

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA SI KUŞ CENNETİ

9. PMO Genç
Yaz Kampı
SAMSUN —

TMMOB
PEYZAJ MİMARLARI ODASI
11. DÖNEM YÖNETİM KURULU

Ayşegül ORUÇKAPTAN
(Oda Başkanı)

Faruk SARIHAN
(Oda 2. Başkanı)

Ergin ÜNVER
(Genel Sekreter)

Serdal COŞGUN
(Genel Sayman)

Ege KASKA AKİT
(Yönetim Kurulu Üyesi)

İtir ÖZİNANIR
(Yönetim Kurulu Üyesi)

Halim PERÇİN
(Yönetim Kurulu Üyesi)

**PMOGENÇ 9. YAZ KAMPİ:
KIZILIRMAK DELTASI KUŞ CENNETİ**

Editörler

Faruk Sarıhan, Harun Kılıçoğlu

© TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Yayını
2016-01

ISBN

Tasarım - Grafik
Harun Kılıçoğlu

Baskı

Kitap, Peyzaj Mimarları Odası tarafından düzenlenen PMOGenç 9. Yaz Kampı kapsamında üretilen ve derlenen peyzaj planlama ve tasarım çalışmalarıyla hazırlanmıştır.

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Genel Merkezi
Konur 2 Sokak 34/8 Meşrutiyet
06640 ANKARA
T: +90.312.419.62.50
F: +90.312.419.64.27
E: peyzaj@peyzajmimoda.org.tr

Bu kitabın her hakkı saklı olup, kaynak gösterilerek yapılacak alıntılar dışında yayıncının izni olmadan hiçbir yolla kopyalanamaz, çoğaltılamaz.

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK
DELTAŞI
KUŞ
CENNETİ

DR. AYŞEGÜL ORUÇKAPTAN

.SUNUŞ

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası olarak 2006 yılından beri Türkiye'nin farklı il, ilçe ve beldelerinde gerçekleştirmekte olduğumuz PMO-Genç yaz kamplarımızın 9.cusunu Samsun, Kızılırmak Deltası Kuş cennetinde öğrencilerimiz ve eğitimcilerimizle birlikte Samsun Valiliği'nin ev sahipliğinde ve Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın destekleriyle gerçekleştirdik.

Türkiye'deki birçok Peyzaj Mimarlığı bölümlerinden gelen öğrenci üyelerimiz 15 gün süren yoğun çalışmaların ardından, Kızılırmak Deltası Kuş Cenneti ilgili koruma, planlama, tasarım, yönetim konusunda söz söylediler, önerilerde bulundular, Kızılırmak Deltası'nın geleceğine ilişkin çözüm yolları aradılar ve bu çalışmalarını bu kitapla birlikte kalıcı olacak şekilde paftalarına yansıttilar.

TMMOB Peyzaj Mimarları olarak 9 yıldır gerçekleştirmekte olduğumuz yaz kamplarımızın üç amacı bulunmaktadır: Birincisi; geleceğimizin meslektaşları ve yöneticileri olarak gördüğümüz, Peyzaj Mimarlığı öğrenci üyelerimizin, Oda Yöneticileri ile yaz kampı süresince bir arada olarak Oda örgütlülüğünü tanımaları ve çeşitli toplantılarla öğrenci üye örgütlülüğünün güçlendirilmesi,

İkincisi; Peyzaj Mimarlığı öğrenci üyelerimizin, Oda Yöneticileri, farklı üniversitelerden ve kurumlardan gelen eğitimciler ve kamu yöneticileri ile iletişim kurarak; teorik ve pratik yaşam arasındaki ilişkiyi, kolektif yaşam bilincini tecrübe ettiği, bilgi ve öğretilerini paylaşarak kolektif üretim yeteneklerini geliştirdiği, Peyzaj Mimarlığı disiplinin toplumsal yaşamla ilişkisini algıladığı bir PMO-Genç Yaz Kampı gerçekleşmesi, kamusal bir alanda, kamusal bir hizmet sunulması,

Üçüncü olarak da; Yaz kamplarının yapıldığı il, ilçe ve beldelerdeki yerel yöneticilerle, valilikle, diğer yerel kurum ve kuruluşları ile iletişim kurularak Peyzaj Mimarlığı mesleğinin tanınırlığının artırılması, Oda-Kamu Kurumu ilişkilerinin kurularak güçlendirilmesi, yapılan çalışmaların uygulanabilirliğinin takibi...

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK

DELTAŞI

KUŞ

CENNETİ

Bugün, PMO-Genç Yaz kampları ile görüyoruz ki; meslek örgütümüzün genç yapılanması PMO örgütlülüğüne önemli bir izdüşümü bırakıyor, tarihe imza atıyor. Bugünden mesleğine ve geleceğine sahip çıkabilme bilinci oluşturabilen, özne olabilme iradesini ortaya koyabilen öğrenciler, mezun olduktan ve mesleğe adım attıktan sonra mesleğe katkı koyma, yönetici olma ve mesleği ileriye taşıma konusunda da daha fazla inisiyatif almaktadırlar.

Bugünün yöneticileri olan bizler Oda örgütlülüğümüzün sürekliliği ve gelişimi açısından önümüzdeki yılların yöneticilerini yetiştirme sorumluluğunu taşımaktayız.

TMMOB ve Odamız, bugüne dek olduğu gibi toplumsal yaşamın tüm alanlarına inen meslek alanlarımızdan hareketle, örgütlü olduğu bütün birimleri ve üyeleriyle birlikte ülke gerçeklerini tanımlama, sorunları tespit etme, çözüm önerileri üretme ve bunları kamuoyuna duyurmayı kendisine görev edinmektedir ve edinmeye de devam edecektir.

11. dönem Yönetim Kurulu adına, 2006 yılından bu yana düzenlemekte olduğumuz Yaz Kampları için emek vermiş, yapılan çalışmaların altına başarıyla imza atmış, tüm öğrencilerimize, bu çalışmanın gerçekleşmesinde emeği geçen öğretmenlerimize, kamu kurum ve kuruluşlarına, Oda çalışanlarımıza ve emeği geçen herkese çok teşekkür ediyor, 9. Yaz Kampı boyunca öğrencilerimiz tarafından Kızılırmak Deltası Kuş Cenneti'nin gelecek vizyonunun ortaya konması adına üretilmiş olan projelerin yer aldığı bu kitabı, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası tarafından ülkemizin doğal ve kültürel değerlerinin korunarak yarınlara aktarılmasında bir kilometre taşı olacağı umuduyla saygılarımı sunuyorum.

Dr. Ayşegül Oruçkaptan

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası
11. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı

23 AGÜSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK

DELTA SI

KUŞ

CENNETİ

VALI
İBRAHİM ŞAHİN

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTAŞI KUŞ CENNETİ

Değerli okur;

Ünlü medeniyet tarihçisi ve düşünür Fernand Braudel meşhur eseri "Uygarlıkların Grameri"nde şöyle bir söz söyler, "Uygarlıklar öncelikle coğrafyadır" ve ekler "coğrafya kaderdir". Gerçekten de insanlık tarihi kuşbakışı gözden geçirilirse coğrafyanın ne kadar önemli olduğu hakkında ortaya çıkacaktır. Suyun, dağın, ovanın, denizler ve nehirlerin insanları nasıl çektiği ve onların hayatları üzerinde ne kadar belirleyici oldukları görülecektir.

Bu bağlamda Anadolu kadim zamanlardan beri insan topluluklarının gözdesi olmuş, sayısız kültür ve medeniyete ev sahipliği yapmış adeta açık hava müzesi haline gelmiştir. Anadolu, hem uçsuz bucaksız ve çok kıymetli Akdeniz kültürlerinin, hem Fırat ve Dicle ile büyük Mezopotamya uygarlıklarının hem de Karadeniz ile görece genç kültürlerin boy attığı bir kesişme noktasıdır.

Heybetli ve uzun soluklu bir nehir olan Kızılırmak'ın çocuğu, Kızılırmak Deltası da bu büyük seremoninin kıymetli bir parçasıdır. Türkiye'nin en büyük deltalarından biri olan bu alan ülkemizde yaşayan yaklaşık 450 kuşun 350'sine ev sahipliği yapmaktadır. Doğal güzellikleri, yılkı atları, göletleri ile muazzam bir görsel mekân olan bu alan üzerine özellikle titrememiz gereken bir zenginlik sunmaktadır.

İşte böyle bir dikkat ve emeğin ürünü bir çalışmayı elinizde tutuyorsunuz. TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Genel Merkezinin organize ettiği yaz kamplarının 2015 etkinliği Kızılırmak deltasında gerçekleştirildi. Bu çalışma ile ülkemizin önde gelen peyzaj mimarları, üniversite hocaları ve öğrenciler yaklaşık iki hafta deltamızda araştırma, inceleme ve çizimler yaparak bu alan için bir gelecek perspektifi sunmaya çalıştılar.

Doğal ve tarihi güzelliklerin korunması, tanıtılması, geleceğe aktarılması başlı başına bir problem alanıdır. Ülkemizin bu konuda son yıllarda atmış olduğu adımlar geleceğimiz adına çok sevindirici ve umutlandırıcıdır. Biz Samsun Valiliği olarak hem Büyükşehir belediyemiz hem sivil toplum örgütleri hem de diğer ilgili yerli ve yabancı kuruluşlar ile deltamızın tanıtılması, korunması ve geleceğe aktarılması konusunda her türlü çalışmayı büyük bir memnuniyetle yapmaktayız.

Bu vesile ile TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Yönetim Kurulu'na göstermiş oldukları azim, duyarlılık ve süreklilik için teşekkür ediyorum. Böyle bir çalışmanın da ülkemiz, özellikle bölgemiz için çok kıymetli olduğunu tekrar vurgulamak isterim. En önemli görevimizin geleceğe, birliğini, bütünlüğünü sağlamış, doğal ve kültürel değerlerini koruyabilmiş sağlıklı nesiller yetiştirmek olduğunu unutmayalım. Samsun Valiliği olarak bunu gerçekleştirmek için her tür çalışmada bulunmaktan onur duyacağız.

İbrahim Şahin
T.C. Samsun Valisi

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK
DELTA SI
KUŞ
CENNETİ

BELEDİYE BAŞKANI
YUSUF ZİYA YILMAZ

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTAŞI KUŞ CENNETİ

Merhaba;

Samsun dünya tarihinde eşine az rastlanır bir mücadele ve onur savaşının ilk meşalesinin yakıldığı şehirdir. Samsun'umuzu bu tarihi misyona layık ve çağımızın gereklerine uygun bir cazibe merkezi haline getirmek ise başta gelen görevimizdir. Bunun için, göreve geldiğimiz andan bugüne, var gücümüzle çalışıyoruz. Azim ve kararlılık içinde, şehrimizin tarihsel mirasına sahip çıkmayı, doğal güzelliklerimizi korumayı, tüm halkımıza yönelik sosyo-kültürel faaliyetlerde bulunmayı, sizler için daha yaşanabilir bir çevre oluşturmayı, bunlarla ilgili yayınlar yapmayı, kısaca şehrimizi ülkemizin en önemli merkezlerinden biri konumuna getirmeyi her şeyden çok önemsiyoruz. Yaşadığımız şehrin tarihini ve bugününü yerli ve yabancı tüm ziyaretçilerimize anlatmak, onlara görsel bir ziyafet sunmak amacıyla hayata geçirdiğimiz projelerimizin öncelikli amacı, Türkiye'nin 2023 turizm hedeflerinden Samsun'un da pay alabilir hale gelmesini sağlamaktır.

İşte tam da bu noktadan hareketle Samsun Milletvekillimiz ve Genel Başkan Yardımcımız Çiğdem KARAASLAN hanımefendinin öneri ve büyük yardımlarıyla tüm insanlığın ve dünya coğrafyasının ortak değeri "Kızılırmak Deltası Kuş Cennetine genç peyzaj mimarı adaylarının bakış açısıyla bakmak için bir çalışma yürüttük.

Yoğun geçen 15 günlük bir çalışmanın neticesinde gençlerimizin bu doğa harikasını geleceğe taşımak adına yapmış oldukları projeler uygulama çalışmalarımızda bizim için yol gösterici olacaktır.

Peyzaj Mimarları Odası / Genel Merkezinin "PMO Genç Yaz Okulu Projesi 2015'in" , Samsun'da gerçekleşmesinde büyük emeği olan Sayın Valimiz İbrahim ŞAHİN'e , Sayın Samsun Milletvekilimiz ve Genel Başkan Yardımcımız Çiğdem KARAASLAN'a , PMO Başkanı Sayın Dr. Ayşegül ORUÇKAPTAN'a, Yönetim Kurulu Üyelerine, çok kıymetli hocalarıma ve en çok da geleceğimizin genç peyzaj mimarlarına yürekten teşekkür ediyorum.

Yusuf Ziya Yılmaz

Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı

MİLLETVEKİLİ
ÇİĞDEM KARAAASLAN

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTAŞI KUŞ CENNETİ

“Gönül nasıl toprak altında çürümez ise, gönül mahsulü olan eserler de aynı şekilde ebedileşir. Gönül erleri, hizmetlerini berzah aleminde de devam ettirerek aramızda yaşarlar. Onların ömürleri, yaşayanlardan daha uzundur.”

Mevlana

Sevgili Okur,

Şehrimiz Samsun'un doğal güzellikleri arasında ayrı bir değer olan “Samsun Kızılırmak Deltası Kuş Cenneti'nde Peyzaj Mimarları Odası/Genel Merkezi' nin “PMO Genç Yaz Okulu Projesi 2015” ile çevre bilincinin arttırılması konusunda fayda sağlamak, farkındalık oluşturmak, bundan sonra yapılacak çalışmalara ışık tutmak ve Kuş Cennetinin geleceğine katkı sunmak amaçlanmıştır. Böylelikle genç fikirler ve bu genç fikirlere kıymet veren yöneticilerimiz başarılı ve örnek bir çalışmada bir araya gelmiştir.

Vizyoner gençlerimiz bilimsel çalışmalarıyla sadece Ülkemiz'in değil Dünya'nın ortak değeri olan, Türkiye'deki 450 kuş çeşidinin 340'nın yaşadığı Kızılırmak Deltası Kuş Cenneti'nde yapılan çalışmaları yaban hayatı, doğal kaynak değerleri, zengin bitkisel varlığı, ekolojik dengeyi koruyarak yaşatmak, sürdürülebilir kılmak adına farklı yaklaşımlarla yorumlamış ve gözlemlerini, analizlerini çalışmalarına yansıtarak ifade etmişlerdir. Doğaya ve doğal yaşama saygılı, doğadaki hassas dengeleri gözetken, insan ve mekan ilişkisine önem veren bakış açıları ile genç meslektaşlarımızın elinden çıkan tüm bu çalışmaların gelecekte alanda hazırlanacak projelere önemli bir referans teşkil edeceğine inanıyorum.

Sayın Samsun Valimiz İbrahim Şahin, Büyükşehir Belediye Başkanımız Yusuf Ziya Yılmaz başta olmak üzere yaz okulu fikrini ilk duyduğu andan itibaren heyecan duyan, destek veren tüm yöneticilerimize, özverili ekiplerine, PMO başkanı ve 11. Dönem yönetim kuruluna, bu güzel çalışmada yer alan, destek veren ve hem mesleğin hemde yeni nesillerin gelişmesine sundukları katkıdan dolayı kıymetli hocalarımıza ve en çok da genç meslektaşlarıma teşekkür ederim.

Çiğdem Karaaslan
Peyzaj Yüksek Mimarı

AK Parti Çevre, Şehir ve Kültürden Sorumlu
Genel Başkan Yardımcısı, Samsun Milletvekili

PROF. DR.
ADNAN KAPLAN

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

“PMOGenç Kızılırmak Deltası Planlama ve Tasarım Yaz Okulu sürecinde; “Sulak alanlar sistemi – kırsal kalkınma – ekoturizm” üçgeninde deltanın korunması ve yaşatılması ana kabulü proje stüdyosunda benimsendi.

24 Ağustos 2015 (Pazartesi) tarihinde öğretim kadrosu ve öğrenciler, Orman Mühendisi Özden Sağlam rehberliğinde delta bütününe ve (deltayı) oluşturan/karakterize eden sulak alanları, kırsal yerleşimleri ve tarımsal alanları araştırma-inceleme çalışmasında bulundu. Arazi gezisinde deltadaki ilçeler (Bafra, 19 Mayıs, Alaçam), Kızılırmak Nehri, subasar ormanlar, göller, kumullar, sazlık-bataklıklar, dereler, delta ağzı gibi sulak alanlar, deniz, kırsal yerleşimler, çiftlikler, tarım alanları yerinde incelenerek bu bölgeler ve dolayısıyla delta hakkında genel bilgiler alındı.

Arazi gezisini (24.08.2015) takiben çalışma ortamında öğrencilerle yapılan delta değerlendirme toplantısında;

- Deltanın uluslararası, Kızılırmak Havzası ve Nehri, Karadeniz bölgesi (Özellikle Samsun-Sinop güzergahıyla ilişkileri), Samsun, içinde yer alan ilçeler (Bafra, 19 Mayıs, Alaçam), kırsal yerleşimler ve sulak alanlar açısından taşıdığı önem ele alındı.

- Delta' nın kuş göç yolu üzerinde Karadeniz kıyısında kuşlar için önemli bir göç, barınma ve yaşam ortamı olarak taşıdığı önem,

- Deltanın sahip olduğu sulak alanlar, kırsal yerleşimler ve tarım potansiyeliyle sahip olduğu doğal ve kültürel değerler ve bölge açısından taşıdığı önem ortaya kondu.

Öğrenciler 5 alt guruba ayrıldı. Öğrencilerin gruplandırılmasında; farklı okul ve sınıflarda olanlar ve geçtiğimiz yıllarda kampa katılan öğrencilerin olabildiğince ekiplerde dengeli dağılım göstermesi sağlandı. Bu suretle, öğretim kadrosunun deltaya yönelik bilgilendirmesi ve görüş alışverişi yanında farklı okullarda ve sınıflarda olan öğrencilerin birbirleriyle bilgi alışverişinde bulunması ön plana çıkarıldı.

“Bilginin öğretim kadrosunca formal bir ders ortamında verilmesi yerine öğrencilerin birbirleriyle iletişimi üzerinden deltaya yönelik bilgi kapasitelerini arttırmaları ve bunun üzerine gerekli olduğu görülen yerlerde öğrencilere destek olunması amaçlanmıştır. Örneğin; çalışma başında sulak alan tanımı, neden önemli olduğu, işlev ve değerlerini formal bir öğretim programında vermek yerine öğrencilerin deltayı kavrama sürecinde bu konularla karşılaşmaları durumunda ellerindeki dokümanlar aracılığıyla ve birbirleriyle bilgi alışverişinde bulunmaları, öğretim kadrosu ve saha uzmanlarıyla birlikte değerlendirmelerine öncelik tanınmıştır. ”

“Öğretim kadrosunun ve saha uzmanlarını sunumları olabildiğince kısa ve yönlendirme amaçlı olup grup sunumlarında, öğrencilerde ve gruplarda belirlenen eksiklikler üzerine odaklanmıştır. Bu suretle yaz kampı sürecini öğretim kadrosunun tanımladığı program çerçevesi yanında öğrencilerin kapasitesini geliştirmeye yönelik olarak gerek öğretim kadrosunun küçük müdahaleleri ve daha fazla olarak öğrencilerin kendi aralarında sorun çözme becerilerini geliştirerek sorun olarak önlerine konan 56.000 ha’lık deltayı Kızılırmak Havzasından başlayarak, Samsun, ilçeleri bağlamalarında ayrı ayrı ele almaları istenmiştir. Bu suretle öğrencilerin farklı ölçek ve bağlamalarda deltaya yaklaşımları ve buradan delta içindeki arazi kullanımına/örtüsüne geçerek bölgesel yaklaşımli bir planlama kurgusu geliştirmeleri teşvik edilmiştir.

Bu değerlendirmeleri takiben yaz okulunun temel hedefi olan uluslararası ve ulusal ölçekte önem taşıyan sulak alanların korunması ve yaşatılması, sulak alanların kırsal yaş turizmle birbirlerine destek olmaları üzerinde durulmuştur. Bu suretle sulak alanların geleceğinin deldadaki tüm yaşam ortamlarının birbirine bağlı (destek) olduğu hususu kavranmıştır. Bu yolda; öğrencilere deldadaki çeşitli doğal ve kültürel peyzaj tipleri, fauna ve flora, ekolojik süreçler ve yaşayanların sosyo-ekonomik yapısı ve beklentileri konusunda bilgilendirmede bulunulmuştur. Öğrencilerle sulak alanların korunması ve yaşatılması meselesini deldanın sosyo-ekonomik yapısıyla birlikte değerlendirilerek, kırsal kalkınma-doğa koruma ilişkisinin deldanın geleceğini şekillendirmesi gerektiği paylaşılmıştır. Deldanın doğal ve kültürel yapısı yanında uluslararası ve ulusal ölçekte koruma bölgeleri ve statüleri, mülkiyet ve idari yapılanma, yönetim planı çalışıldı ve koruma uygulamalarına, sınırlarına ve yönetim planına ilişkin öneriler geliştirmeleri istenmiştir. Öğrencilere özlü bir şekilde koruma uygulamaları ve içerikleri verilip planlama ve tasarım çalışmalarında bu hususları dikkate almaları yapılan örneklemeler üzerinden istenmiştir.”

“Öğrencilerle görüşülen örnek konular aşağıda maddeler halinde verilmiştir. Buna göre;

- Deldadaki yaşamın temeli suya dayanmaktadır. Bu nedenle deldanın en önemli sorunu suyun varlığı, kullanımı ve kirliliğidir. Sulak alanlarda da tatlı su sıkıntısı olduğu gibi kırsalda tarımda geleneksel sulama ve yer altı su seviyesinin düşmesi gibi suya bağlı ekolojik konular öğrencilerle paylaşılmıştır.
- Deldanın ve sulak alanların oluşumu (deniz ve nehir etkisi), tarım ve kırsal yaşamı öğrencilerin senaryolaştırması (1/25.000 ölçekli harita ile ilişkilendirmeleri) üzerinde durulmuştur.
- Peyzaj karakter analizi çalışmasının önemi ve peyzaj tabanlı deltaya yaklaşım desteklenmiştir.
- Hassas sulak alan ekosistemi olan subasar ormanı (Galeriç Ormanı) ve yapılması gerekenler saha uzmanlarıyla birlikte ele alındı. Bu ormanlarda tarım ve yapılaşma yanında deniz kaynaklı sorunlar yerinde görüşülmüştür.”

“- Leylek Ormanı, İkiztepe arkeolojik sit gibi bölgenin önemli potansiyellerinin değerlendirilmesi ele alınmıştır.

- Kıyı çizgisinin deniz aşındırması sonucunda gerilemesi, denizlerin göller ve diğer sulak alanları tehdit etmesi ve bunların yol açtığı fiziksel ve ekolojik tahribat Kızılırmak Nehri sediment akışının azalmasından itibaren ele alınmıştır.

- Kıyı kumulları üzerinde denizin etkisi yanında bu kumulların (özellikle nehrin batısında kalan kıyı bölgesi) tarım, kırsal yerleşimler ve sulak alanlar üzerindeki baskı ve tehditleri incelenmiştir.

- Aşırı ve bilinçsiz tarımsal su kullanımı, pestisit ve gübre kullanımı, çeltik üretimi ağırlıklı olarak işlenmiştir.

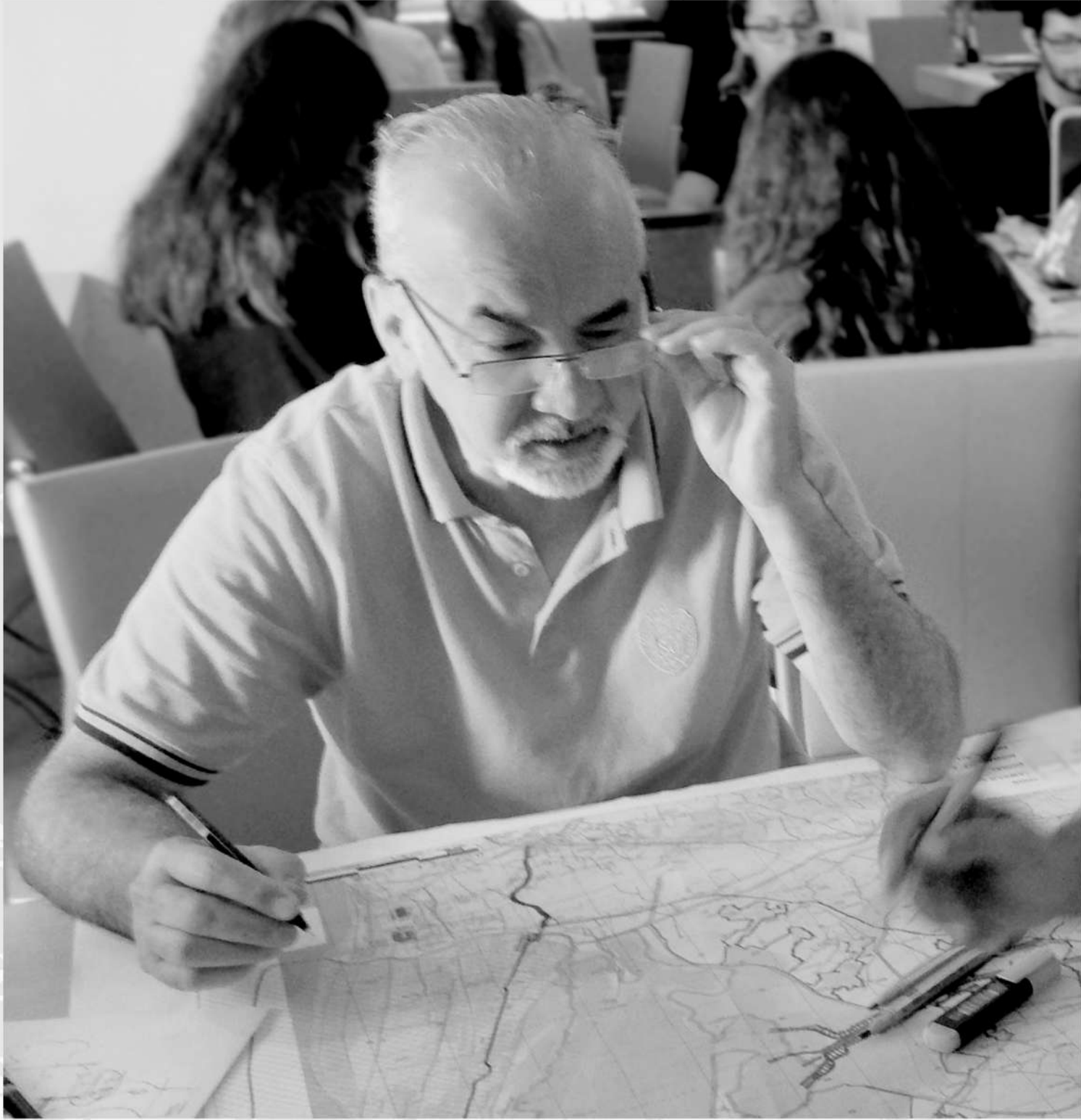
- Tarım ürünleri üzerinden değer üretme ve bölgenin marka değeri taşıması yolunda kırsal kalkınma düşüncesinin geliştirilmesi ve bunun bölge turizmi ve sulak alan varlığı ile ilişkisi tartışmaya açılmıştır.

- Kızılırmak Deltası yönetim planı ve Kızılırmak Deltası yönetim birliğinin işlevi ve içeriğine yönelik görüş alışverişinde bulunulmuştur.

- Deltanın hidrolojik yapısı mevcut ve tarihi geçmişindeki dere yatakları, yerüstü ve yeraltı su hareketleri ve su kullanımı üzerinden değerlendirilmiştir. Derbent Barajından itibaren Kızılırmak Nehrinde sediment taşınması sorununa bağlı olarak özellikle nehir mansabında deltaik oluşum, çevresindeki sulak alanlarda ve kıyı bölgesinde yaşanan tahribatlar yerinde incelenmiş ve öğrencilerle stüdyoda görüşülmüştür.

- Deltayı besleyen, Kızılırmak Nehri' nin hidrolojik yapısına müdahale, deltanın hidrolojik rejiminin değişmesine neden olmuştur. Kıyı kenar çizgisinin deniz aşındırmasından dolayı gerilemesi, yeraltısuyu beslenme miktarının azalması, yeraltısuyu beslenme miktarındaki azalmaya bağlı olarak deltadaki göllerin kuruma noktasına gelmesi, sulak alanda depolanan suyun tutulma süresinin uzaması sonucunda su kalitesinde bozulma, taşkınların engellenmesi sonucunda organik madde veya besin miktarında azalma gibi değişimler, deltanın hidrolojik rejiminin değişmesinden kaynaklanmaktadır.

- Deltada su kullanımı, DSİ' nin sulama ve drenaj kanalları ve etkileri saha uzmanları ve öğretim kadrosuyla arazide ve 1/25.000 ölçekli harita üzerinde çalışıldı. Sulama ve drenaj kanallarının doğal yöntemlerle arıtılarak tarımı ve sulak alanları beslemesi, mevcut kanalların tarım alanlarını sulama yanında deltada sulak alanların birbirleriyle ve tarım alanlarıyla su temelli ekolojik bağlantılar sağlaması düşüncesi yaygınlaştırılmıştır (Oğuz hoca ile çalıştığımız 1/25.000 ölçekli paftada görüldüğü üzere)."

PROF. DR.
OĞUZ YILMAZ

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA SI KUŞ CENNETİ

Tüm dünyada meslek odaları veya benzeri kuruluşlar, tek ve en doğru güvenilir kaynak olan "Bilim" ışığına dayanarak, kendi sorumluluk alanlarında önce meslektaşlarını daha sonra toplumları bilgilendirmek, eğitmek ve yönlendirmekle de yükümlüdürler. Bunun en güzel ve verimli örneklerinden biri de "Öğrenci Yaz Okulu" uygulamalarıdır. Başarılı, istekli ve duyarlı öğrencilerle, özverili öğretim üyelerini koşulsuz olarak bir araya getiren bu uygulama, onlar için değeri tartışılmaz bir deneyim oluşturmaktadır.

Özellikle son yıllarda toplumun her kesiminde giderek artan bilimden uzaklaşma ve toplumsal konulara karşı duyarsızlık göz önüne alındığında, bir akademisyen kendisini sadece ders vermek ve araştırma yapmak görevleri ile sınırlamamalı, toplum ve dolayısı ile meslek ile ilgili olarak ta kendisini sorumlu hissetmelidir. Bu sorumluluk içindeki diğer büyük payı ise mezun edip, meslek alanına kazandıracakları "Öğrenciler" almalıdır. Çünkü bilim veya meslek alanındaki gelecek, dolayısı ile ülke geleceği onlar olacaktır. İşte Yaz Okulları bu yararlı buluşmayı sağlayan en iyi eğitim ve dayanışma ortamıdır.

Samsun' da milletvekilleri, vali, kaymakam ve belediye başkanlarının destekleriyle düzenlenen yaz okulu da Türkiye`nin 20 ayrı üniversitenin peyzaj mimarlığı bölümlerinde eğitim gören en başarılı 40 peyzaj mimarlığı öğrencisi ve özveri göstererek katılan öğretim elemanlarının buluşmasıyla, Peyzaj Mimarları Odası tarafından organize edilen böyle bir etkinliktir.

Bu etkinlik bağlamında, "Kızılırmak Deltası Kuş Cenneti" ana teması ile Samsun' da düzenlenen `Peyzaj Mimarları Odası Yaz Okulu` kapsamında olanaklar çerçevesinde Kuş Cenneti ve yakın çevresindeki tüm değerleri (tarım alanları, yerleşimler, balıkçılık birimleri, koruma alanları vb.) her yönüyle irdelemek üzere, öğrenci ve öğretim elemanları, gelecekte yöreye, bölgeye ve hatta ülkeye katkı verecek çalışmalar ortaya çıkarmayı hedeflemişlerdir. Çünkü araştırma ve planlama alanı olarak seçilen Kızılırmak Deltası sadece bölge ve Türkiye için değil dünya için çok önemli bir sulak alandır.

50 bin hektarlık bu alanın içerisinde 21 bin hektarlık alan kısmı Ramsar sözleşmesi ile korunma altındadır. Türkiye`de var olan 450 civarındaki kuş çeşidinin 340'ı bu alanda görülebilmektedir. Ayrıca Manda ve at toplulukları da burada barınmaktadır. Çeltik tarımı ise uzun yıllardır sürdürülen geleneksel bir üründür. Dolayısı ile sulak alanların korunmasının yanı sıra bölgede tarımsal etkinliklerin düzenlenmesi ve eko turizmin geliştirilmesi gibi sürdürülebilir kararlar da üretilmesi amaçlanmıştır.

Tüm bu amaçlar bağlamında, öğretim elemanları ve öğrencilerin gece yarlarına kadar sürebilen, çok yoğun özverili çalışmaları 15 gün boyunca başarı ile gerçekleşmiş ve ortaya -gelecekte tüm ilgili bilim dünyasına, merkezi ve yerel yönetimlere, meslektaşlarımıza önemli altlıklar oluşturacak- plan ve raporlar konmuştur. Bu konudaki diğer meslek temsilcilerinin ifadesi ile; yöreye ait bu kadar detaylı bir çalışma ilk kez gerçekleşmiştir.

Her yıl olduğu gibi Peyzaj Mimarları Odası Yaz Okulu çok başarılı ve verimli bir dönemi tamamlamış, yerel ve bölgesel yönetimlerin övgülerini almış, meslektaşlarını onurlandırmıştır. Öğrencilere unutulmaz deneyim ve anılar kazandıran ve bu nedenle katılım talebi her yıl artan yaz okullarının sayısı, öğretim üyelerinin de desteği ile artmalı ve bunlara kaynak yaratmak üzere iş dünyası ile ilişkiler kurulmalıdır.

Başta da belirttiğim gibi; bilim veya meslek alanındaki gelecek, dolayısı ile ülke geleceği gençlerimiz, öğrencilerimiz olacaktır.

PROF. DR.
OĞUZ YILMAZ

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

DR.
OKTAN NALBANTOĞLU

23 AGÜSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTAŖI KUŖ CENNETİ

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası' nın "Eğitim-Öğretim" programı çerçevesinde yürütölen "Kızılırmak Deltası Planlama ve Tasarım Yaz Okulu" önceki yıllarda meslek odasının Çanakkale Yaz Okulu deneyimine sahip bir akademisyen ve meslektaŖ olarak beni oldukça etkiledi. Bu deneyim bir Ŗeyleri öğrenmekten çok "deneyimleme" özelliğiyle geleceğin peyzaj mimarlarına farklı bir perspektif sunmaktadır. ÇeŖitli üniversitelerden, farklı sınıflardan, farklı dünya görüşlerinden ve farklı kültürlerden oluŖan öğrencilerin belirli bir hedef doğrultusunda bir araya gelmesi ve ekip olarak çalıŖması ve üretmesi geleceğin tasarım ve planlama nosyonuna sahip meslektaŖların yetiŖmesinde gerçekten bir mihenk taŖı vazifesi görmektedir. Bu birliktelik salt proje çizmek ve sunmak değil, aynı zamanda birlikte düşünmek, tartıŖmak ve geleceğin kentlerini kurgulamak adına birlikte üretme bilincine henüz mesleğin baŖlangıcındayken sahip olmak anlamına gelmektedir.

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası' nın yıllardır ısrarla sürdürmekte olduğu yaz okulu etkinliği üniversite ile meslek odalarının, kamunun ve özel sektörün arasındaki çoğu zaman aŖılmaz olarak algılanan engellerin ortadan kaldırılması için önemli bir fırsat sunmaktadır. Bu fırsat aynı Ŗekilde bir türlü "denk" gelmeyen veya gelemeyen pratik ile kuram arasındaki boŖluđun ortadan kaldırılmasında önemli bir rol üstlenmektedir. Unutulmamalıdır ki, kuramla beslenmeyen pratiğin eksikliği kadar pratikle beslenmeyen kuramın da bir anlamı yoktur.

ARŞ. GÖR

MÜGE ÜNAL

23 AGÜSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTAŞI KUŞ CENNETİ

23 Ağustos- 6 Eylül 2015 tarihleri arasında Peyzaj Mimarları Odası (PMO) tarafından dokuzuncusu düzenlenen yaz kampı kapsamında 40 genç Peyzaj Mimarı adayımız ile birlikte olma imkanı bulduk. Samsun Kızılırmak Deltası Kuş Cenneti' nin ev sahipliği yaptığı kampta genç beyinlerimiz, havzanın doğal ve kültürel kaynaklarının küresel ölçekte sürdürülebilir kullanımı için peyzaj planlama ve peyzaj tasarımı ölçeğinde projeler üretmeyi hedeflemişlerdir. Peyzaj planlama ve tasarımına yönelik ortaya çıkarmış oldukları yeni fikirler ve projeler özellikle havza yönetim planlarının oluşturulması, havzanın peyzaj değerlerinin korunması ve koruma- kullanım ilkelerin geliştirilmesine yönelik çalışmaların hayata geçirilmesinde yol gösterici olmuştur. Ayrıca bu tür çalışmalar peyzaj mimarlığı disiplininin önemini de ortaya çıkarmıştır. Sebebi her ne olursa olsun genç beyinlerimizin çabaları doğrultusunda doğal kaynak değerlerimizin geleceğe aktarılması konusunda yapılan çalışmalar sadece hocalarımızın emeği değil katılımcılarında özverili, disiplinli ve yorucu çalışmaları sonucunda başarıya ulaşmıştır.

Ülkemizin değişik üniversitelerinden ve farklı kültürlerinden katılma imkanı bulan genç beyinlerimiz, hoşgörü içerisinde birlik ve beraberliği, dostluğu, dayanışmayı ve paylaşmayı öne çıkararak, sadece mesleki açıdan değil kişisel gelişimleri açısından da faydalı bir kamp dönemi geçirmişlerdir. PMO Genç 9.Yaz kampına davet eden TMMOB Peyzaj Mimarlığı Odası' na ve hiçbir şeyi bizlerden esirgemeyen Samsun Valiliği' ne, Samsun Büyükşehir ve ilçe belediyelerine, sayın hocalarımıza ve emeği geçen herkese çok teşekkür ederim.

ARŞ. GÖR
AHMET ÇİLEK

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTAŞI KUŞ CENNETİ

23 Ağustos- 6 Eylül 2015 tarihleri arasında Samsun Kızılırmak Deltası Kuş Cenneti' nde gerçekleştirilen PMOGenç 9.Yaz kampı, gerek mekânsal, gerekse zamansal anlamda gündelik hayatın zorunluluklarından kısa bir süreliğine de olsa kurtulmamıza ve ülkenin farklı üniversitelerinden gelen genç beyinler ile üretken bir zaman geçirmemize olanak sağlamıştır. Kamp boyunca farklı kültürdeki genç Peyzaj Mimarı adaylarıyla, gündelik hayatın uyumu içinde her anlamda kendilerini eğitecekleri ve dönüştürecekleri bir ortamda birlikte olduk.

Nitelikli sonuçların üretilmesinde, uzun süreli ve özverili çalışma saatlerinin yanı sıra iş bölümü, organizasyon, zamanlama, farklı bakış açılarının birleştirilmesi ve grup halinde konsantre olunması etkin rol oynamıştır. Kısa bir değerlendirme ışığında, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası ve PMOGenç iş birlikteliği ile düzenlenen yaz okulları, bizim ve öğrencilerimiz açısından özel bir deneyim olmakla birlikte, sanatsal, mesleki, kültürel faaliyetler üzerinde de olumlu etkilere sahip olmaktadır.

Böyle bir organizasyona bizleri de davet eden TMMOB Peyzaj Mimarlığı Odası' na, ev sahipliği yapan Samsun Valiliği, Samsun Büyükşehir Belediyesi ve diğer ilçe belediyelerine, sayın hocalarımıza ve emeği geçen herkese teşekkür ederim. Önümüzdeki dönemlerde de bu tür çalışmaların devamını temenni ederiz. Genç Peyzaj Mimarı adaylarımızla bir arada olmaktan gurur duyuyoruz.

ARS. GÖR

FIRAT ÇAĞLAR YILMAZ

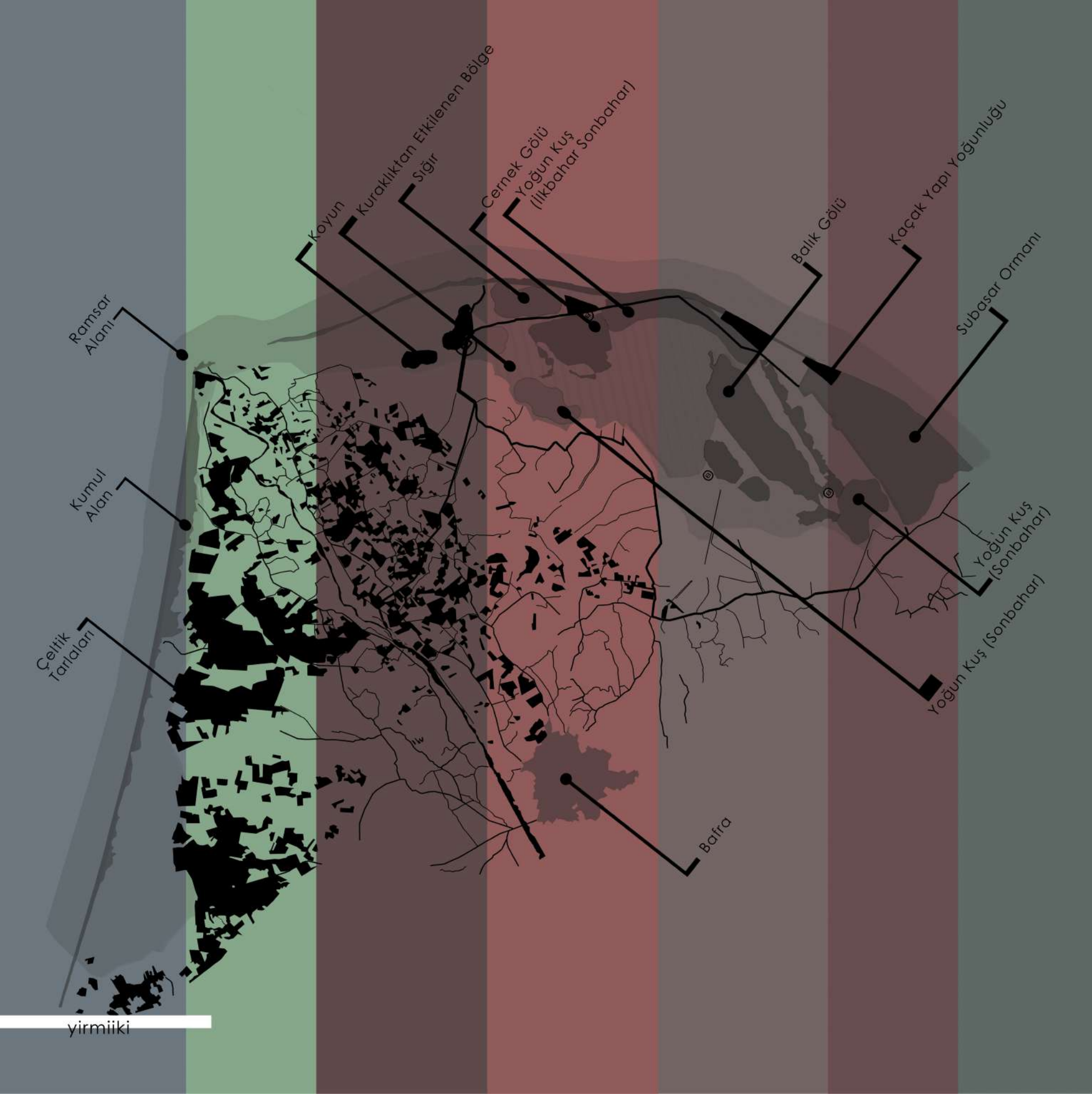
23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA SI KUŞ CENNETİ

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası tarafından organize edilen ve giderek geleneksel bir hal alan yaz kampları, öğrencilerin tam anlamıyla bir stüdyo ortamında çalışmasına imkân vermesi sebebiyle önemli bir fırsat niteliği taşımaktadır. Kamp süresince öğrenciler günün her saatinde gerek söz konusu çalışmaya gerekse de genel anlamdaki mesleki konulara ilişkin paylaşımlarda bulunabilmektedir. Öğrencilerin yanı sıra eğitimcilerin de farklı üniversitelerden katılıyor olması bu bilgi, birikim ve deneyim paylaşımını zenginleştirmektedir. Genç Peyzaj Mimarı adaylarının burada edindikleri tecrübeleri önlerindeki süreçte sektörde uygulamaları meslek disiplini adına da kazanımlar sağlamaktadır.

Yine bu amaçlar doğrultusunda 9.' su Samsun ilinde düzenlenen ve Kızılırmak deltasını konu alan kamp, planlama ve tasarım ölçeklerini bir bütün olarak ele alması sebebiyle diğerlerinden daha farklı bir noktada yer bulmaktadır. Ayrıca çalışma alanının sahip olduğu nadir ve hassas peyzaj özellikleri göz önünde bulundurulduğunda çalışmanın önemi daha iyi anlaşılmaktadır.

Başta istekli ve öğrenmeye açık öğrenci arkadaşlar olmak üzere tüm değerli eğitimcilerin de katkılarıyla çalışmalar 2 haftalık süreçte tamamlanmıştır. Bu bağlamda başarılı bir kamp dönemi geçirmemize katkı sağlayan ve misafirperverliğini bizlerden esirgemeyen Samsun Valiliği ve Samsun Büyükşehir Belediyesi' ne teşekkürlerimi sunarım.

Ramsar Alanı

Kumul Alanı

Çeltik Tarlaları

Bafra

Koyun

Kuraklıktan Etkilenen Bölge

Sığır

Cemek Gölü

Yoğun Kuş
(İlkbahar Sonbahar)

Balık Gölü

Kaçak Yapı Yoğunluğu

Subasar Ormanı

Yoğun Kuş
(Sonbahar)

Yoğun Kuş
(Sonbahar)

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTAŞI KUŞ CENNETİ

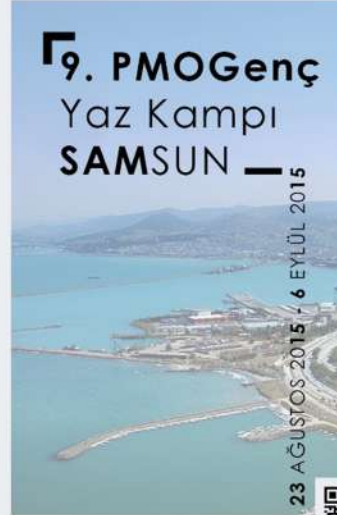
"Peyzaj Mimarlığı meslek disiplininin tanınırlığı ve gelişimi açısından yapıldığı tarih itibariyle önemli katkılar sunmuş olan Öğrenci Yaz Kampı, Kızilirmak Deltası Kuş Cenneti Samsun ilinde yapılacak" ifadesiyle duyurusu yapılan etkinlikte, Türkiye'de eğitim gören öğrencilerin başvuruları ile başladı.

Samsun kentinin ve Kızilirmak Deltası'nın gelecek vizyonunu, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Yönetim Kurulu ve Peyzaj Mimarı akademisyenlerle, teori ve pratiğin birleştirildiği, kolektif üretim ve birlikte karar alma süreçlerinin bir yaz kampı etkinliği ile buluşturuldu.

Kamp boyunca çeşitli proje alanlarında çalışmalar yürüten PMOGenç üyeleri, çeşitli söyleşiler, atölyeler, çalıştaylar, forumlar ve araştırmalar yaparak kamp sürecini gerçekleştirdiği sergi ile tamamladı.

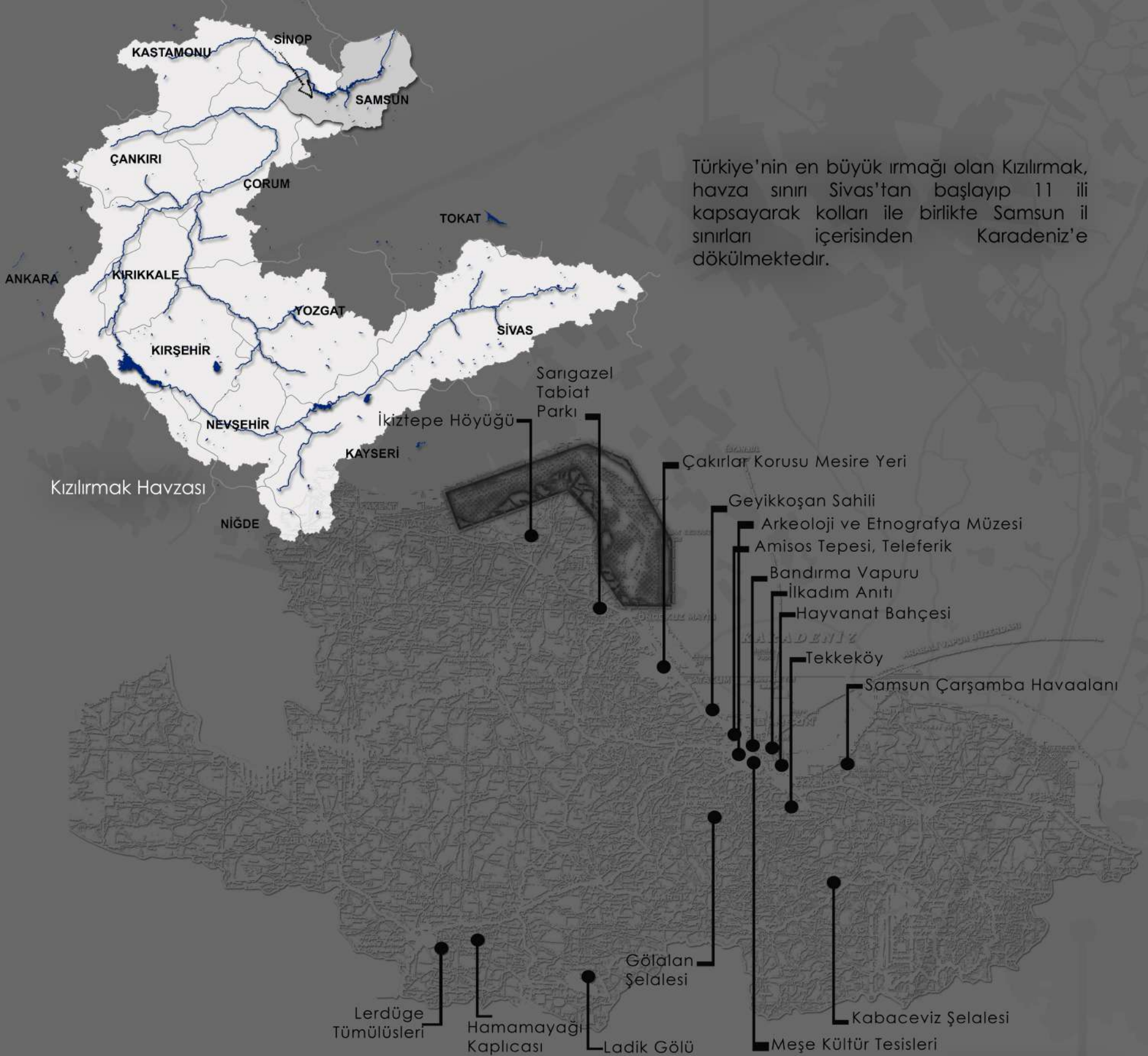
9. PMOGenç Yaz Kampı SAMSUN

23 AĞUSTOS 2015 - 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK
DELTAŞI
KUŞ
CENNETİ

pmogenc@peyzajmimoda.org.tr | 0 312 418 42 50

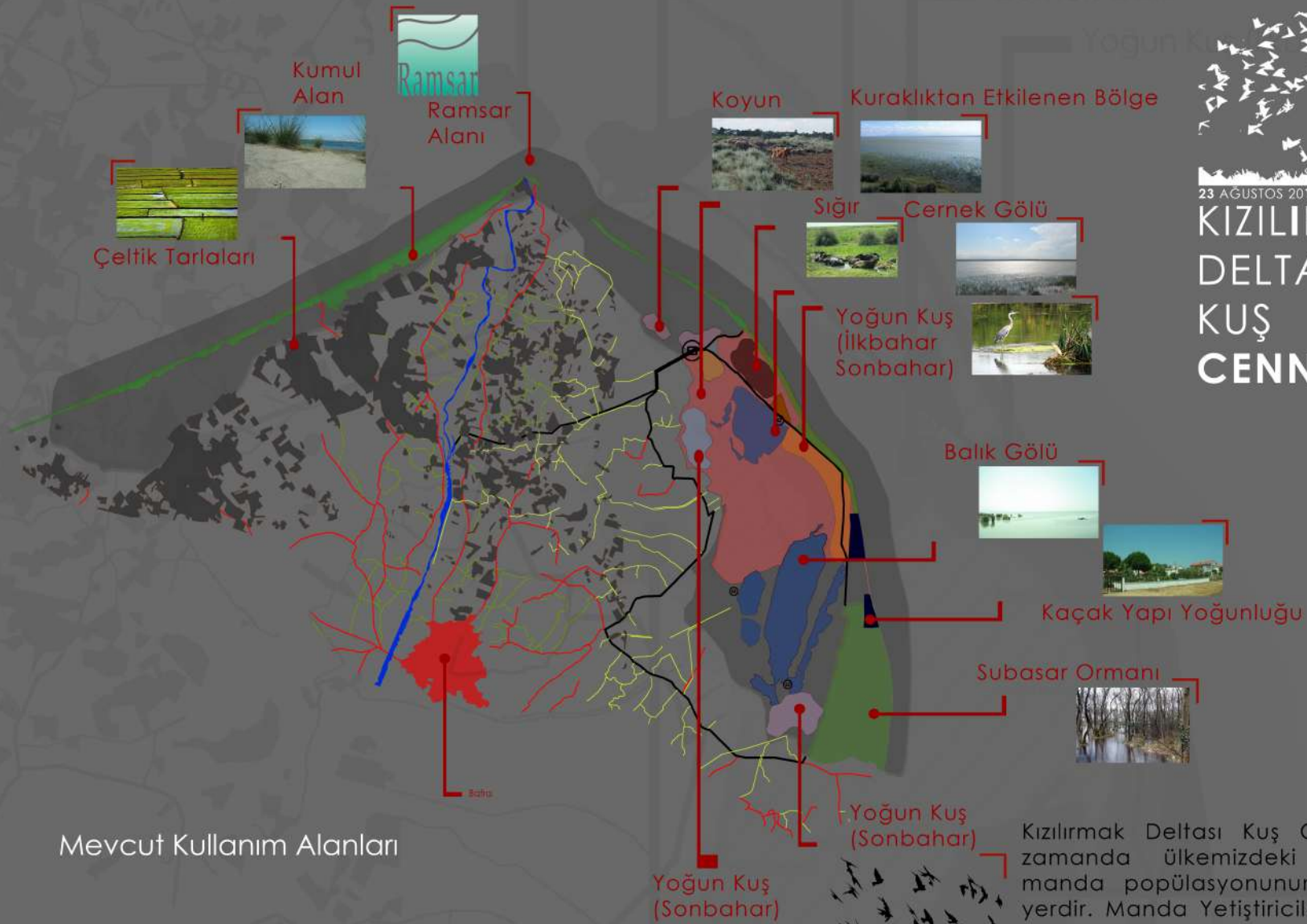

Türkiye'nin en büyük ırmağı olan Kızılırmak, havza sınırı Sivas'tan başlayıp 11 ili kapsayarak kolları ile birlikte Samsun il sınırları içerisinde Karadeniz'e dökülmektedir.

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTAŞI KUŞ CENNETİ

Mevcut Kullanım Alanları

Kızilirmak Deltaşı Kuş Cenneti aynı zamanda ülkemizdeki en büyük manda popülasyonunun bulunduğu yerdir. Manda Yetiştiriciler Birliğinden alınan bilgilere göre deltada 6.000 civarında manda bulunmakta, bunun yaklaşık 5.000'i deltada yayılmaktadır.

Teşviklerin artmasıyla son 5 yılda manda sayısının iki katına çıktığı görülmektedir.

Fotoğraf : Harun KILIÇOĞLU

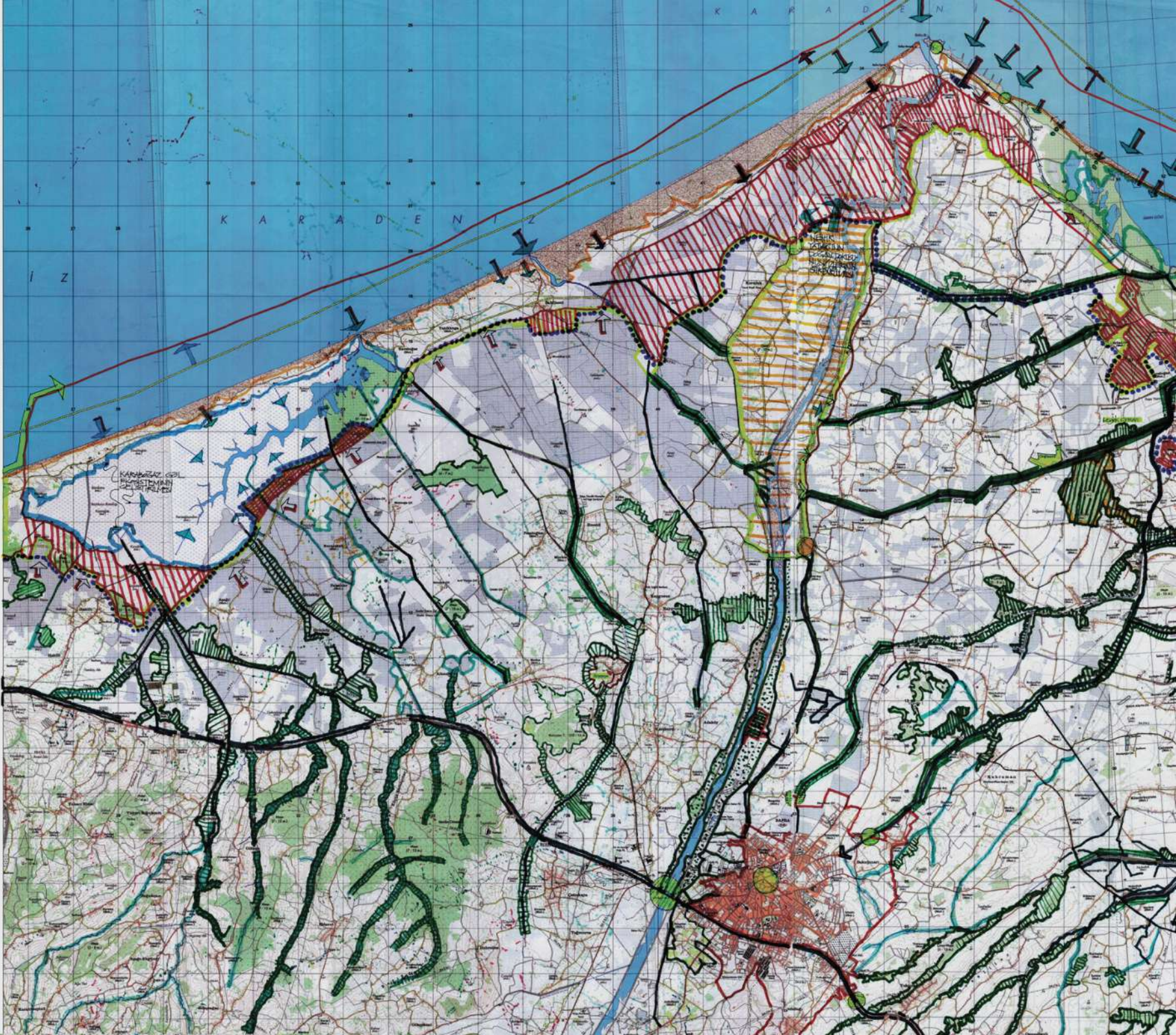

Avrupa'da "Koruma Öncelikli Türler" listesinde bulunan ve Bern Sözleşmesinde "nadir" olarak nitelendirilen "Saz Horozu", ülkemizdeki sınırlı yayılımı ve sayısından dolayı "hassas tür" kategorisine girmektedir. Avrupa'daki popülasyonu 35 bin çift olan bu türün Türkiye'deki toplam birey sayısı 3000 civarındadır. 1200 tanesi Akdeniz'deki Göksu Deltasında, 1800 kadarı da Karadeniz'deki Kızilirmak Deltasında yaşamaktadır.

Fotoğraf : Özden SAĞLAM

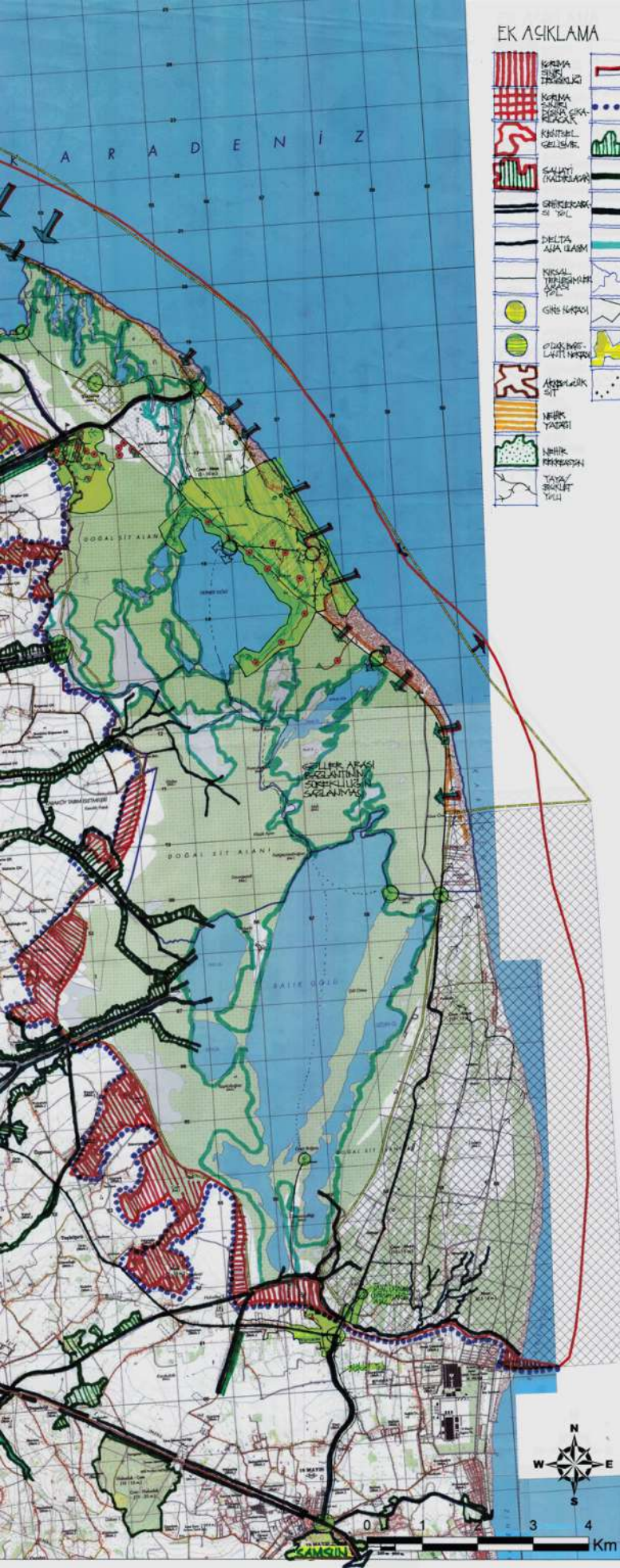

yirmibeş

Lejant

- ▲ Gözlem Kulesi
- Fotoğraf kulubeleri
- ⌄ Giriş kontrol noktası
- Güvenlik Bariyeri
- Gezi Yolları
- Yürüyüş yolu
- Mevcut Yol
- Yeni Yol1
- YHGS
- RAMSAR SINIRI
- DOGAL_SIT_1
- DOGAL_SIT_2
- DOGAL_SIT_3

EK AŞIKLAMA

	KORUMA STATÜSÜ ZONASI		BALIK GÖLÜ/TEHDİT
	KORUMA STATÜSÜ ÇIKARILMAZ		MEVJİ MEVJİ MEVJİ
	KENTSEL GELİŞME		ENKAZLIK ALANLAR
	SALATI (FAHRETTİN)		YEREL AĞ
	GENELİZERER SU YOLU		SU KANALI
	DELTA ALTA (LARM)		SU YATIRI (DAGAL)
	KIRSAL YERLEŞİMLER		MEVJİ MEVJİ MEVJİ
	GENELİZERER		KÖY YOLU
	ÇOKLUK- LARLI MEVJİ		TASARIM ALANI
	AKRESİZLİK SİT		SU YOLU (LARM)
	NEHRİ YATIRI		
	NEHRİ MEVJİ MEVJİ		
	TARLA SIKLIK YOLU		

PROF. DR. ADNAN KAPLAN

23 AGÜSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTAŞI KUŞ CENNETİ

"- Balık üretiminin önemli bir geçim kaynağı olduğundan hareketle göl ekosistemleri (özellikle su varlığı ve geçmiş dönemlerdeki sınırları) çalışıldı ve Köseoğlu mevkiindeki balıkçılık kooperatifi ziyaret edilerek başta Balık Gölü olmak üzere deltada balıkçılığın ve sulak alanların sorunları ele alındı.

- Deltanın geçmişi haritalar, uydu görüntüleri, uzmanların ve yerel halkın bilgilerine dayalı olarak araştırıldı ve deltanın günümüzdeki durumuyla ve değişimiyle ilişkisi kuruldu ve gruplardan (deltanın) geleceğine ilişkin senaryolarını oluşturmaları istendi.

- Kızilirmak Nehri mansabında kum ve çakıl çıkarılması, arazinin morfolojisinin ve sulak alan ekosistemünün dönüştürülmesi sorunu yerinde araştırıldı.

Deltadaki coğrafi referanslar, sulak alan tipleri, kırsal yerleşimler, yollar, mevcut ve tarihi izleri ile dere yatakları, DSİ sulama ve drenaj kanalları, koruma statüleri ve sınırları, geçmişte varolan izler 1/25.000 ölçekli haritaya işlenmiştir. Daha sonra deltadaki mevcut ve öngörülen tehdit ve riskler haritaya işlenmiş, göllerin geçmişe ait sınırları tespit edilerek birbirlerine bağlanması ve sınırlarının genişlemesi tanımlanmış, dere yataklarının delta içinde olabildiğince sürekliliği sağlanmaya çalışılmış ve mevcut DSİ sulama ve drenaj kanallarıyla birlikte delta ölçeğinde tarım alanlarını ve sulak alanları besleyen bir su örgüsü oluşturulmuş, bölgede kırsal kalkınma ve ekoturizmi birbirleriyle ilişkilendirecek şekilde kırsal yerleşimler, araç/bisiklet/yaya güzergahları ve bunların sulak alan sistemiyle ilişkisi kurulmuş, mevcut koruma alan statüleri ve sınırları ele alınmış ve özellikle sınırlarda değişiklik önerilerinde bulunulmuştur."

Öğretim kadrosu veri toplama ve tasnifini, öğrenciler ise 1/25.000 ölçekli harita üzerinde, arazi çalışmasında elde ettikleri verileri kendi aralarında değerlendirmeye başladı. Öğrenci gruplarının elde ettikleri verilerden deltayı ve peyzajlarını tanımaları, deltanın doğa ve kültür tarihini, Kızılırmak Havzasıyla olan ilişkilerden başlamak üzere deltayı oluşturan doğal ve kültürel peyzajların fiziki, ekolojik ve sosyo-ekonomik bağlamda ilişkilerini kavramaları amaçlandı.

Bu suretle; öğrencilerin peyzaj bağlamında deltayı kavraması, baskı / tehdit / güncel durumla ilişki kurmaları ve bunun üzerinden deltayı planlama süreçleri ve koruma statüleri üzerinden değerlendirmeleri öngörüldü.

Planlama ve tasarım stüdyoları 2 haftalık programda kurgulandı. Buna göre; planlama stüdyosunun 1. ve 2. hafta, tasarım stüdyosunun ise 2. haftada gerçekleştirilmesi öngörüldü. 2. haftaya geçişte planlama paftası üzerinde çalışmalar devam ederken tasarım çalışmaları birbirlerine eklemlenmiş bir şekilde geliştirildi. Planlama paftasının içeriğini; peyzaj bağlamında deltaya yaklaşımın aracı olan 'peyzaj karakter analizi, 'peyzaj koruma-geliştirme stratejileri' ve bunların sentezi olan 'peyzaj/arazi kullanım planı' ; tasarım paftasının içeriğini ise planlama sürecinden itibaren içinde buldukları bağlam çerçevesinde belirlenen tasarım alanları, analizi ve tasarım yaklaşımları, detay çözümleri oluşturdu.

MMO ÖĞRENCİ YAZ KAMPI KIZILIRMAK DELTASI

25 AGUSTOS 2015

SXLI

1

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK

DELTA SI

KUŞ

CENNETİ

VERİ TOPLAMA VE TAŞIYI

HARITA ÜZERİNDE ÇALIŞMA

FOTOGRAFLAR

DOĞRULANLAR

ÖĞRETİM KATROSU

ÖĞRENCİLER
(5 GRUP/ALT-GRUP)

ÖĞRENCİ 1. VERİ ÜRETİMİ: AMAC/ÇALIŞMA ALANI VE

HARITA VERİLERİ ÜRETİMİ

FOTOGRAFLAR ÜRETİMİ

ÖĞRENCİ ÇALIŞMA DÜZENİ

1. KATMAN
DELTA YI TANIMA

2. KATMAN
BASKI, TEHDIT,
GÜNCEL DURUM

3. KATMAN
PLANLAMA VE
KORUMA STRATEJİLERİ

PEYZAJ BAĞLAM

1. HAFTA

2. HAFTA

PLANLAMA STÜDYOSU

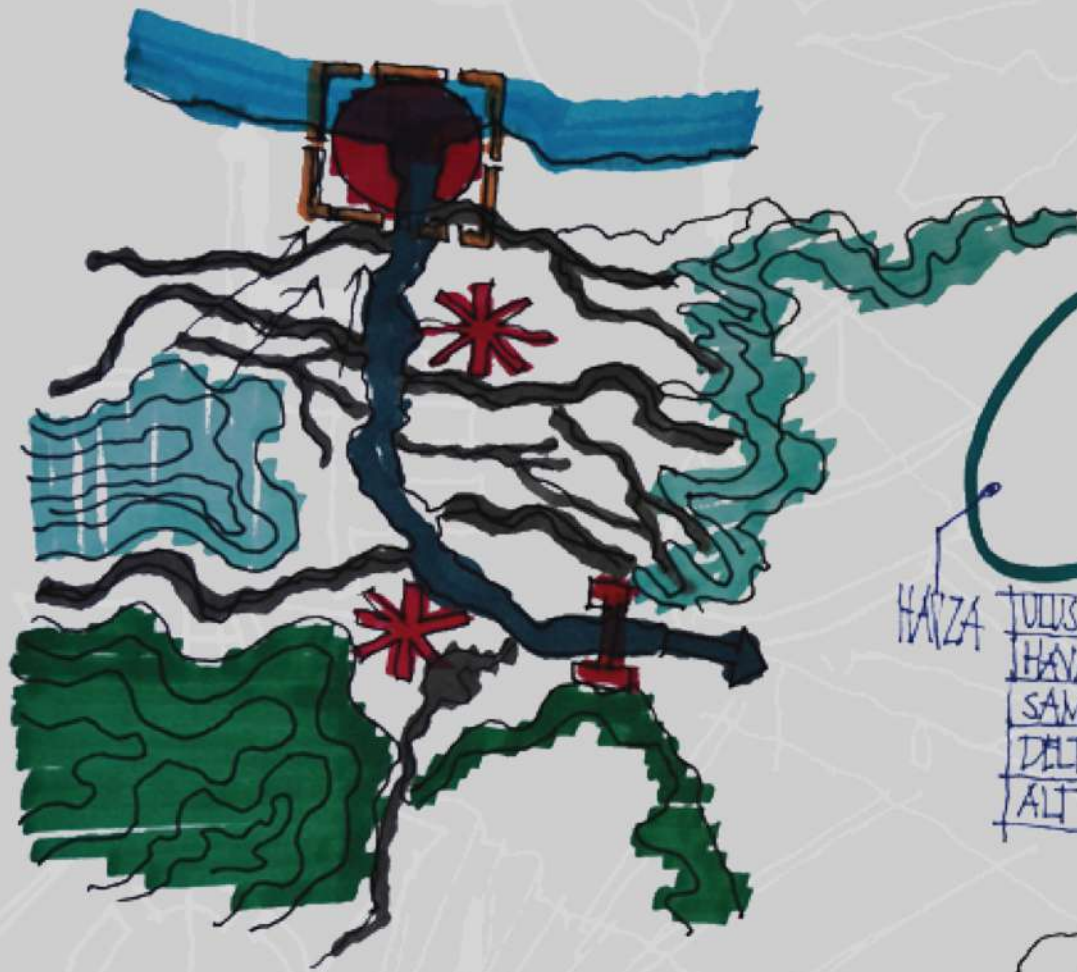
TASARIM STÜDYOSU

PLANLAMA HAFTASI

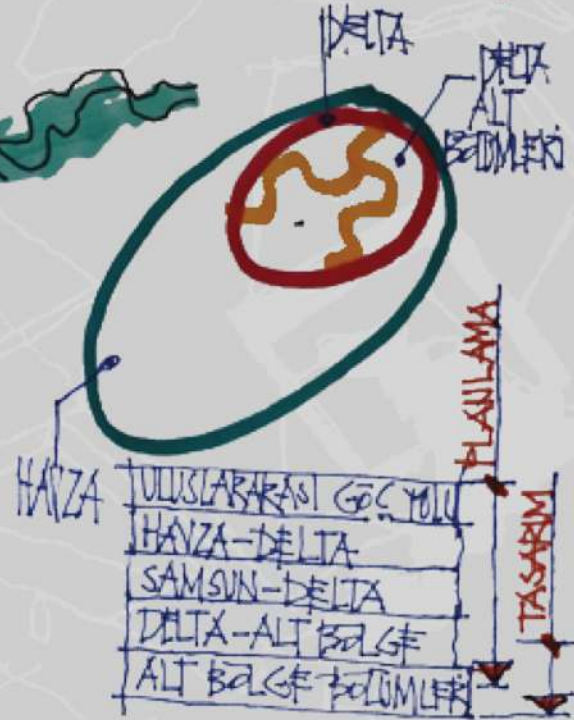
TASARIM HAFTASI

PLANLAMA HAFTASI: PEYZAJ KARAKTER ANALİZİ
PEYZAJ KORUMA - GELİŞTİRME
STRATEJİLERİ
PEYZAJ/ARAZİ KULLANIM HAFTASI

TASARIM HAFTASI: TASARIM PROJELERİ
(İÇİNDE BULUNDUKLARI BAĞLAM, ANALİZ
TASARIM YAKLAŞIMI)

2

DENİZ

DENİZ (TUZLU SU)

DELTA

YÜZEY/PERAKİ
SULARI

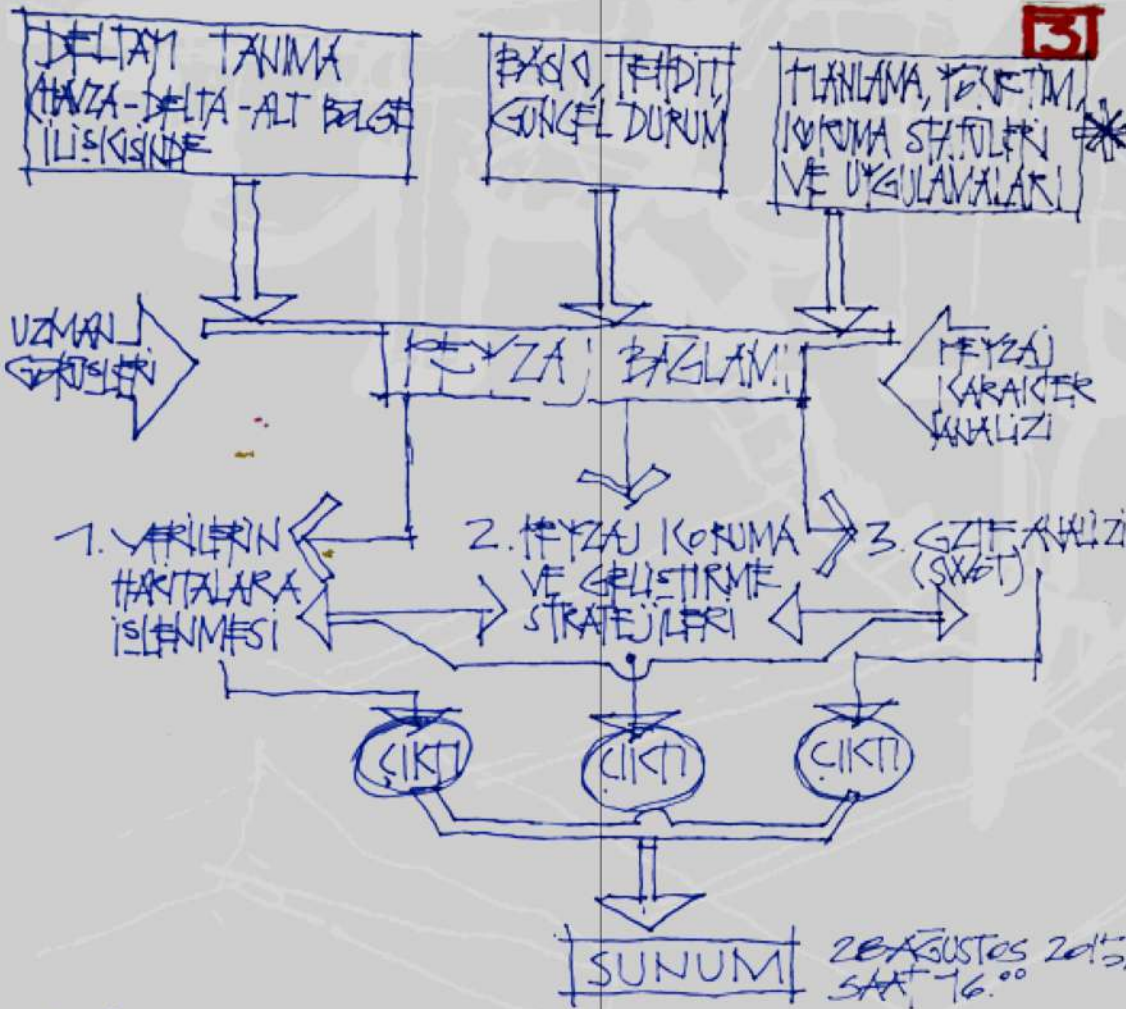
AKARSU
(TATLI SU)

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLUL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

ÇEVRE DÜZENİ PLANI, KAMSAR SINIRI, SULAK ALAN (SULAK ALANLARIN KORUNMASI YETİMLİĞİ 'UYAKINCA 3 KATEGORİ') YABAN HAYATI KORUMA, DİZEL SİT, YERLEŞİM PLANI

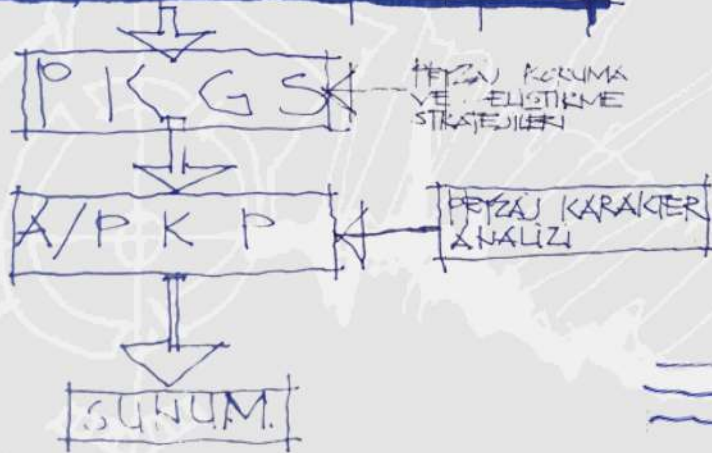

Planlama stüdyosu, deltayı kavrama - çıktılara kadar uzanan süreçte tanımlandı. Planlama paftaları; 'genel' , 1. ve 2. pafta olarak ele alındı. 1/25.000 ölçekli harita üzerinde öğretim kadrosu ve saha uzmanlarıyla yapılan görüşmeler ve interaktif formatta oturumlarda öğrencilerin bilgi kapasitelerini arttırmaları yanında karşılaştıkları sorunları birlikte ele almaları öngörüldü.

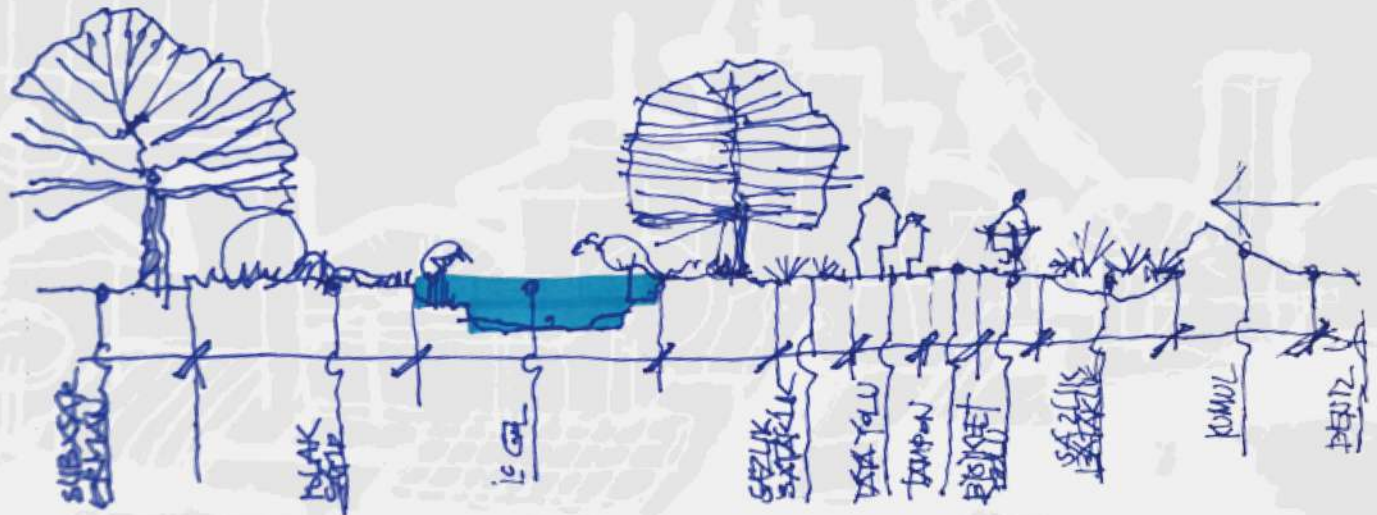
Öğrencilere veri sunumu, arazi ve harita ortamında görüşmeler yanında bu çalışmanın temel paftalarından biri olan peyzaj karakter analizi ve SWOT analizi çıktıları öğretim kadrosu ve saha uzmanlarıyla birlikte ele alındı.

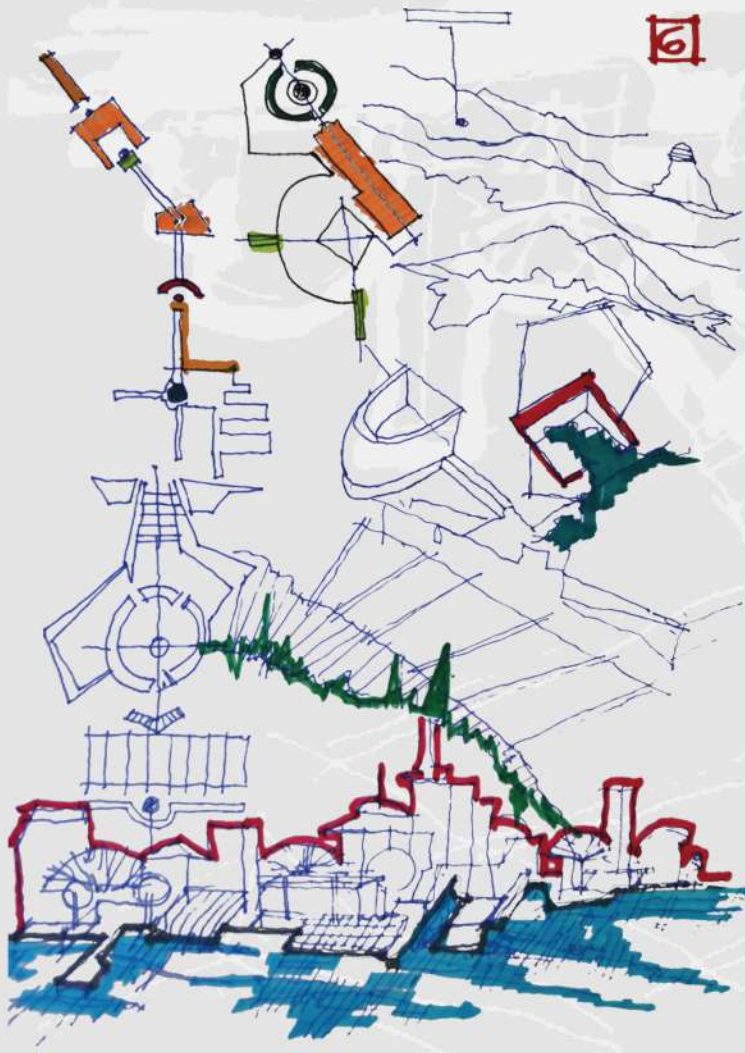
14 SWOT ANALIZI

	G	Z	T	F
HAVA-DELTA				
DELTA				
DELTA ALT	NEHIR			
	SULAK ALAN			
	DENIZ			
	TARIM			
	KENTSEL			
	KIRSAL			
	ULASIM			
SEKTER	DIZA KIRIM			
	TARIM (BITKI HAYVAN ÇÜK SÜTÜRÜ)			
	TURIZM			
	REKREASYON			

15

Tasarım yaklaşımları ve detay çözümler öğrencilerin çalışmaları üzerinden hareket edilerek öğrencilerle birlikte çalışıldı. Öğretim kadrosu ziyaretçi merkezi ve kuş gözlem alanı peyzaj tasarımı örneğinde gereksinim listesi oluşturdu

Bu liste uyarınca ziyaretçi merkezi ve kuş gözlem alanında;

Tasarlanacak kapalı alanlar

- Müze
- Danışma-tanıtım
- Eğitim birimi
- Satış birim(leri)
- Yeme-içme birimi
- İhtiyaç birimleri (WC, duş, çocuk vb)
- Sağlık birimi (ilk yardım)

- Kuş gözlem birim(leri)
- Bisiklet, elektrikli araç kiralama birimi
- At- eşek gezi birimi
- Balıkxane ve iskeleler
- Toplantı salon(ları)
- İdari birim, konaklama ve yaşam ortamı
- Araştırma ünitesi (laboratuar ve çalışma ortamları) ve konaklama
- İzleme ve kontrol ünitesi
- (Teknolojik) lojistik istasyonlar

Tasarlanacak açık alanlar

- Ortak dinlenme-toplanma alanı
- Çevresel gezinti alanları (merkezi bölgede)
- Çocuk oyun alanı (kuş tanıtımına yönelik)
- Yapay kuş gözlem alanı
- Yürüyüş hatları, duraklama noktaları
- Bisiklet ve elektrikli araç hatları, durak noktaları
- At- eşek-katırlı gezinti hatları, durak noktaları
- Yapay kanal-su araç hatları
- Su içi ulaşım hatları (kayık, elektrikli motorlu kayak)
- Otopark ve toplu taşıma durakları
- Açık hava müzesi (ekopark, sulak alan tiplerini sergileme ve bilgilendirme)

Yapılacak ek çalışmalar

- Arazi biçimlendirme
- Bitkilendirme (su içi- kıyısı-dışı)
- Aydınlatma
- Yönlendirme-bilgilendirme
- Tüm malzemelerin tip ve özellik birliği (donatılar, yapılar, yollar, vb.)

Not: Bütün kullanımlar ekiplerin belirlediği ziyaretçi sayılarına göre tasarlanacaktır.

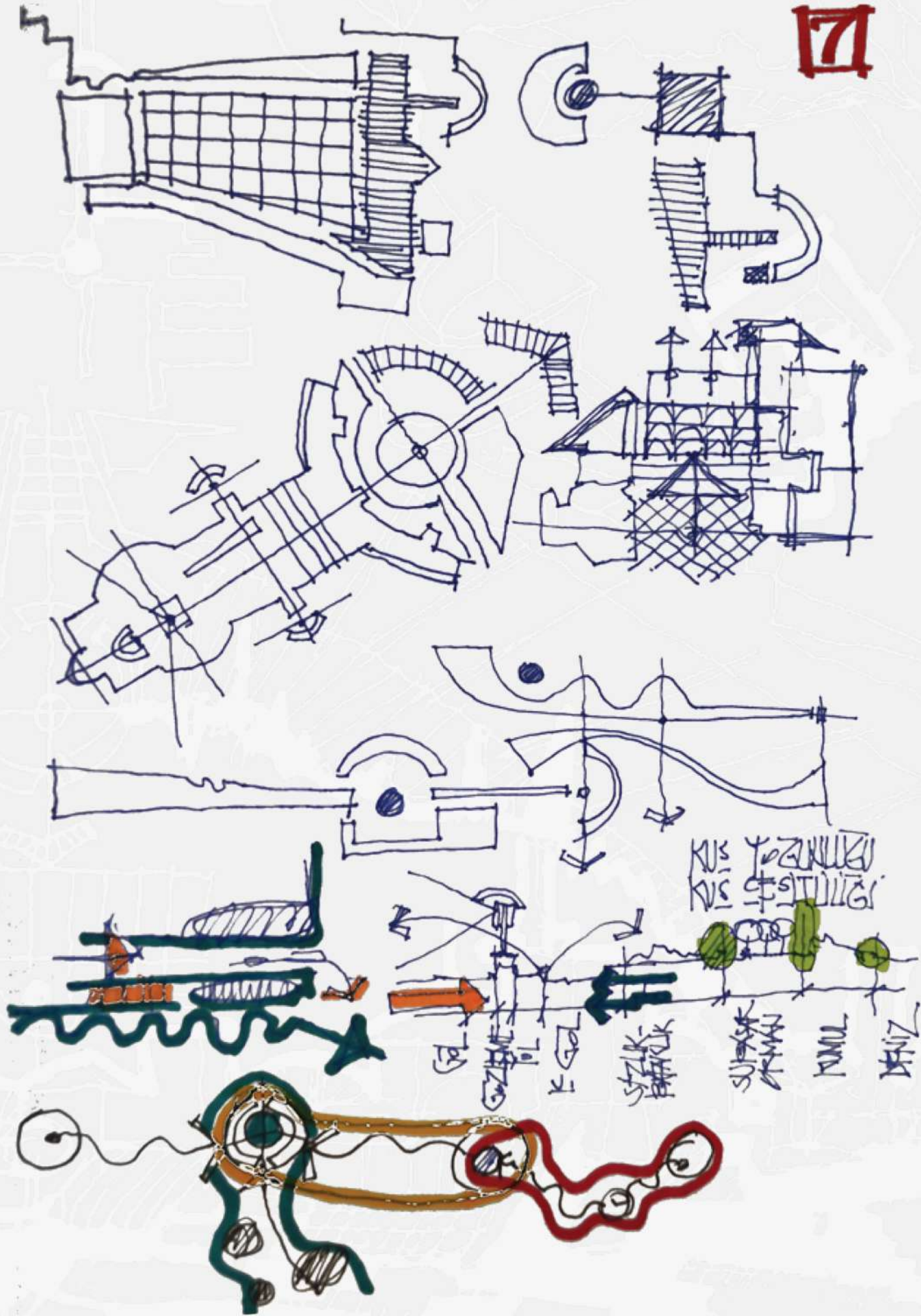
23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK

DELTA S I

KUŞ

CENNETİ

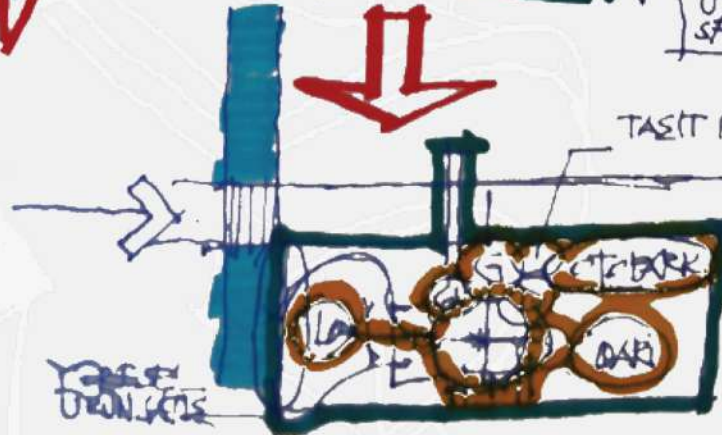
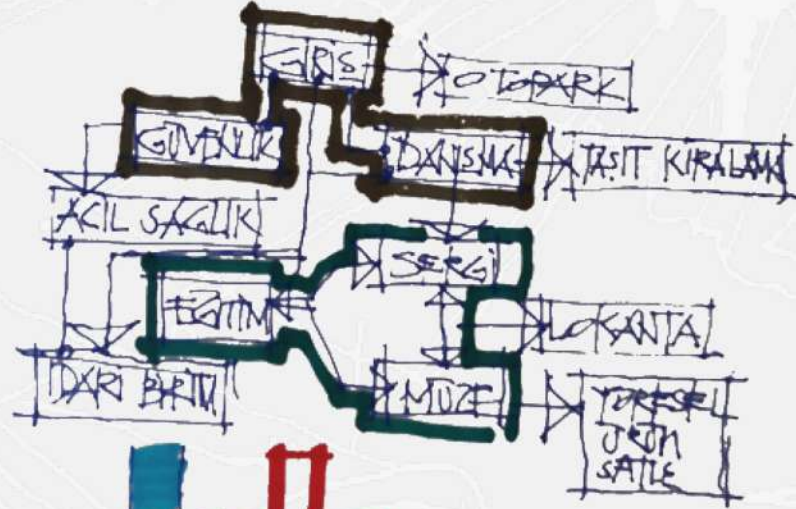
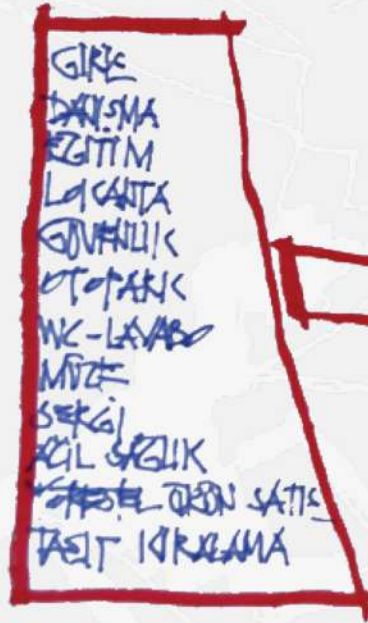
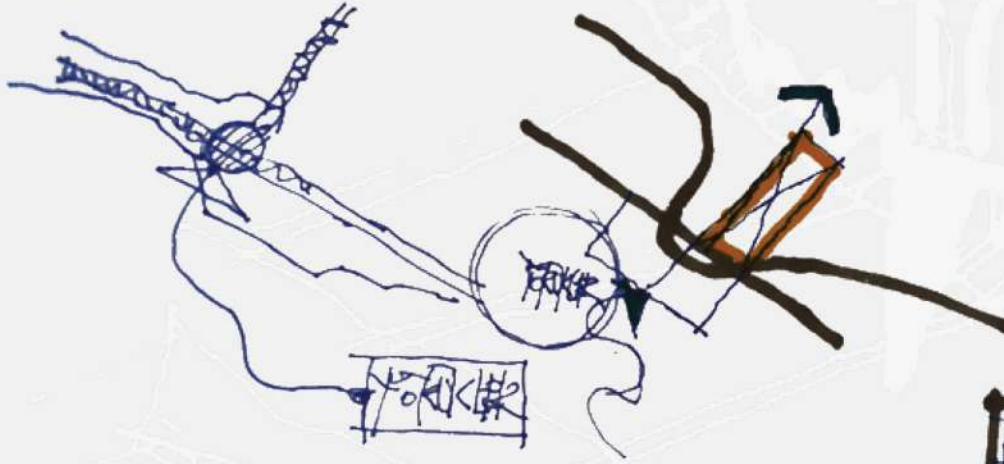
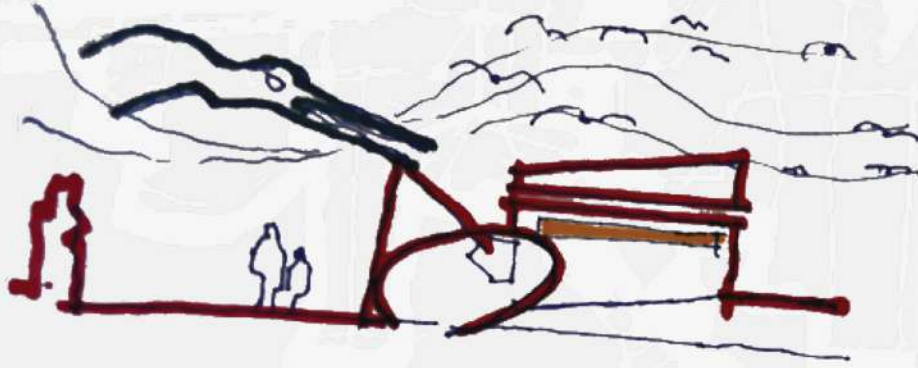

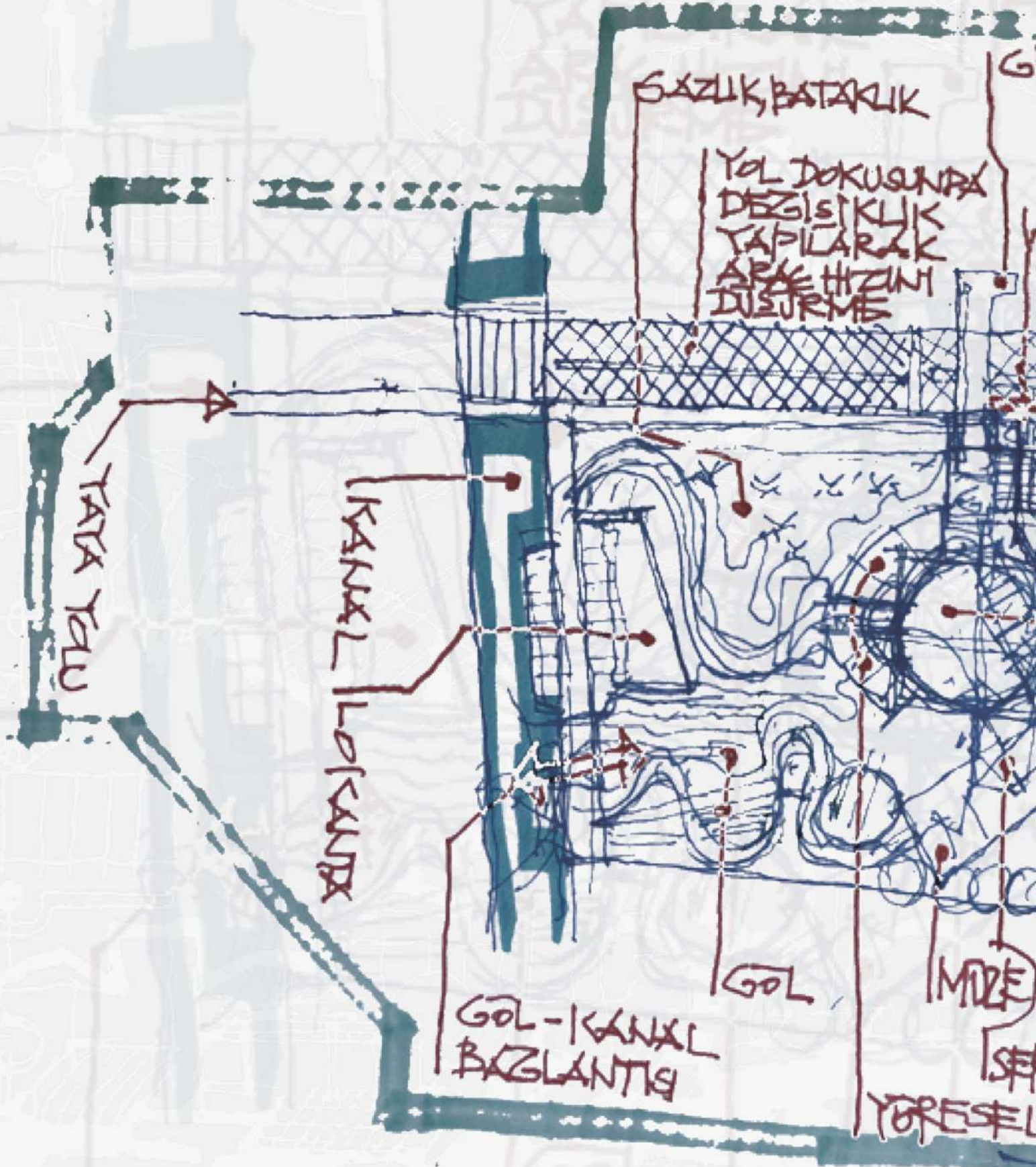
81
1

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

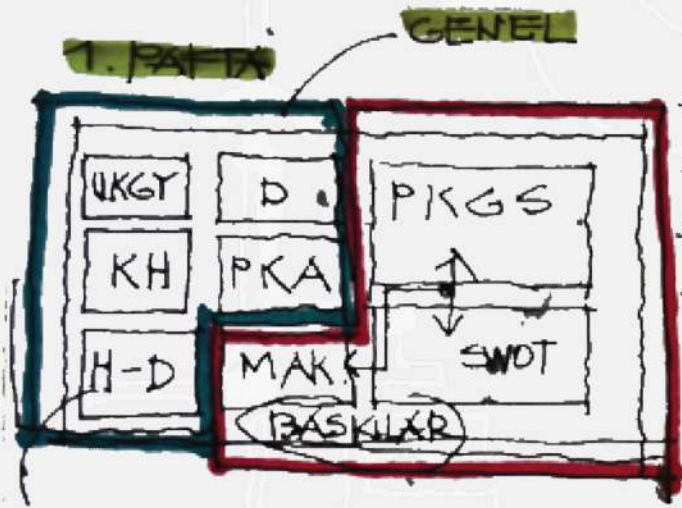

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

Tasarım yaklaşımları ve detay
çözüm önerileri

baraj, su hidroloji karayolu (Samsun Sinop)

D: Nehir, nehir ağızı, sulak alan, tarım, kırsal yerleşim

TERCİHLİ

- * Türkiye'de Ramsar Alanlar
- * KH'de HES ve barajlar
- * Samsun ve delta
- * Samsun - Sinop - havza illeri karayolu bağlantıları

Tamam/ PKA

19

MUTLAK KORUMA BÖLGESİ

- Bilimsel ve koruma amaçlı faaliyetler yasaklanmaz, su ürünleri üretimi yasaklanmaz (örneğin çöremede)
- Alan bakıcılık izniyle ciltte kullanılabilir
- Kus gözetim ve gözetim alanı bakıcılık izniyle

HASSAS KORUMA BÖLGESİ

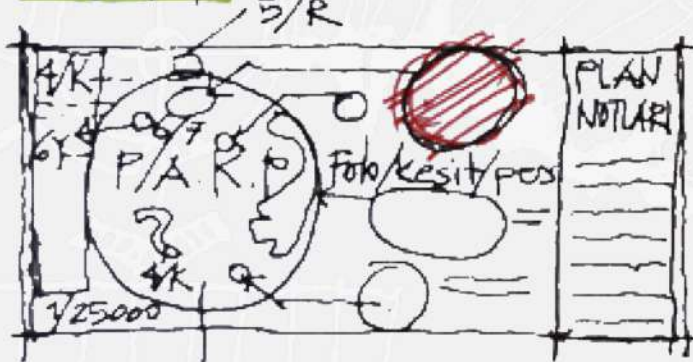
- Ekolojik karakterin korunması
- Göl aynası için saz kesimi ve dip çamuru temizliği
- Kus gözetim, seyir terası ve yolları Gn. Md. izniyle
- Sulak çayır ve mevalarda otlatma

SÜRDÜRÜLEBİLİR KULLANIM BÖLGESİ

- Mevcut geleneksel kullanım
- Yeni faaliyetin ekosisteme zarar vermemesi
- Celtik tarımı ve su ürünleri
- Rekreasyonel kullanım (günlük)

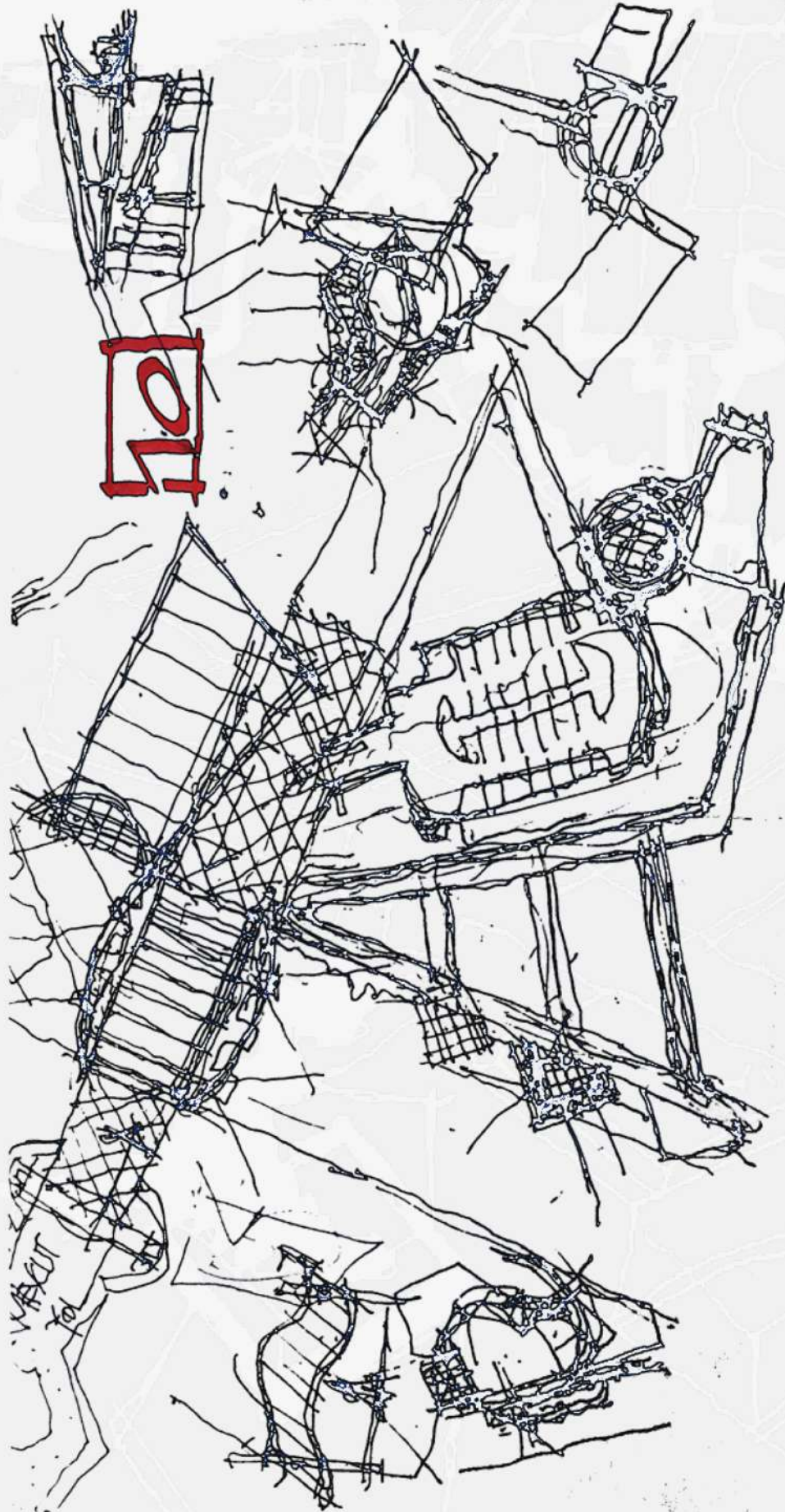
TAMPON BÖLGE

2. PAFTA

Kullanım kararları
Planlama ve koruma sınırları
Arazi kullanımları

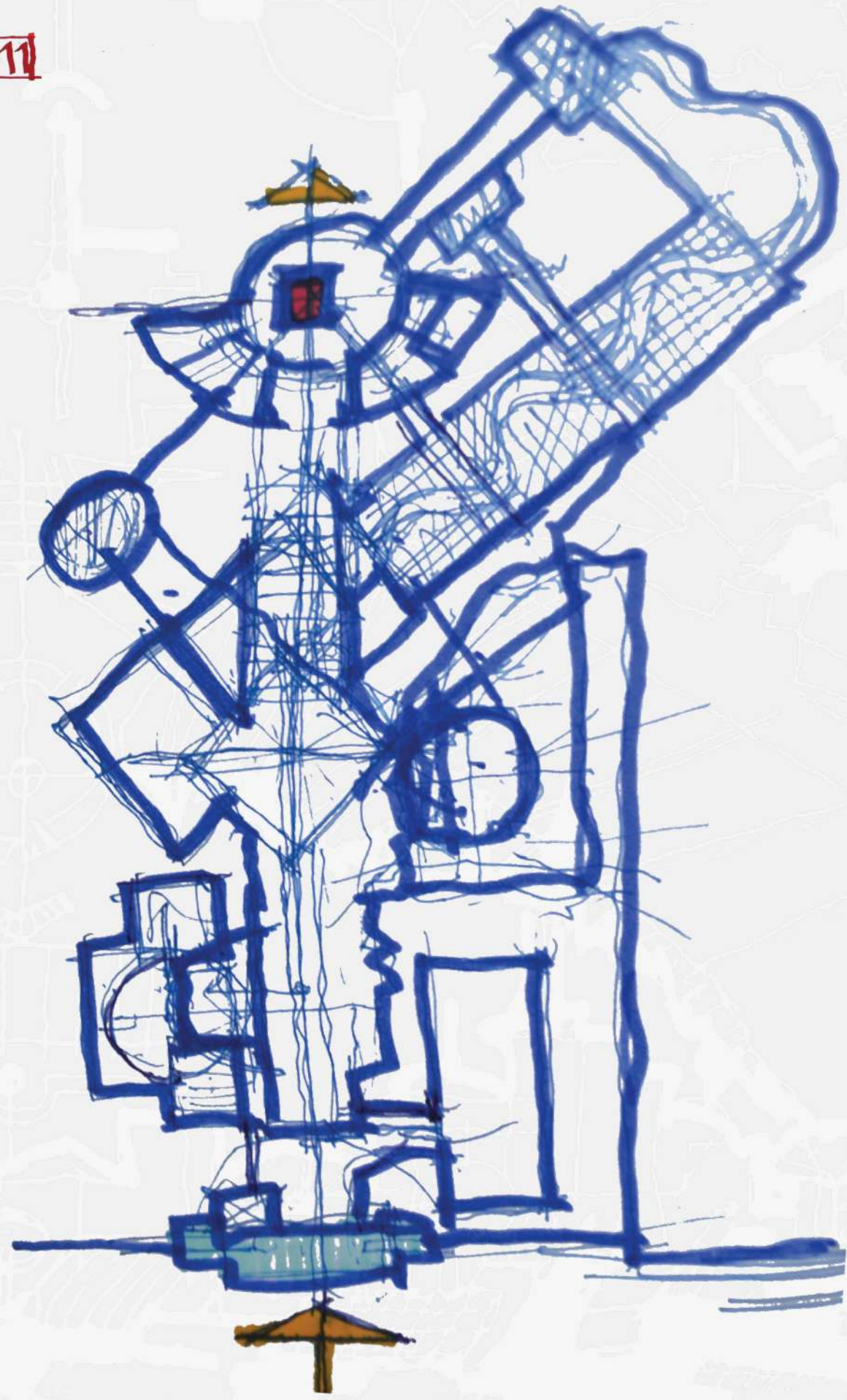
23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA SI KUŞ CENNETİ

Tasarım yaklaşımları ve
detay çözüm önerileri

YASARIM

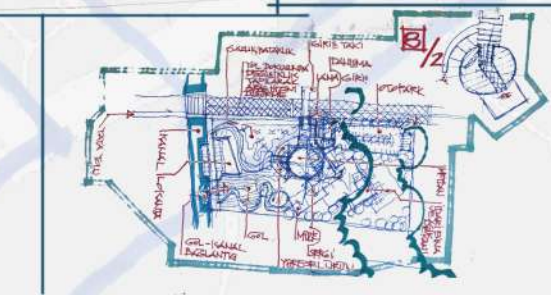
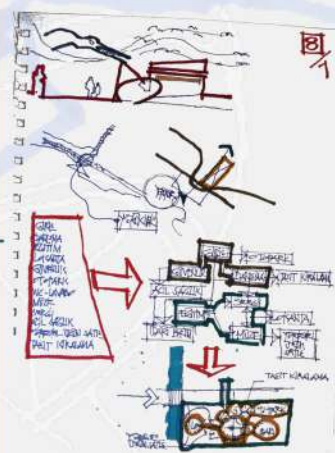
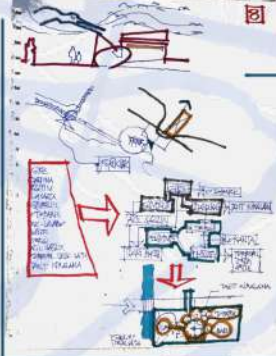
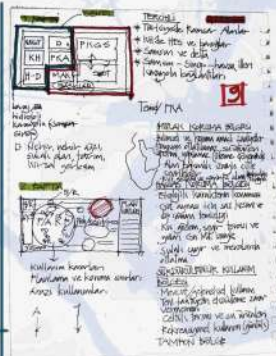
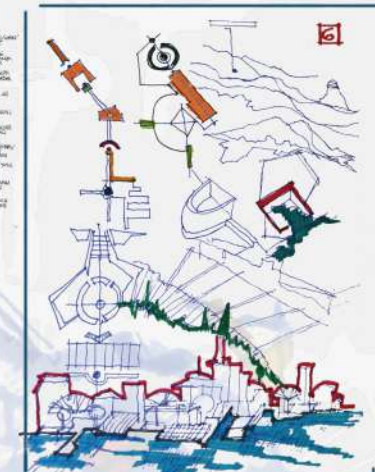
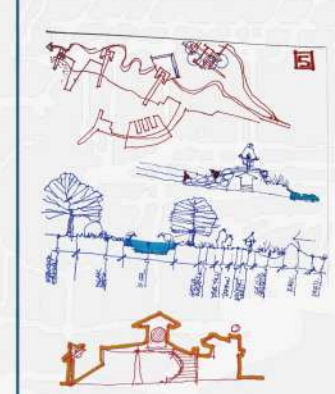
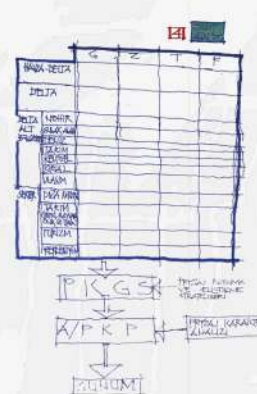
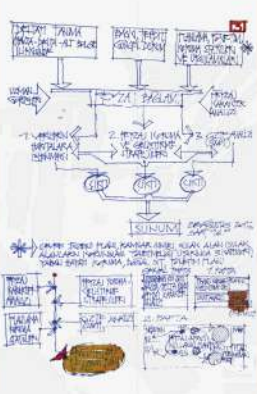
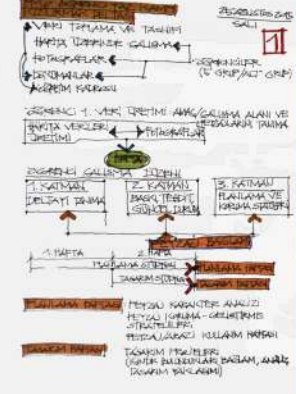
ZİYARETÇİ MERKEZİ

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA SI KUŞ CENNETI

PEYZAJ KARAKTER TİPLERİ

En genel anlamda karakter belirleme, bir alanın sahip olduğu özelliklerin tanımlanması, sınıflandırılması ve haritalandırılması sürecidir. Bu çerçevede peyzaj karakter tipleri, peyzajın sahip olduğu belirli öğelerinin veya başka bir deyişle yapısal özelliklerinin bir arada değerlendirilmesiyle oluşmaktadır. Bir peyzajı oluşturan karakter tipleri, farklılığı insan tarafından algılanabilen nispeten homojen en küçük alanlardır. Bu ayırt edilebilen en küçük mekânlar kullanım uygunluğu, dayanma gücü, gelişim olanakları ve bakım gereksinimleri gibi değerler açısından hemen hemen aynı imkân veya kısıtlamalar sunmaktadır. Bu anlamda peyzajı kendi içinde sınıflamak önem arz etmektedir.

Peyzaj karakter tiplerinin belirlenmesinde kullanılacak peyzaj öğelerine ilişkin veriler çalışmanın amacı ve ölçeği doğrultusunda detaylandırılmalıdır. Bu bağlamda Kızılırmak deltası 2 düzeyde ele alınmıştır.

• Üst Ölçek (Dünya ve Ülke Düzeyinde)

Bu düzeyde deltada bulunan peyzaj karakter tiplerinin nadirlik ve bulunma sıklığı açısından irdelenmesi amaçlanmıştır. Bu sayede alanın hassasiyet ve önem derecesinin daha iyi anlaşılacağı düşünülmektedir. Bu amaçla ESRI (Environmental Systems Research Institute – Çevresel Sistemleri Araştırma Enstitüsü) ve USGS (United States Geological Survey – Birleşik Devletler Jeoloji Kurumu) tarafından hazırlanan ELUs (Ecological Land Units - Ekolojik Alan Birimleri) haritasından yararlanılmıştır. Harita jeolojik yapı, arazi örtüsü ve iklim verilerinin çakıştırılması sonucu elde edilen sınıfları barındırmaktadır. Bu doğrultusunda alanda bulunan başlıca peyzaj karakter tipleri şu şekildedir:

- Karışık tortul kayaç üzerinde ağırlıklı tarım arazisinden oluşan ılıman nemli tepeler
- Sıkışmamış tortul üzerinde ağırlıklı tarım arazisinden oluşan ılıman nemli tepeler
- Sıkışmamış tortul üzerinde ağırlıklı tarım arazisinden oluşan ılıman nemli düzlükler
- Sıkışmamış tortul üzerinde ağırlıklı her dem yeşil ormanlardan oluşan ılıman nemli düzlükler
- Sıkışmamış tortul üzerinde çayır, çalı ya da bodur bitkilerden oluşan ılıman nemli düzlükler
- Sıkışmamış tortul üzerinde seyrek vejetasyona sahip ılıman nemli düzlükler
- Karbonlaşmamış tortul kayaç üzerinde ağırlıklı tarım arazilerinden oluşan ılıman nemli düzlükler

Dünya ölçeğinde bakıldığında deltada görülen peyzaj karakter tiplerine; İtalya' nın kuzeyinde, Fransa' nın batısında, Amerika Birleşik Devletleri' nde, Arjantin' in batısında, Çin' in ağırlıklı olarak batı bölgelerinde, Japonya' nın kıyı bölgelerinin çoğunda, Avustralya' nın güneydoğu ve güneybatı kıyılarında ve Yeni Zelanda' nın kuzeyinde rastlanılmaktadır (Şekil 1).

23 AGÜSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK

DELTAŞI

KUŞ

CENNETİ

ARS. GÖR
FIRAT ÇAĞLAR YILMAZ

Şekil 1. Deltayı oluşturan peyzaj karakter tiplerinin dünya ölçeğinde bulunma sıklığı

Türkiye ölçeğinde ise; yine Samsun il sınırlarında kalan Yeşilirmak deltasında, Sinop ilinin doğu kıyılarında, Sakarya nehrinin denize döküldüğü Sakarya ve Kocaeli illerinde, Balıkesir' in Marmara Denizi kıyılarında tekrarladığı görülmektedir (Şekil 2).

Şekil 2. Deltayı oluşturan peyzaj karakter tiplerinin Türkiye ölçeğinde bulunma sıklığı

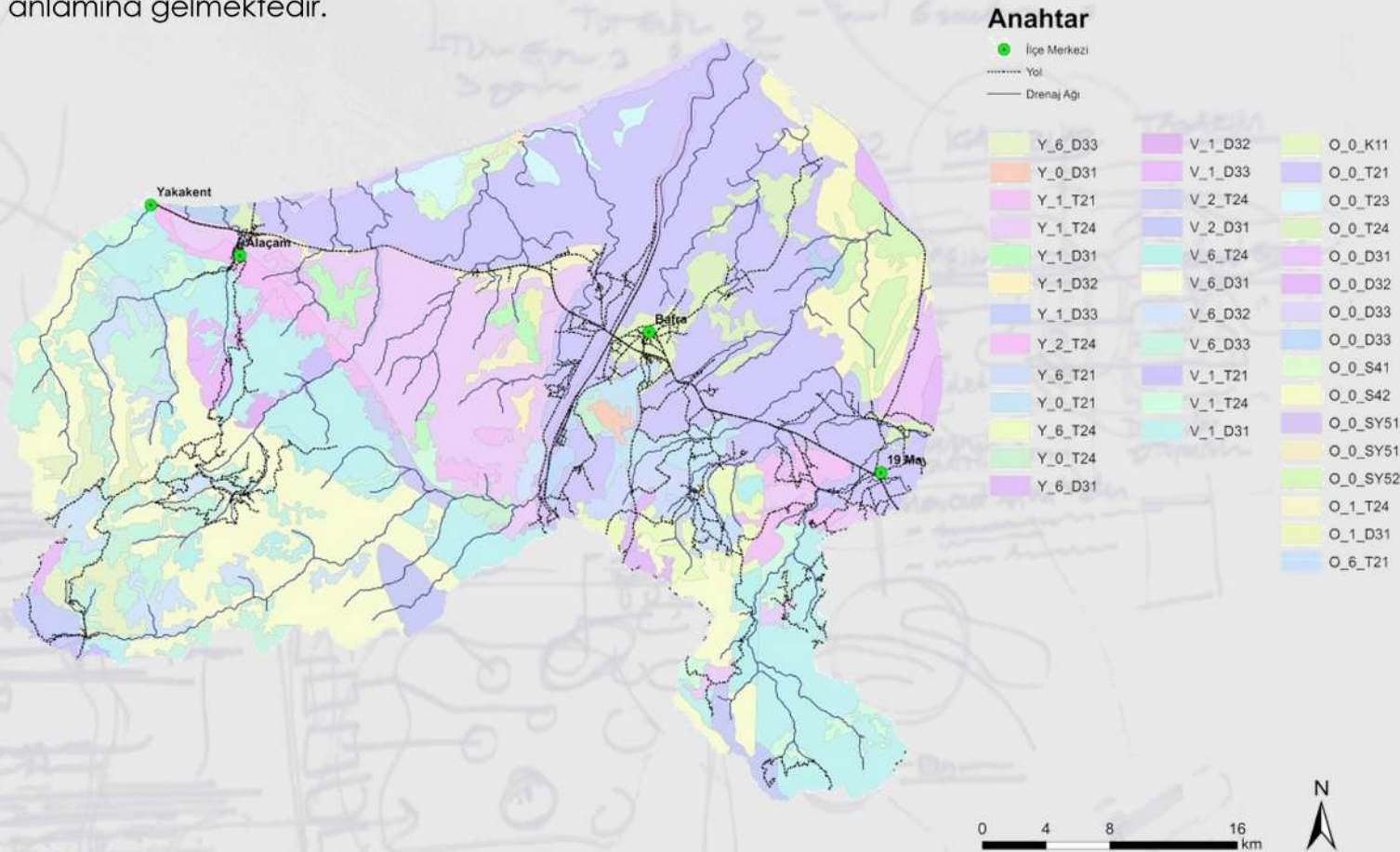
23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

• Alt Ölçek (Bölgesel Düzeyde)

Alanın bir delta olması yani hidrolojik peyzaj özelliklerinin baskın olması sebebiyle bu ölçekteki çalışma sınırı havza/alt havza sınırları doğrultusunda belirlenmiştir. Bu sebeple delta oluşumunun yan sıra deltayı doğrudan besleyen çayların alt havzaları da çalışma sınırına dâhil edilmiştir.

Jeolojik durum, jeomorfolojik yapı ve CORINE' den elde edilen arazi örtüsü sınıfları çakıştırılarak peyzaj karakter tipleri ortaya konulmuştur. Bu bağlamda 41 farklı sınıf belirlenmiş ve kodlanmıştır (Şekil 3). Kodlama yöntemine CBS (Coğrafi Bilgi Sistemleri) ortamında analiz sürecini daha hızlı ve etkin bir şekilde gerçekleştirebilmek adına ihtiyaç duyulmaktadır. Şekil 3' te de görüldüğü üzere ilgili kodlar; jeomorfoloji, jeoloji ve arazi örtüsü sıralamasıyla oluşturulmuştur. Örneğin deltada alansal büyüklük açısından en fazla yer kaplayan ve dominant peyzaj tipolojisini oluşturan O_0_T21 kodu, "Alüvyon yapı üzerinde düz ekilebilir alanlardan oluşan tarımsal peyzaj" anlamına gelmektedir.

Şekil 3. Delta bazında peyzaj karakter tipleri haritası.

1. Jeomorfolojik Sınıflama

Kod Açıklama

O Düzlük/Ova

Y Yamaçlar

V Dik Yamaçlar/Vadiler

2. Jeolojik Sınıflama (1. Düzey)

Kod Açıklama

0 Alüvyon

1 Kumtaşı, konglomera, fliš formasyonları

2 Kil, marn, kalker ardaşanması

6 Volkanik tuf, ignimbrit

3. CORINE Sınıflaması

K-Kentsel Peyzajlar

Corine Kod

1.1 Şehir Yapısı

T – Tarımsal Peyzaj

Corine Kod

2.1 Ekilebilir Alan

2.3 Meralar

2.4 Karışık Tarım Alanları

D – Doğal ve Yarı Doğal Peyzaj

Corine Kod

3.1 Orman

3.2 Maki ve Otsu Bitkiler

3.3 Bitki Örtüsü Az ya da Olmayan Alanlar

S – Sulak Alanlar

Corine Kod

4.1 Karasal Bataklık

4.2 Denize Yakın Islak Alanlar

SY – Su Yüzeyleri

Corine Kod

5.1 Karasal Sular

5.2 Deniz Suları

Şekil 3.1. Peyzaj Karakter Analizi Kod Tanımları

Sonuç olarak böylesine özellikli peyzajlarda verilecek koruma ve kullanım kararları peyzaj karakteri ile uyumlu olmalıdır. Ayrıca, peyzajın belirtilen bu yapısal karakterinin doğal ve kültürel süreçlerin sürekliliğiyle ortaya çıktığı unutulmamalıdır. Dolayısıyla peyzajla ilgili kararların hangi sonuçlara sebep olabileceğinin tam olarak araştırılabilmesi için peyzaj tiplerinin belirlenmesinin yanı sıra peyzajı biçimlendiren bu mekanizmalarında irdelenmesi gerekmektedir.

Sayre, R., J. Dangermond, C. Frye, R. Vaughan, P. Aniello, S. Breyer, D. Cribbs, D. Hopkins, R. Nauman, W. Derrenbacher, D. Wright, C. Brown, C. Convis, J. Smith, L. Benson, D. Paco VanSistine, H. Warner, J. Cress, J. Danielson, S. Hamann, T. Cecere, A. Reddy, D. Burton, A. Grosse, D. True, M. Metzger, J. Hartmann, N. Moosdorf, H. Dürr, M. Paganini, P. DeFourny, O. Arino, S. Maynard, M. Anderson, and P. Comer. 2014. A New Map of Global Ecological Land Units — An Ecophysiological Stratification Approach. Washington, DC: Association of American Geographers. 46 pages.

ARS. GÖR
FIRAT ÇAĞLAR YILMAZ

23 AĞUSTOS 2015 - 6 EYLÜL 2015
KIZILIRMAK
DELİSİ
KUŞ
CENNETİ

ÇALIŞMA GRUBU 1

KAFASI KARIŞIKLAR

Projenin amacı sürdürülebilir bir ticaretin ile Kuzeydeki Delta ve
ve kus cerrahisi önce Samsun'a sonra Türkiye'ye ve Dünyaya tanı-
tip delta ve cerrahisinde ekotürüm ve turizmle kullanmayı
sağlamaktır.

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

Kübra LEHİMCİ (Grup Koçu)
FMV IŞIK ÜNİVERSİTESİ

Aybike KENAN
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

Kübra YILMAZ
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

Begüm AYDOĞDU
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Emirhan VANLIOĞLU
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ

Belma Buse AKBAŞ
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ

Ceren SÖNMEZ
ÇANAKKALE ON SEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

Damla İŞÇAN
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

Kumul alanlar, yanlış yapılanmış kanallar yüzünden erozyon sorunu ile karşı karşıya. Kumul stabilizasyonunun sağlanması öngörülüyor.

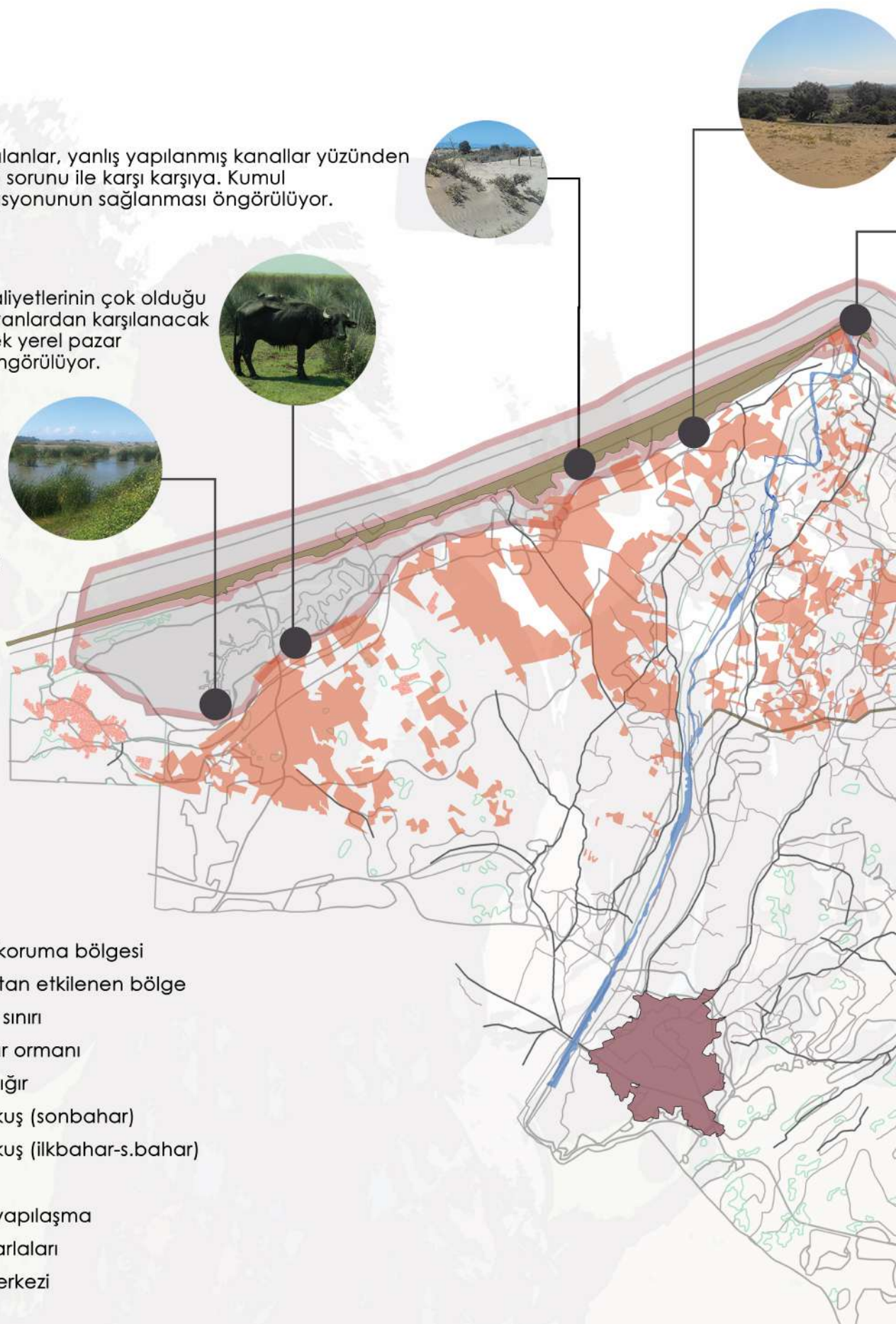
Hayvancılık faaliyetlerinin çok olduğu bir bölge. Hayvanlardan karşılanacak ürünleri işleyerek yerel pazar oluşturulması öngörülüyor.

Bölgedeki çeltik tarımının yoğunluğu, ülke genelindeki ihtiyacın %16 sını sağlıyor. Bu sebepten, alanın tarımının iyileştirilmesi ve organik tarıma geçişin sağlanması öngörülüyor.

Anahtar

- Mutlak koruma bölgesi
- Kuraklıktan etkilenen bölge
- Ramsar sınırı
- Su basar ormanı
- Koyun-sığır
- Yoğun kuş (sonbahar)
- Yoğun kuş (ilkbahar-s.bahar)
- Koyun
- Kaçak yapılaşma
- Çeltik tarlaları
- Şehir merkezi

Kızılırmak Deltası 3 ana habitat türü altında 14 ayrı habitat tipine sahip. Bu çeşitlilik alanı değerli kılmakla beraber alanı turistik geziler açısından önemli kılmaktadır.

Bölgede çok fazla barajın bulunması alivyonlu toprak taşımını engellediği için toprağı verimsizleştirerek toprak kayıplarına sebep olmaktadır.

Kuşaklama kanalı yüzeydeki suyu alıp götürüyor. Yüzey sularının azalması sulak alanların susuz kalmasına ve kurumasına sebep oluyor.

Kuş göç yolunun alanın üzerinden geçmesi, alanın Karadeniz'e kıyısı olması ve Kızılırmak'ın oluşturduğu delta'lara sahip olması coğrafik açıdan önemini gösterir. Biyoçeşitliliğin fazla olduğu yerlerde bir çok kuş türü ve bitki türü barınıyor. Bu nedenden dolayı biyoçeşitliliği zengin olan özel bir alan olarak görülüyor ve alanın korunması öngörülüyor.

Kontrollü saz kesimi ile bu koldan düzenli bir geçim kaynağı sağlanıyor. Bunu dünya ticaretine dökerek halkın kalkınması öngörülüyor.

Doğal sit alanı içerisinde kaçak yapılaşma var. Bu kaçak yapılaşma su basar ormanını tahrip ettiğinden yapıların kaldırılması ve alanın iyileştirilmesi ön görülüyor.

Balıkçılığın ikinci bir gelir kaynağı olması sayesinde bölgeden yılda 350 - 400 ton civarında balık avlandığı tahmin ediliyor. Balıkçılığın iyileştirilmesi ve balıkçılığın ekolojik denge düzeyinde tutulmasının sağlanması ön görülüyor.

Alan için mevcut bir otobüs hattı yok ve yollar yetersiz. Ulaşım güzergahının belirlenip yolların iyileştirilmesi ve alana düzenli seferlerin

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

Yükseklik Haritası

Anahtar

Yükseklik Değeri

Yüksek : 1682

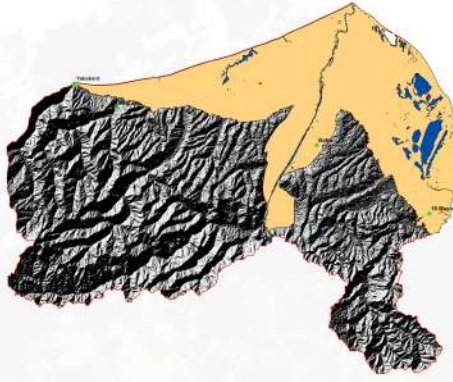
Alçak : 0

İlçe Merkezi

Hidrolojik Yapı

Bafra Ovası

Delta Sınırı

Toprak Geçirimsizlik Haritası

Anahtar

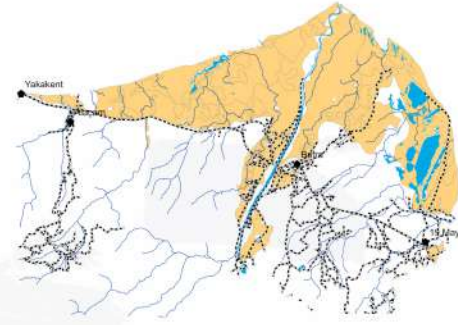
D

İlçe Merkezi

Göller

Drenaj Ağı

Yol

Jeomorfoloji Haritası

Anahtar

Ova/Düzlük

Yamaçlar

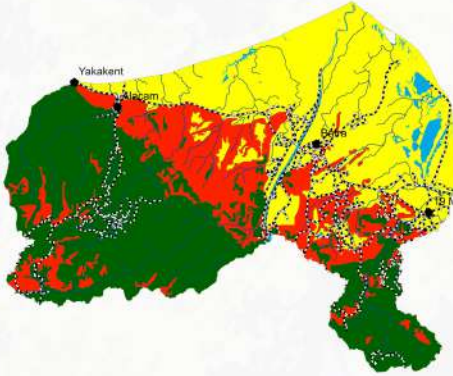
Dik Yamaçlar

İlçe Merkezi

Göller

Drenaj Ağı

Yol

Jeolojik Geçirimsizlik Haritası

Anahtar

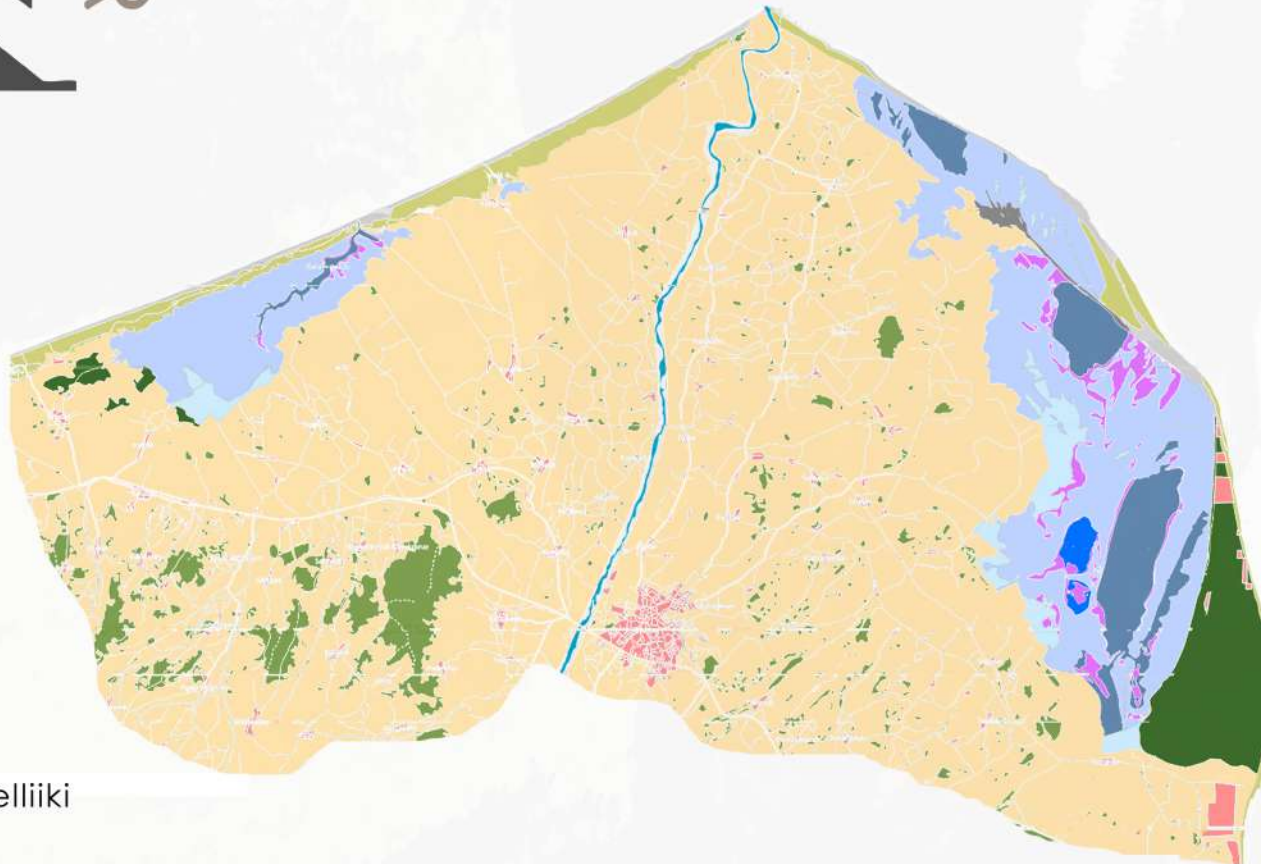
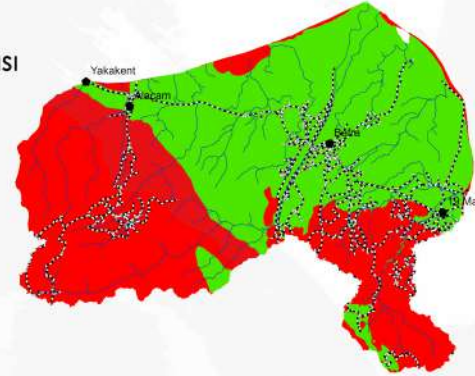
GEÇİRİMLİ

GEÇİRİMSİZ

İlçe Merkezi

Drenaj Ağı

Yol

Mevcut Durum Analizi

Anahtar

Tatlı göl aynası

Acı göl aynası

Islak çayır

Akarsu

Geniş yapraklı subasar ormanı

Kıyı kumulu

Kumul çalı topluluğu

İç kumul otsu bitki topluluğu

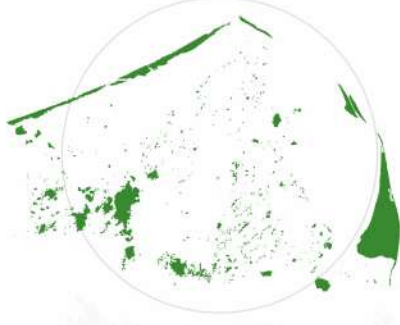
Karışık geniş yapraklı orman

Sazlık

Tarım alanı

Tuzcul bataklık

Yerleşim

Yeşil Sistem

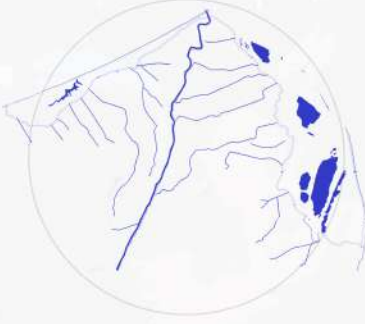
Kızilirmak Deltası oldukça zengin bir bitki varlığına sahiptir. Yaklaşık olarak 355 tür tespit edilmiştir. Alanda sazlık alanlar, ıslak çayırlar- mera, karışık geniş yapraklı subasar orman, karışık geniş yapraklı orman, kıyı kumulları, kumul çalılış toplulukları bulunmaktadır. Longoz ormanında Kızılağaç (Alnus) ve dişbudak (fraxinus) ağaçlarıyla kaplı olup ülkemizdeki nadir ormanlardan birisidir.

23 AGÜSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTAŞI KUŞ CENNETİ

Su Örgüsü

Delta'yı oluşturan Kızilirmak Nehri, ülkemizdeki Fırat Nehri'nden sonra ikinci en büyük drenaj havzasına sahiptir. Kızilirmak Deltası' nın doğu sahilinde, Balık Gölü, Uzun Göl, Gıcı Göl, Tatlı Göl, Altınlı Göl, Paralı Göl, Cernek Gölü, Liman Gölü, Tuzlu Göl ve Sülüklü Gölü yer alırken batı sahilinde ise Karaboğaz Gölü ve Mülk Gölü yer almaktadır. Kızilirmak Deltası da birçok kıyısız sulak alan sistemi gibi kirleticilere maruz kalmaktadır. Yapılan çalışmalar göllerdeki organik madde miktarının yüksek olduğunu göstermektedir. Kızilirmak Deltası' ndaki yüzey suyu ve yeraltı suyundaki kirlenmenin temel kaynağı zirai faaliyetlerde kullanılan kimyasal gübrelerden alana giren azot ve fosfor bileşikleridir. Azot ve fosfor bileşiklerinin göl sularına karışması neticesinde Kızilirmak Deltası' ndaki ekosistemler ötrofik düzeye gelmiştir. Bafra ilçesine yapılan atıksız arıtma tesisinin faaliyete geçmesiyle su kalitesinde iyileşme olsa da hala organik kirlilik tehdit oluşturmaktadır.

Ulaşım Sirkülasyonu

Yapılması hedeflenen giriş noktaları (Doğanca-Yörükler Köylerine yakın) arasında yaklaşık 22 km uzunluğunda mevcut bir yol bulunmaktadır. Fakat bu yol her ne kadar kullanışlı olsa da güzergahı Cernek Gölü yakınlarında geçmektedir ve yoldan geçerken kuşlar rahatsız olmaktadır. Bu yol kullanımdan çıkarıp alternatif olarak sunulmuş olan yaya ve bisiklet yolu olarak belirlenmiş yeni güzergah kullanılmalıdır. Ayrıca alana araç girmeme kararı bulunmakta, ancak olası tehlike durumunda da araca acil bir araç girme ihtimali de düşünülerek yollar uygun hale getirilmiştir. Yapılacak olan yollar doğal ve canlıları ürkütmecek mesafede konumlandırılmıştır.

KAFASI KARIŞIKLAR TASARIM

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

Balıkçılık Faaliyetlerinin sağlıklı hale getirilmesi amacı ile mevcut balıkhaneler üzerinde iyileştirme önerisi düşünüldü

Alanda bulunan kuş gözlem kulelerinin yıkılması ve engelliler için de uygun halde olan modelde kulübelerin tasarlanması düşünüldü.

Doğanca köyü

Bisiklet ve yaya yolunu kullananlar için alanda ki doğal boşlukların cep olarak değerlendirilmesi sonucu dinlenme alanları oluşturulması düşünüldü.

Yörükler köyü

Alandaki kaçak yapılaşmanın kaldırılması ve alana izinli olarak giriş yapacak ziyaretçilerin konaklayabilmeleri için bungalovların tasarlanması düşünüldü.

Bisikletle gezinti yapmak isteyen ziyaretçiler için kurgulanmış ve kiralanabilir bisiklet park yerleri düşünülmüştür.

KIZILIRMAK DELTASI ONLINE REHBER UYGULAMASI

YASARIM KAFASI KARISIKLAR

Porphyrio porphyrio
Sultana bird-saz horozu

Sazhorozu tatlı veya tuzlu, otların derinlerde olduğu veya yüzeye kadar büyüdüğü; canlı veya ölü Typha, Pragmites, Scirpus, Carex (1 m den yüksek olmamak kaydıyla) su üstüne çıkan vejetasyonların bulunduğu düşük seviyedeki, dar veya kapanmış açık suların (lagün gibi) bulunduğu sulak alanları tercih eder.

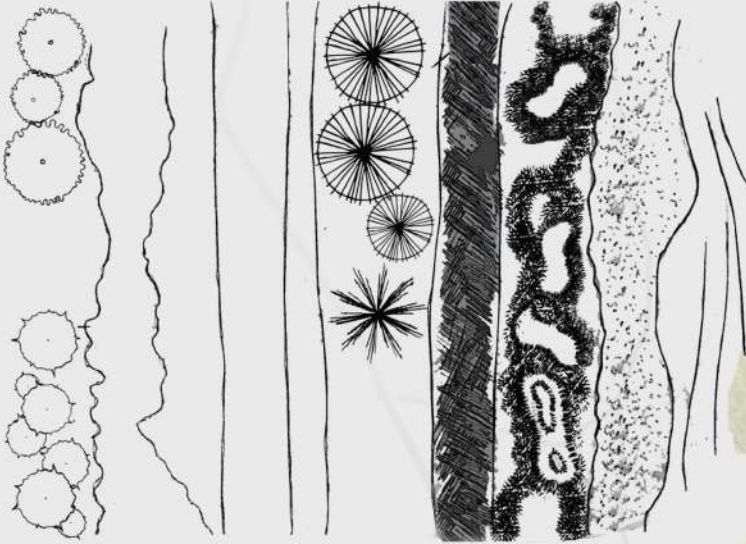
Bubalus bubalis
Water buffalo-manda

Mandalar hava sıcaklığı 30 santigrad derecenin üzerine çıktığında vücut ısısını ter yoluyla atamazlar. Bu durum, onların metabolizmalarının bozulmasına neden olur. Bu olumsuzluğu önlemek ve serinlemek için günde birkaç kez suya girmeleri gerekir. Bu yüzden fazla kurak iklimli bölgelerde, yapay bir göl ya da duş sistemi yapılmazsa manda yetiştirilemez.

Tabela Standartı

Alanın bütününün envanterine online erişimin sağlanması için geliştirilen tabela standartı uygulamaya online erişim imkanı sağlayacaktır.

Kızılırmak Deltası Kuş Cenneti Öneri Sirkülasyon Haritası

Anahtar

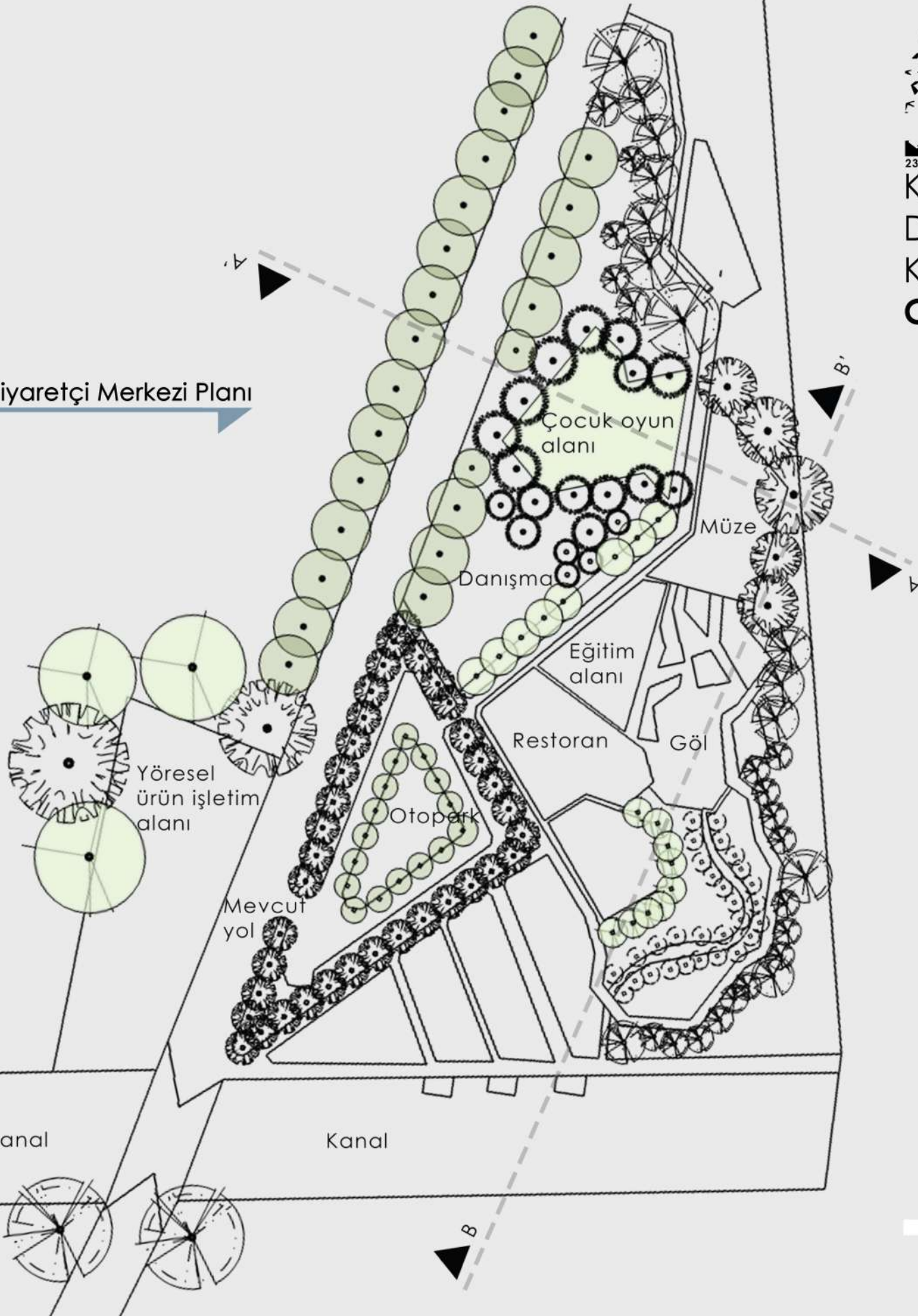

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

Öneri Ziyaretçi Merkezi Planı

KAFASI KARIŞIKLAR

Kızılırmak Deltası çevresinde başlanmış ve ilk olarak Doğanca Köyü'nde turistlerin gelip konaklayabileceği köy önerilmiştir. Köy tarım arazileri ortasında yaban hayatı koruma sahasına yakın bir bölgededir. Gelecek olan ziyaretçilerin köy hayatını yaşayabilecekleri, organik tarım, hayvancılık gibi faaliyetlerle ilgilenebilecekleri aynı zamanda da belirlenen özel günlerde (hasat zamanı, kuşların göç dönemi gibi) eğlenebilecekleri çocuk oyun alanları meydanı otoparkı olan bir köy tahsis edilecektir. Köy için 1. etapta belirlenen bölge hizmete sunulacaktır. Köy yeterli ekonomik güce kavuştuktan sonra ise ikinci etap hizmete sunulacaktır.

- 1.etap çiftlik evleri
- 2.etap çiftlik evleri

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

Sorunlara İlişkin Çözümler

1) Bölgede henüz kurulmuş olan yönetim birliğince ortak bir karar alınıp, alan ile ilgili birkaç yıl sürmesi muhtemel bir araştırma ekibi kurulmalı.

2) Belediye ulaşım için güzergahlar belirlemeli ve alana gerekli ulaşımı sağlamalıdır.

3) Alana yakın veya alan içerisinde ziyaretçiler için konaklama tesisi tahsis edilmeli.

4) Koruma alanındaki yapılar yok edilmeli.

5) Zirai ilaç kullanımı ve aşırı su tüketimi denetim altına alınmalı ve organik tarıma teşvik edilmeli.

6) Deltadaki kumul erozyonu ve kum taşınmasını önlemek için peyzaj onarımı yapılmalı ve kuraklık dönemlerinde bölgeye gerekli miktarda su kanallarla alana taşınmalıdır.

7) Havza geneline hakim olan çeltik tarımı için kısıtlamaya gidilmeli ve alana uygun çeltiğe alternatif tarım ürünleri teşvik edilmeli.

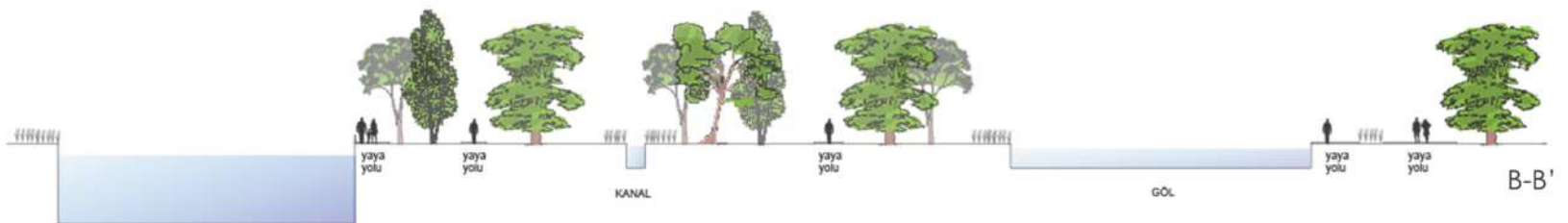
8) Kaçak avcılık için sıkı denetim ve kontrol yapılmalı. Alan içerisinde güvenlik önlemleri alınmalı.

9) Balıkçı kooperatiflerinin halihazırda kullanmakta olduğu yapılar yerine daha modern kullanışlı ve bütünlük arz eden yeni bir tesis oluşturulmalıdır.

10) Bölgede çok fazla endemik ve nesli tehlike altında olan tür olduğu için, öncelikli olarak bölge sıkı denetim altına alınmalı ve türler yok olma tehlikesine karşı korunmalıdır,

A-A'

KANAL

GÖL

B-B'

ÇALIŞMA GRUBU 2

ÖZGÜRELLER

Özgür eller olarak Kızılırmak Delta'sında ekonomik kalkındırma ve yabon kaygati koruma vizyonuyla yola çıktık.

Bu bağlamda tarım alanlarının geliştirilmesi ve işlenip ihracatını yapıp bölge ekonomisine katkı sağlanacaktır. Bu katkı sağlanırken bölgede bulunan yabon kaygati korunacaktır.

Halk faktörü ile koruma ve kullanım faktörleri bütünlüğüyle bölgede koruma-kullanma dengesi oluşturulması amaçlanmaktadır.

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTAŞI KUŞ CENNETİ

Tuğçe YILDIRIM (Grup Koçu)
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

Dilara TUNCER
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Mihriye ÇAKMAK
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

Zerrin ÖZTERİŞ
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

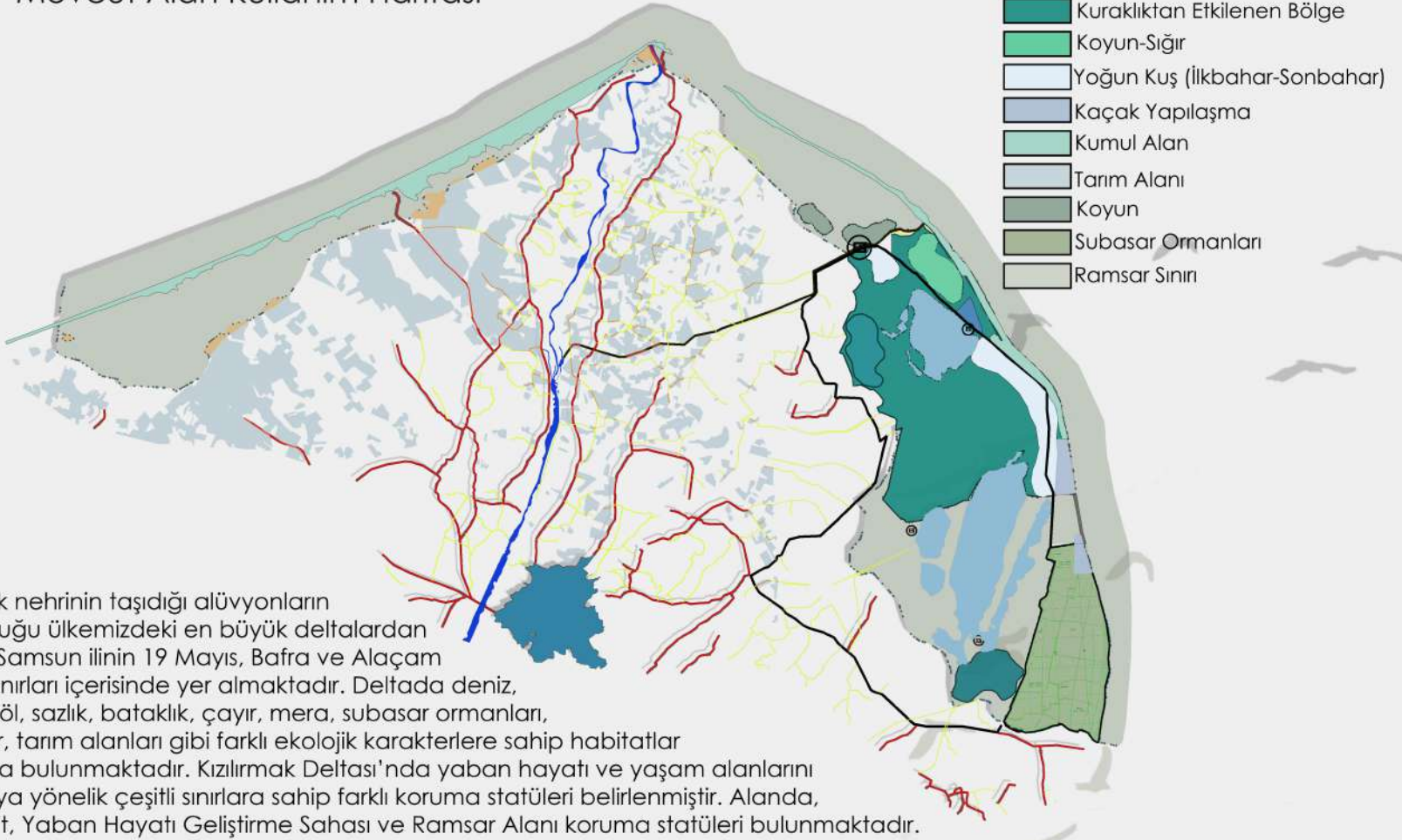
Özge BERŞE
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ

Kenan Bora CANBAY
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

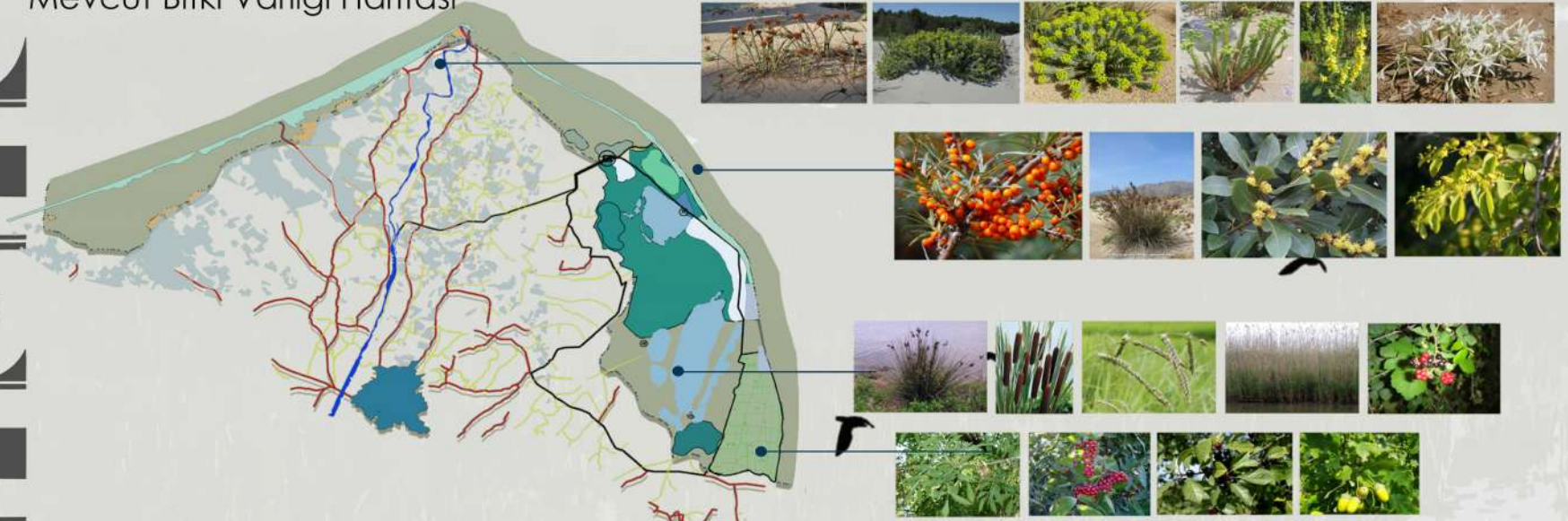
Merve KARAKASAP
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

Ceren ÇIĞIRAÇAN
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

Mevcut Alan Kullanım Haritası

Mevcut Bitki Varlığı Haritası

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA SI KUŞ CENNETI

RAMSAR ALAN SINIRI

Bu sınır alanı içerisinde sulak alanlar su basar ormanları,sazlık alanlar doğal sit alanları ve koruma bölgeleri yer almaktadır.

TAMPON BÖLGE SINIRI

Bu bölgede yer alan çayır,mera,tarım ve orman alanları ve kumul gibi alanların doğal yapılarının korunması esastır.bu amaçlar dışında kullanılamaz.

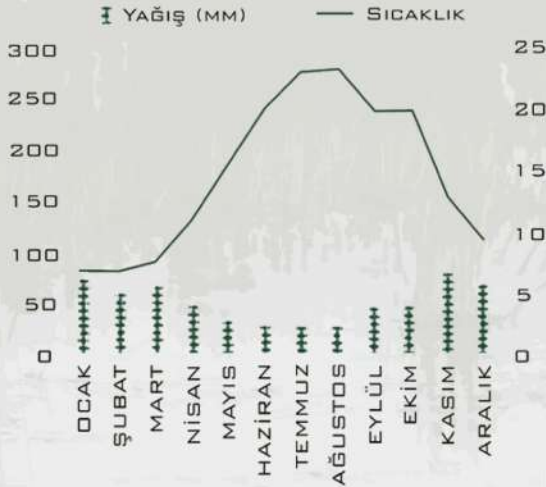
EKOLOJİK ETKİLENME BÖLGE SINIRI

Bu sınırdaki alanın doğal karakterinin korunması esastır. Mevcut arazi kullanımı dışında yeni tarımsal alanlar açılmaz.plan üzerine belirlenmiş olan yerlerde kuş gözleme. Balık tutma,yüzme,avcılık doğa fotoğrafçılığı,yürüyüş ve su sporlarına fırsat verecek gününbirlik kullnıma dönük lokanta,çay bahçesi ve gezi parkurları gibi yapılar inşa edilebilir. İnşaat alanı 100 m2 yüksekliği 3,5 m yi geçemeyen tek katlı yapılar olmalıdır.

MUTLAK KORUMA BÖLGESİ SINIRI

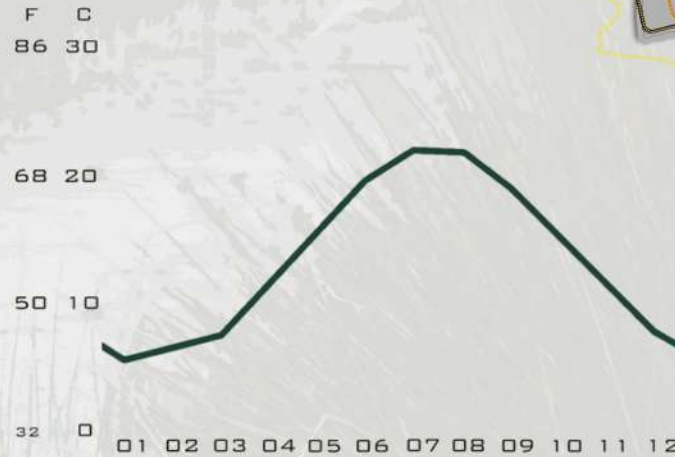
Bu bölgede eğitim,bilimsel faaliyetler, koruma amaçlı faaliyetler,gözlem kuleleri gözlem evleri,rekreatif amaçlı yaya yolları ve saz kesimi yapılabilir. Kontrollü hayvan otlatılabilir.

YAĞIŞ-SICAKLIK GRAFIĞI

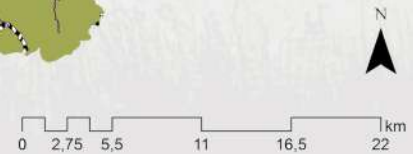
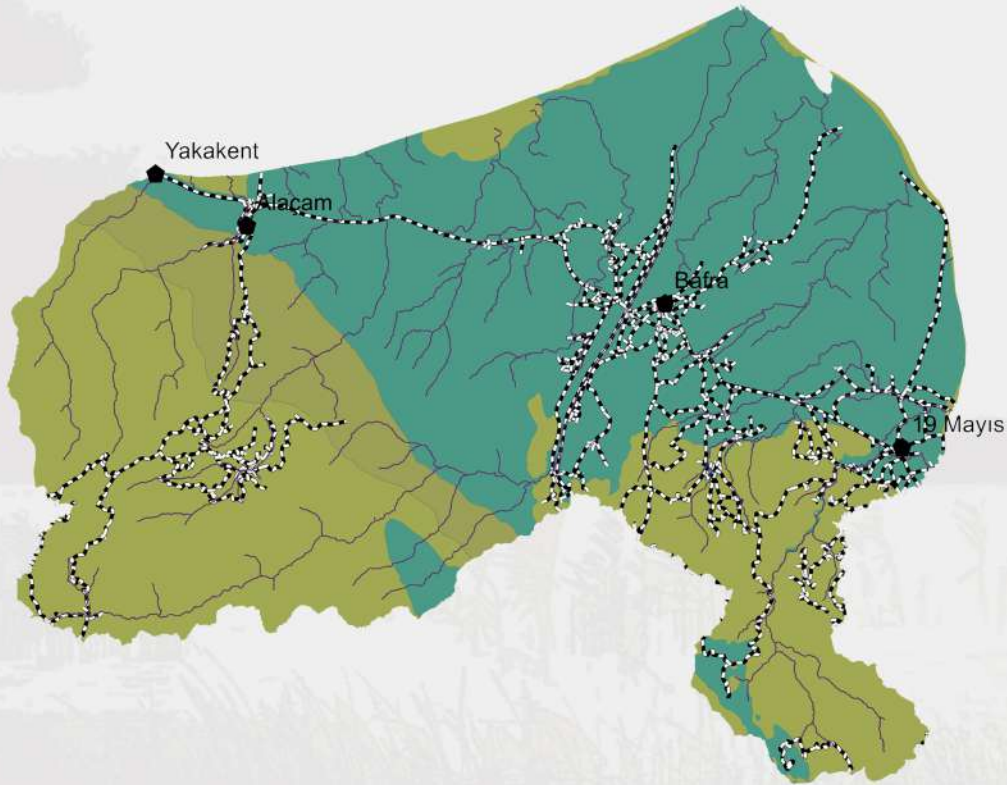
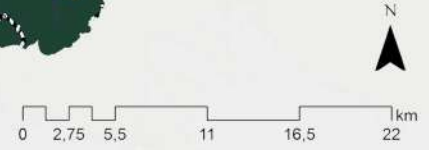
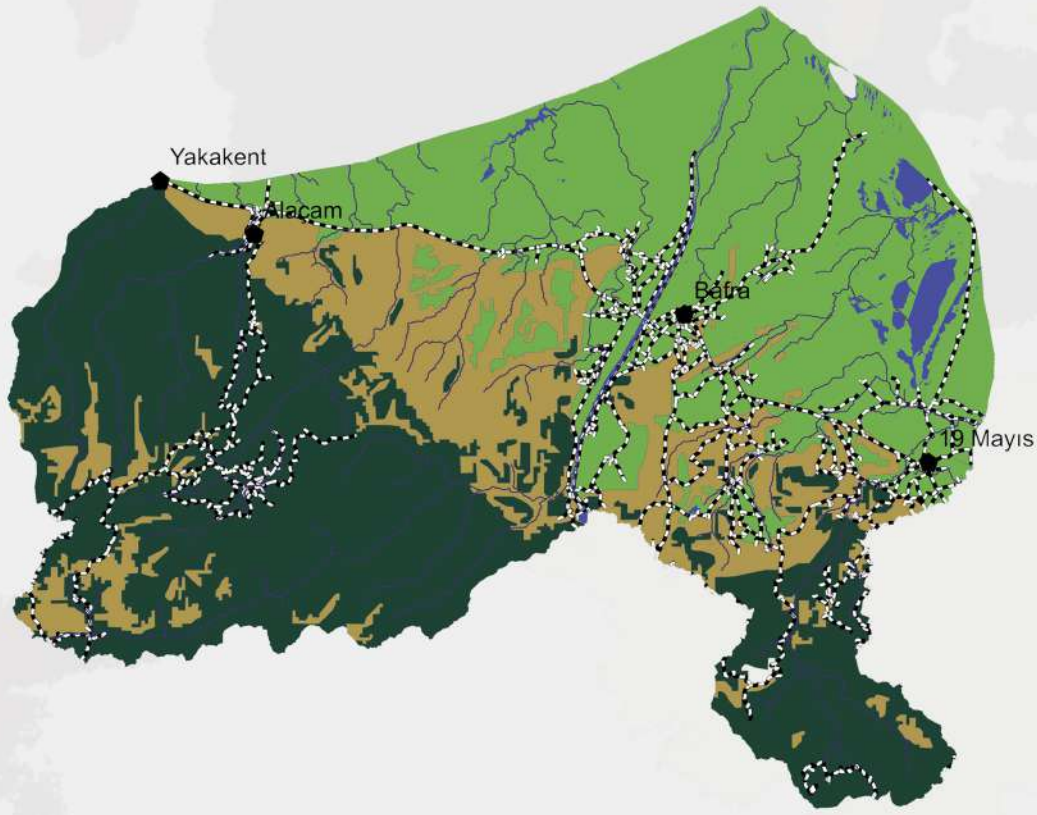

YAĞIŞIN EN AZ OLDUĞU MAYIS, HAZİRAN, TEMMUZ VE AĞUSTOS AYLARINDA SICAKLIK EN ÜST DEĞERDEDİR.

SICAKLIK GRAFIĞI

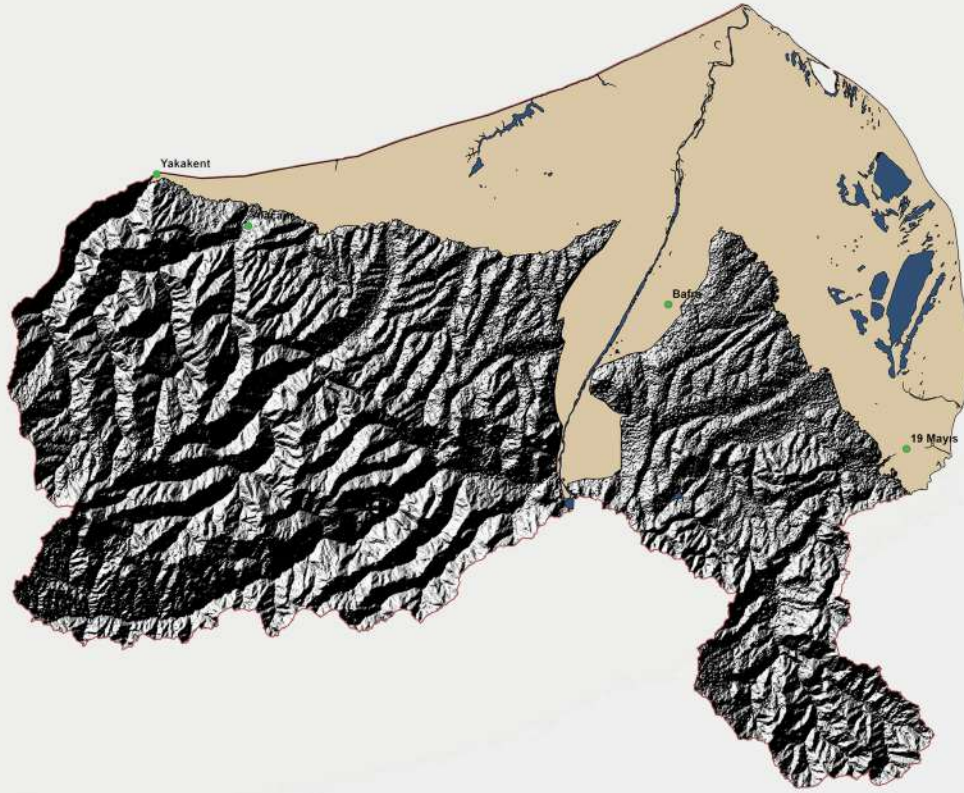
YIL İÇİNDE SICAKLIK ARALIK-MART AYLARI ARASINDA EN DÜŞÜK DEĞERLERİ GÖSTERİRKEN TEMMUZ-AGUSTOS AYLARINDA EN ÜST DEĞERDEDİR.

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA SI KUŞ CENNETİ

Anahtar

• İlçe Merkezi

Hidrolojik Yapı

Bafra Ovası

Delta Sınırı

Yükseklik Değeri

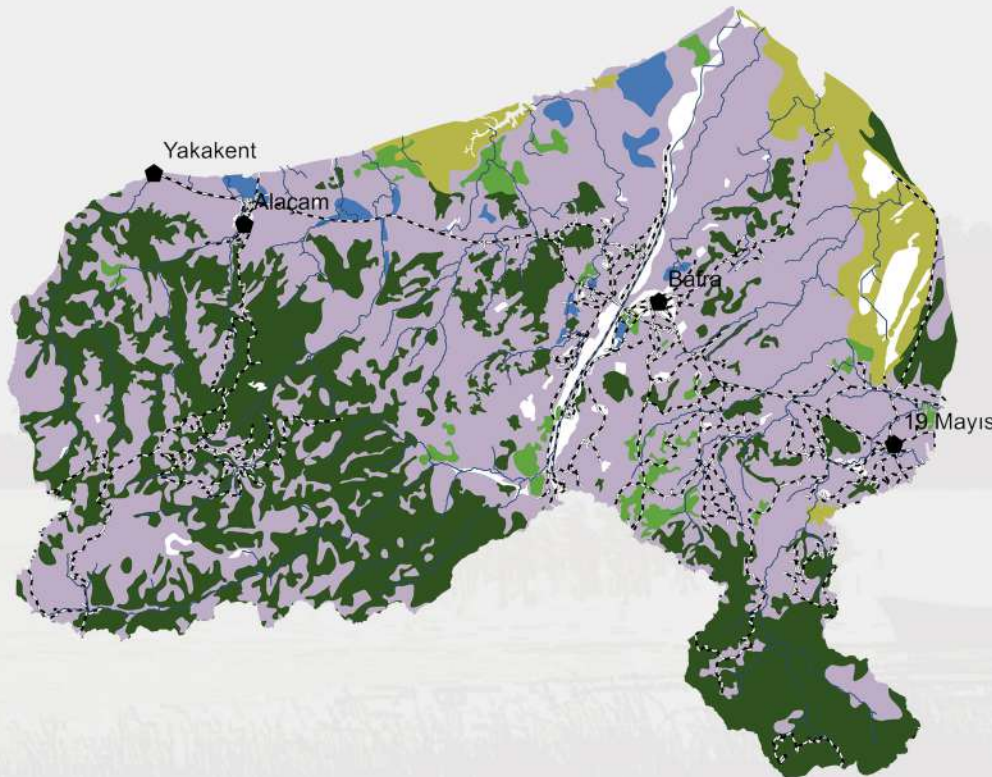
Yüksek : 1682

Alçak : 0

N

0 2,75 5,5 11 16,5 22 km

Anahtar

• İlçe Merkezi

Drenaj Ağı

Yol

Şimdiki Alan Kullanımı

FUNDALIK

ÇAYIR

KURU TARIM

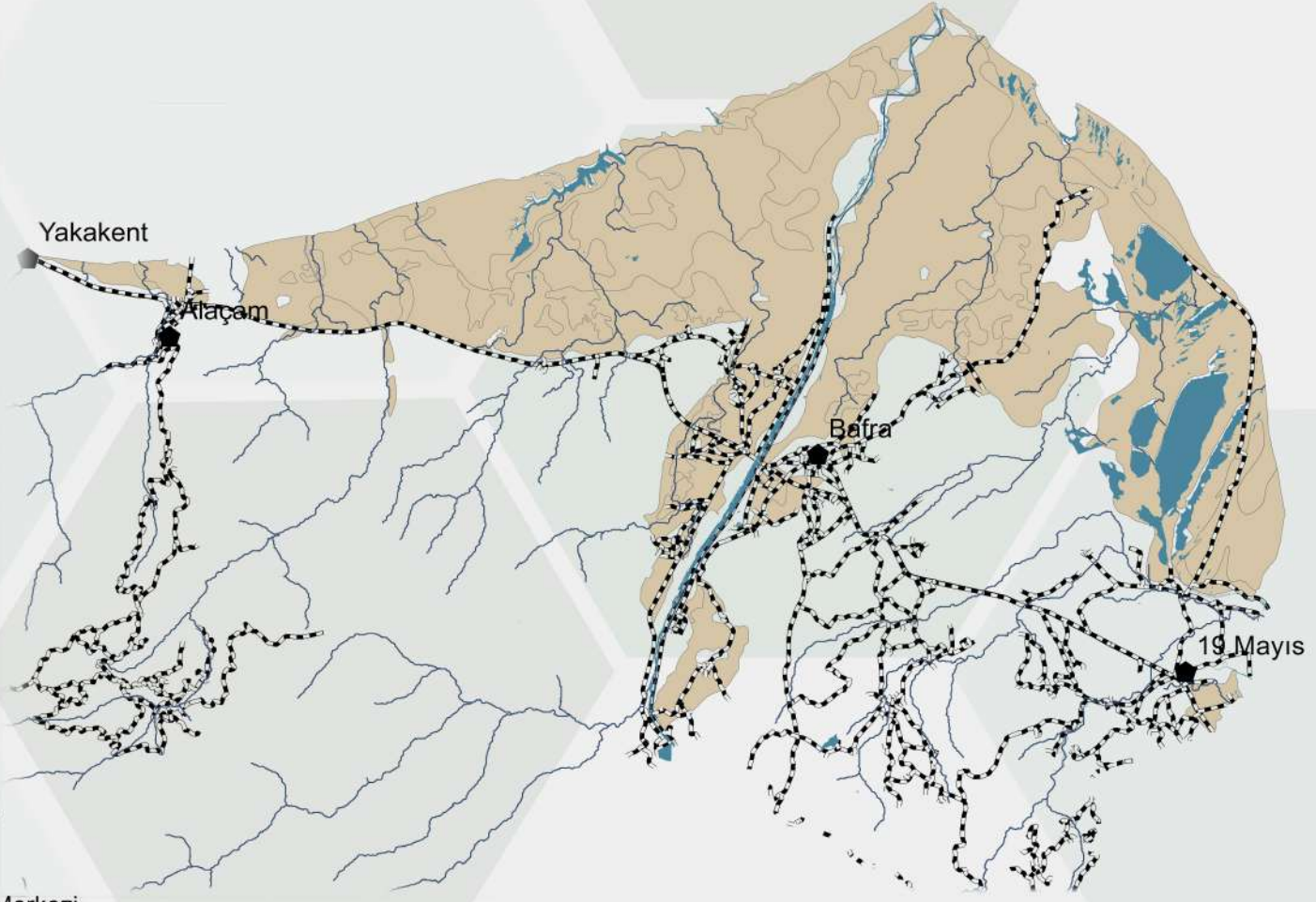
ORMAN

SULU TARIM

N

0 2,75 5,5 11 16,5 22 km

Anahtar

- İlçe Merkezi
- Göller
- Drenaj Ağı
- Yol

TOPRAK GEÇİRİMLİLİK

- D

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA SI KUŞ CENNETİ

SWOT

S

- biyolojik çeşitliğinin zengin olması
- doğa koruma statüsünde bulunması
- verimli topraklara sahip olması
- farklı su sistemlerine sahip olması
- çeşitli tarımsal ürünlerin yetiştirilmesine uygun olması
- coğrafi konumu
- sazlıklar
- balıkçılık

W

- bilimsel veri eksikliği
- mülkiyete bağlı sorunlar
- ulaşım ağının zayıf ve yetersiz olması
- koruma statülerine ilişkin muhattapların farklılaşıyor olması
- etkin bir yönetim birliğinin olmaması
- kaçak yapıların bulunması
- balıkçı barınaklarının görsel açıdan kötü olması
- yöresel pazar bulunmaması
- kaçak avlanma
- kumul erezyonu
- su debisinin azalması

O

- turizme katkısı olan alan olması
- taşıma kapasitesi içinde olması
- turizm potansiyeli barındırması
- sulak alan olması sebebi ile tarım çeşitliliğine sahip olması
- hayvancılık faaliyetlerinin olması
- nadir peyzaj tiplerini barındırması
- fauna da nadir türlerin olması
- kuş göç yolu

T

- balıkçı barakalarının bulunması
- taban suyunun azalması
- kuşaklama kanalının varlığı
- kaçak avlanma
- kontROLSÜZ su kullanımı
- biyokaçakçılık

UN GÖL

LEYLEK
ORMANI

YOL

SUBASAR ORMANI

altmışyedi.

KARARLAR

M/1

BAFRA İLÇESİ 1. MERKEZ NOKTASI OLARAK ELE ALINMIŞTIR.BU BÖLGEDE BELİRLENEN KULLANIMLAR:
-YÖRESEL PAZAR ALANI
-TARİHİ BEDESTEN İN TANITIM ALANI OLARAK KULLANIMI
-KONAKLAMA BİRİMLERİ

M/3

İKİZTEPE BÖLGENİN EN ÇOK BULUNTU ÇIKARILAN ALANI OLMASI NEDENİ İLE KÜLTÜR TURİZMİ ODAK NOKTASI OLARAK SEÇİLMİŞTİR. KULLANIMALAR İŞE:
-MİNİ ARKEOLOJİ MÜZESİ
-TANITIM STANTLARI
-SATIŞ BİRİMLERİ

G/2

BİR DİĞER GİRİŞ NOKTASI OLARAK MEVCUT ZİYARETÇİ MERKEZİ ELE ALINMIŞTIR.BU ALANDA MEKANSAL DÜZENLEMELER UYGULANMIŞTIR.KULLANIM OLARAK:
-ÇOCUK EĞİTİM MERKEZİ
-KUŞ TANITIM MÜZESİ
-YÖRESEL YEMEK DURAĞI
-ACİL MÜDAHALE ALANI
-OTOPARK
-ÇEVRE DOSTU ARAÇ KİRALAMA NOKTASI

T/2

I. VE II. SINIF ARAZİNİN BULUNDUĞU BÖLGENİN BİR KISMI ORGANİK EKO KÖY OLARAK ELE ALIDI.BU ALANDA KULLANIM OLARAK:
-SAZLIK EVLER
-GENİŞ TARIM BAHÇELERİ
-EKO ÜRÜN PAZARI
-YÖNETİM BİRİMİ

T/3

II. VE III. SINIF ARAZİ TOPRAĞI ÇELTİK ÜRETİM ALANI OLARAK ELE ALINDI.

M/2

II. MERKEZ NOKTASI DOĞANCA BELDESİDİR.BU ALANDA TARIMSAL ÜRETİM VE SAZ YOĞUNLUĞU NEDENİ İLE KULLANIM OLARAK:
-TARIM FESTİVALLERİ
-SAZLIK KULLANIM MERKEZİ
-KÖY MEYDANI(KÖY KAHVESİ-YÖRESEL TANITIM)

G/1

ALANA GİRİŞ NOKTASI OLARAK YÖRÜKLER KÖYÜ SEÇİLDİ. VE BU ALANDA GİRİŞİ DESTEKLEMELİK ÜZERE:
-KONTROL NOKTASI
-DURAKLAR
-OTOPARK
-MİNYATÜR KIZILIRMAK
-YAPAY GÖLET
-YÖRESEL YEMEK DURAĞI

TR/1

KIZILIRMAK NEHRİ ÇEVRESİ I.REKREASYON ALANI OLARAK ELE ALINDI.BU ÇERÇEVDE KULLANIM OLARAK:
-MESİRE ALANI
-YÜRÜYÜŞ PARKURU
-İSKELEV
-OTURMA BİRİMLERİ

TR/2

II.TURİZM NOKTASI OLARAK GÖLLER BÖLGESİ ALANI ELE ALINDI.KORUMA SINIRLARI DİKKATE ALINARAK ALAN KULLANIMLARI BELİRLENDİ.BUNLAR:
-YÜRÜYÜŞ PARKURLARI
-ELEKTRİKLİ ARAÇ VE BİSİKLET YOLU
-AT GEZİNTİ YOLU
-DURAK NOKTALARI
-KANO

TR/3

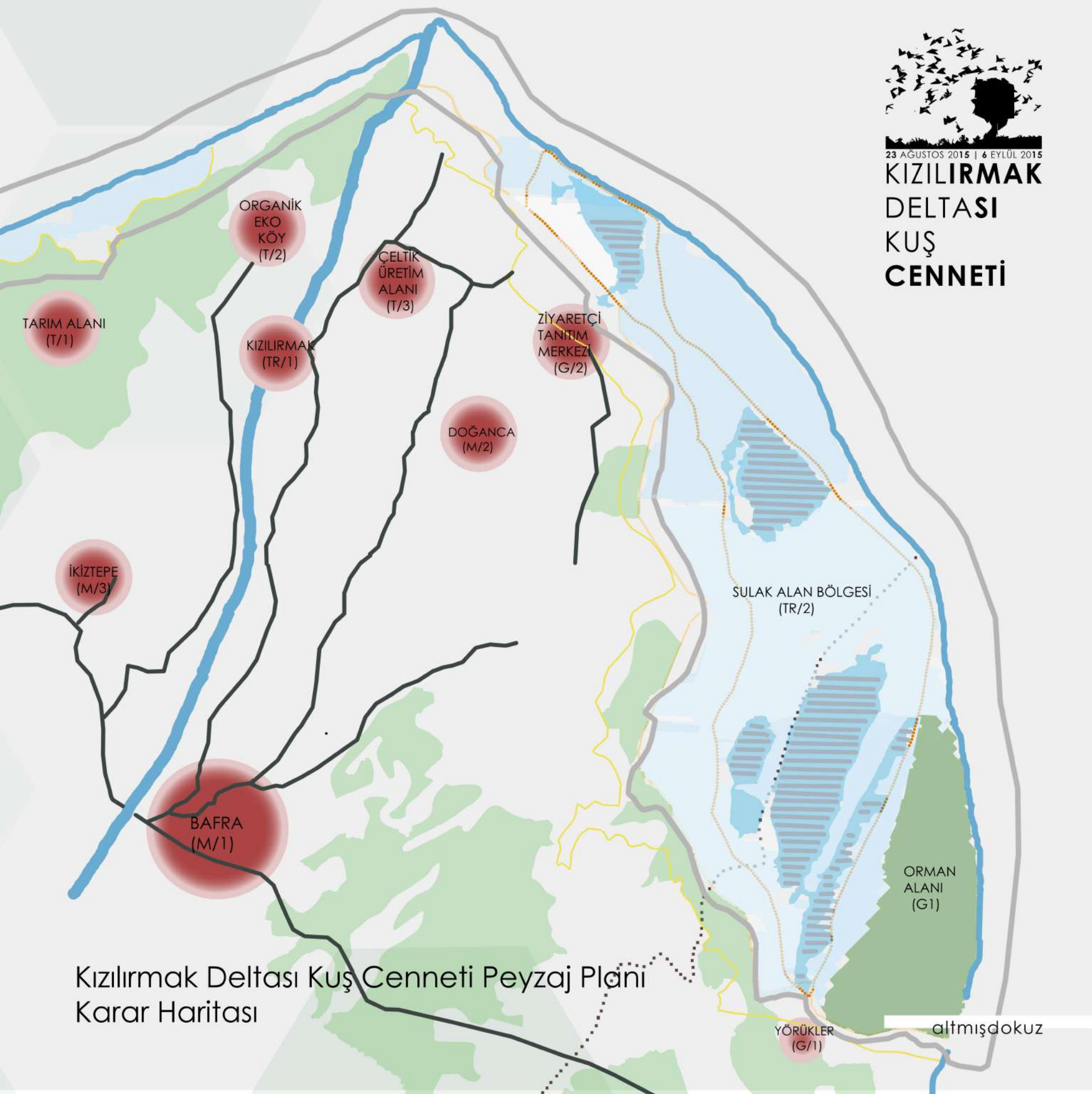
III. TURİZM ODAK NOKTASI OLARAK SU BAŞAR ORMAN ALANI ELE ALINDI.KORUMA BÖLGELERİ SINIRLARI DİKKATE ALINARAK DOĞAL SİT SINIRINA MÜ.DAHALE ETMEMEK İÇİN KULLANIM OLARAK:
-YÜRÜYÜŞ PARKURU

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA SI KUŞ CENNETİ

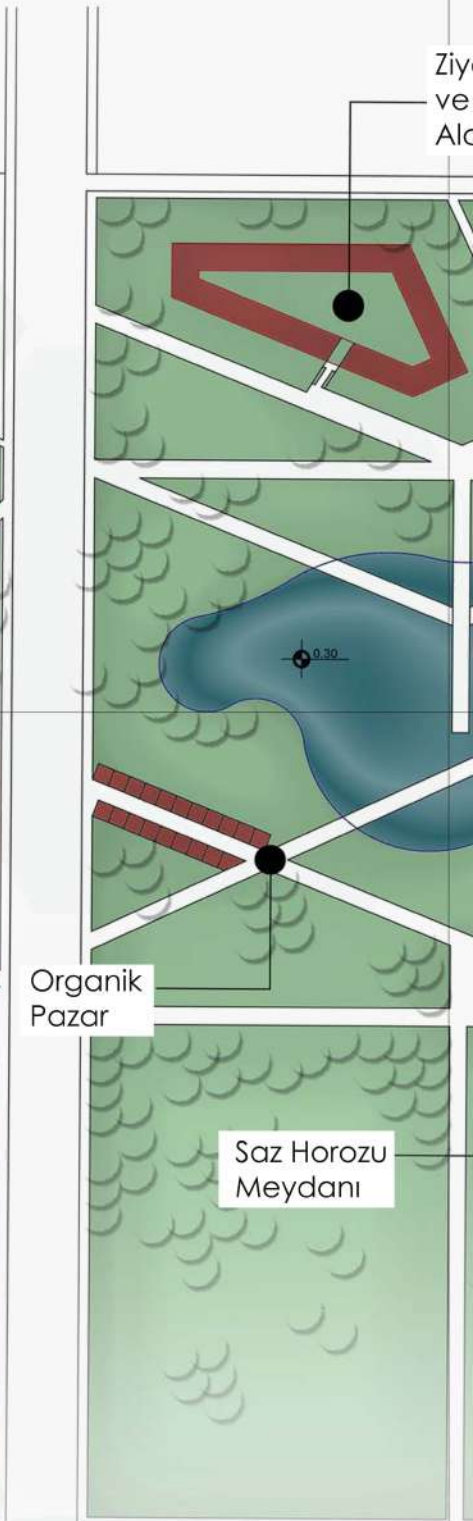
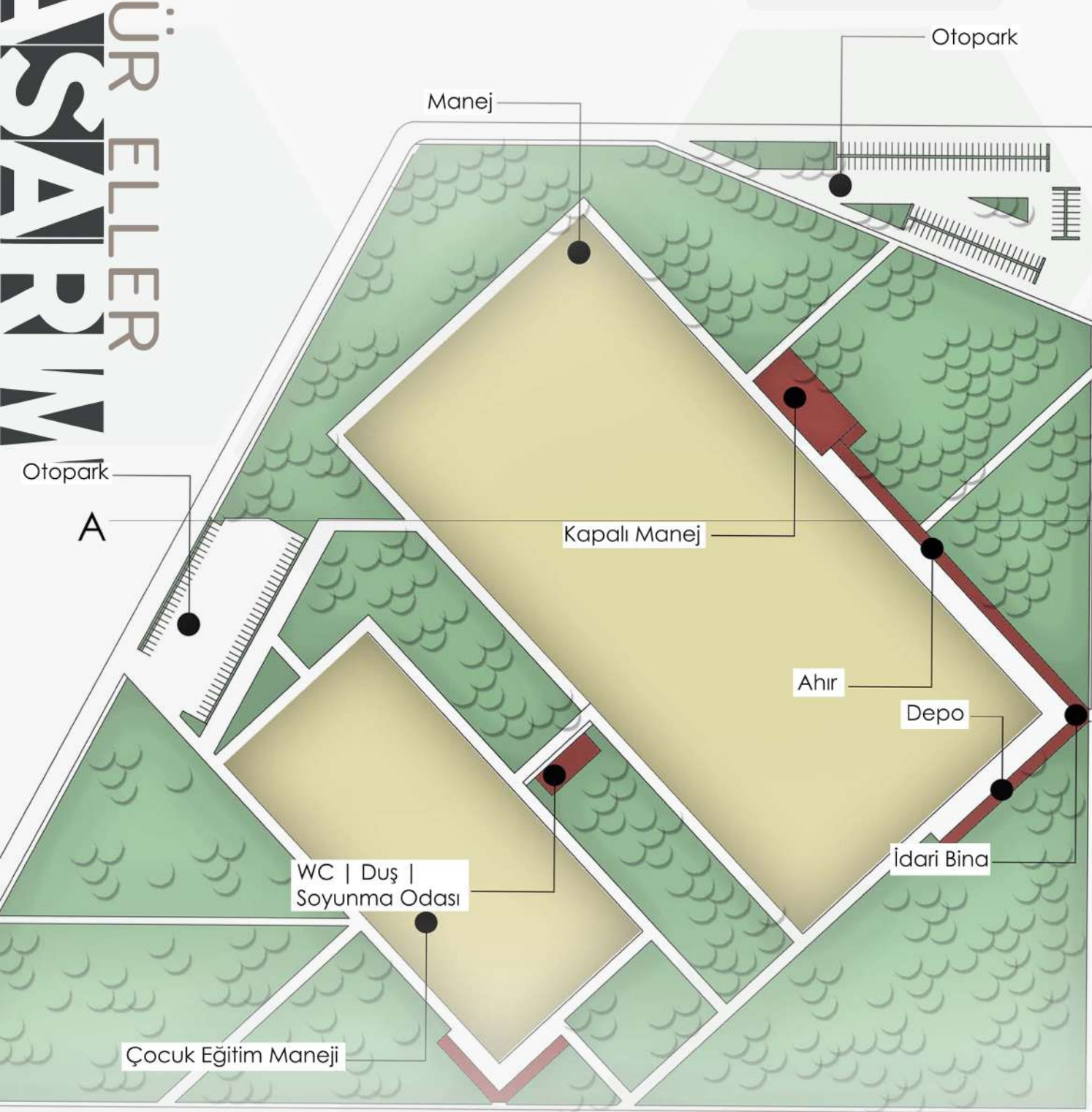

Kızilirmak Deltası Kuş Cenneti Peyzaj Planı
Karar Haritası

YÖRÜKLER
(G/1)

altmışdokuz

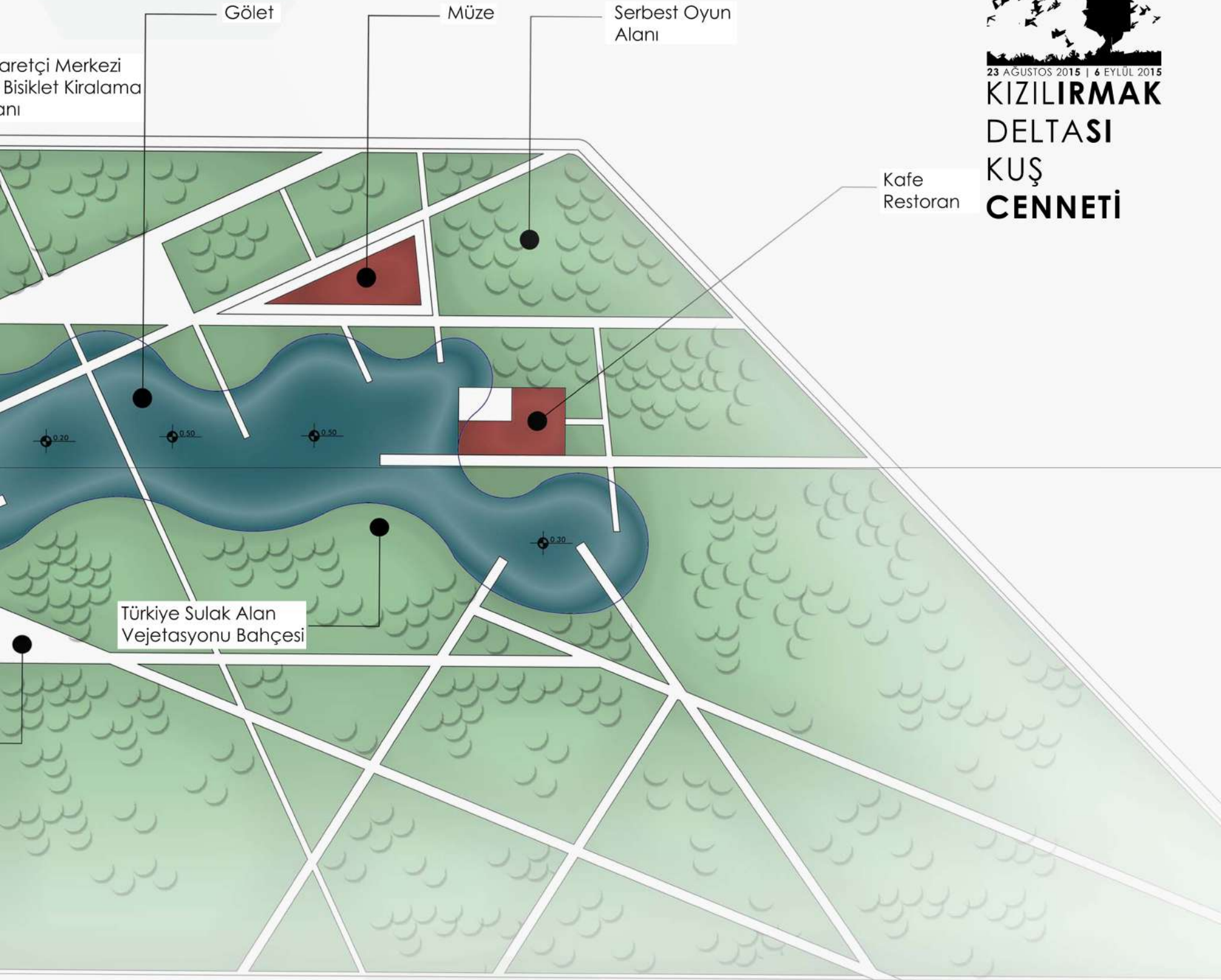
ÖZGÜR ELLER PİYASARI

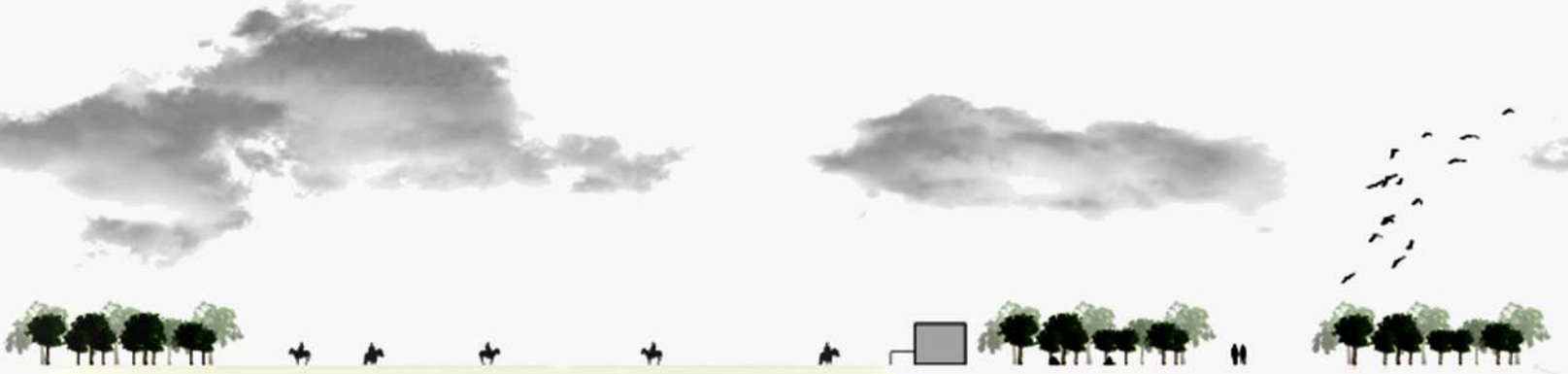

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

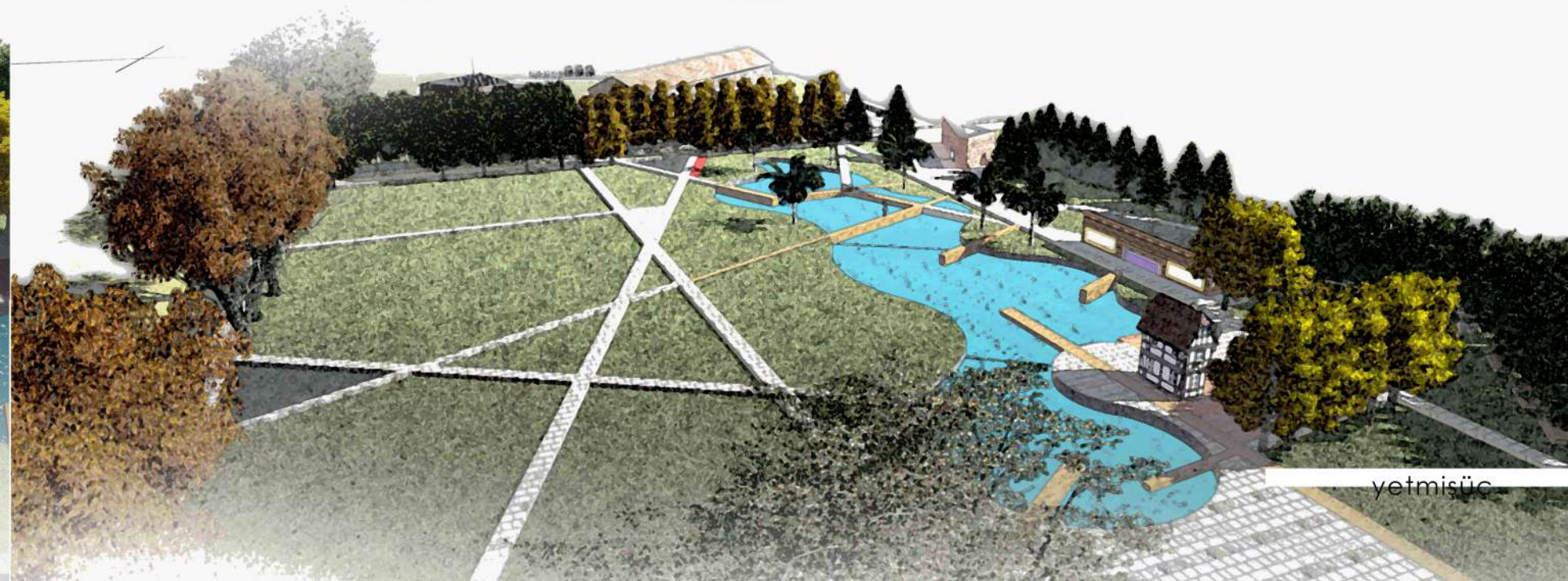

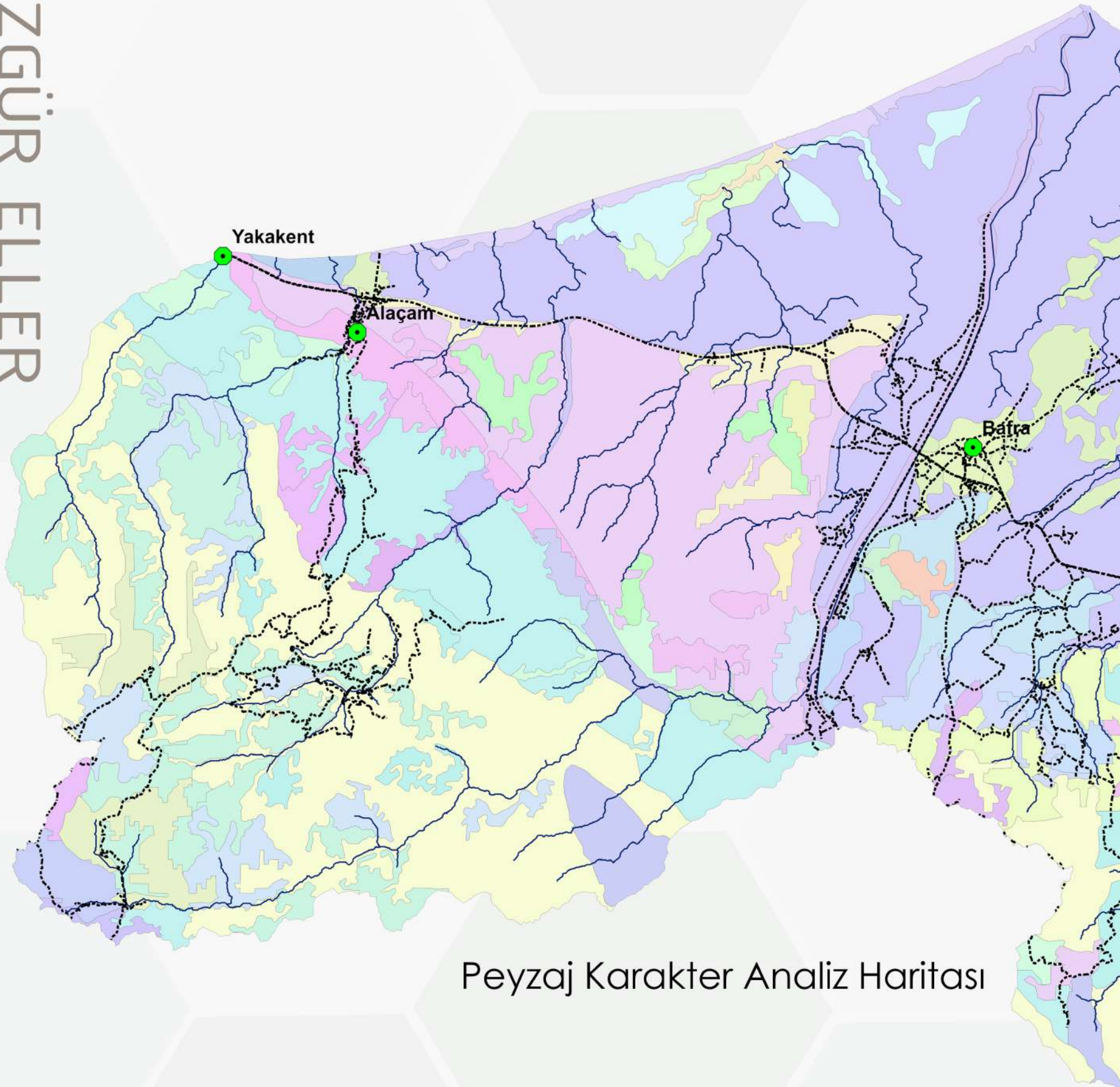
3 b görseller

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

**KIZILIRMAK
DELTA SI
KUŞ
CENNETİ**

Peyzaj Karakter Analiz Haritası

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

LEJANT OKUMA CETVELİ

1. Jeomorfolojik Sınıflama

Kod Açıklama

O Düzlük/Ova

Y Yamaçlar

VDik Yamaçlar/Vadiler

2. Jeolojik Sınıflama (1. Düzey)

Kod Açıklama

0 Alüvyon

1 Kumtaşı, konglomera, filiş formasyonları

2 Kil, marn, kalker ardaşanması

6 Volkanik tuf, ignimbrit

3. CORINE Sınıflaması

K-Kentsel Peyzajlar

Corine Kod

1.1 Şehir Yapısı

Anahtar

● İlçe Merkezi

----- Yol

— Drenaj Ağı

Y_6_D33	V_1_D32	O_0_K11
Y_0_D31	V_1_D33	O_0_T21
Y_1_T21	V_2_T24	O_0_T21
Y_1_T24	V_2_D31	O_0_T23
Y_1_D31	V_6_T24	O_0_T24
Y_1_D32	V_6_D31	O_0_D31
Y_1_D33	V_6_D32	O_0_D32
Y_2_T24	V_6_D33	O_0_D33
Y_6_T21	V_1_T21	O_0_D33
Y_0_T21	V_1_T24	O_0_S41
Y_6_T24	V_1_D31	O_0_S42
Y_0_T24		O_0_SY51
Y_6_D31		O_0_SY51
		O_0_SY52
		O_1_T24
		O_1_D31
		O_6_T21

T – Tarımsal Peyzaj

Corine Kod

2.1 Ekilebilir Alan

2.3 Meralar

2.4 Karışık Tarım Alanları

D – Doğal ve Yarı Doğal Peyzaj

Corine Kod

3.1 Orman

3.2 Maki ve Otsu Bitkiler

3.3 Bitki Örtüsü Az ya da Olmayan Alanlar

S – Sulak Alanlar

Corine Kod

4.1 Karasal Bataklık

4.2 Denize Yakın Islak Alanlar

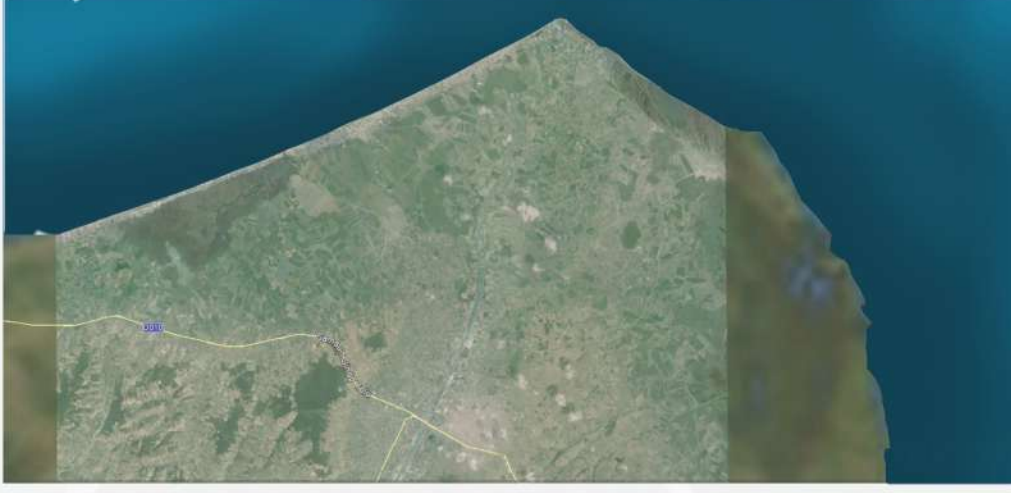
SY – Su Yüzeyleri

Corine Kod

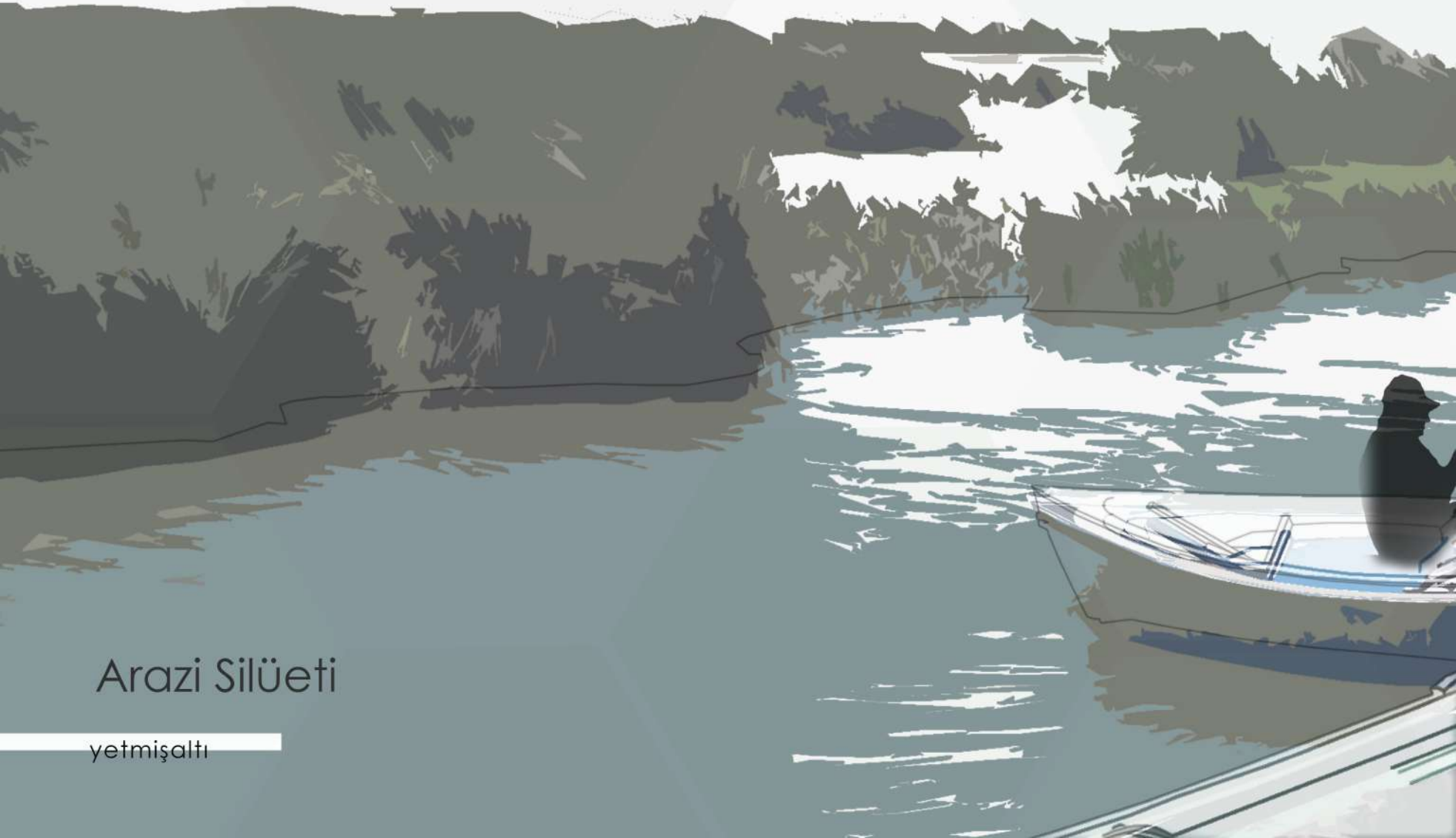
5.1 Karasal Sular

5.2 Deniz Suları

Yıllara göre değişim gösteren alanlar

2005

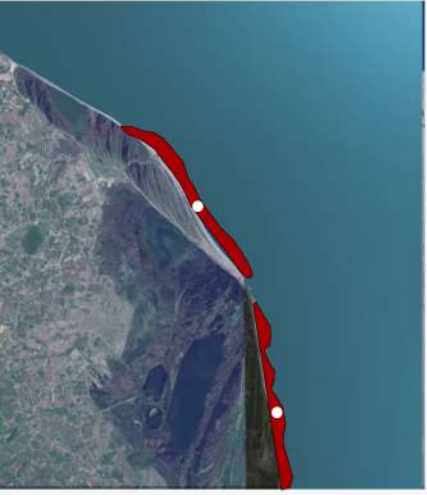

Arazi Silüeti

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTAŞI KUŞ CENNETİ

2011

2015

ÇALIŞMA GRUBU 3 SEÇİLMİŞLER

Kızılırmak deltası projesinde sürdürülebilirliği temel alıp planlama ve tasarım üzerine odaklandık. Temel sorunlardan olan kuraklığın yer altı sularındaki azalma ve bölgeye giren yer üstü sularının kanallarla engellenmesiyle oluştuğunu tespit ettik. Bunun yanı sıra bölgedeki habitat ve balıkçılığın üzerine gittik. Planlama ve tasarımda da delta'nın turizme açılması ve korunması için çalışmalar yapıyoruz.

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

Erhan ERŞAHİN (Grup Koçu)
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

M. Sami GÜL
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

Aysun TANIŞ
EGE ÜNİVERSİTESİ

Sedat FAKHAN
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ

Rojda ÇELİK
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Tuğçe GÜNEL
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

Ayşenur ŞEN
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

KUMUL EROZYONU

Kızılırmak üzerinde bulunan 2 adet baraj, deltaya sediment ve alüvyon taşınımını engellemiştir. Bu sebeple denizin etkisi alan üzerinde hakim olmaya başlamış ve sulak alanların kumullara dönüşmesinde etken olmuştur. Denizin etkisinin devam etmesi ise bu kumulların denize taşınmasına yol açmakta ve kumul erozyonuna sebep olmaktadır. Bu sürecin önlenmesi için uygulanan mahmuz çalışması lokal olarak fayda sağlasa da hem etkisini günden güne yitirmekte hem de kumul erozyonu etkisini alanın güneydoğusuna kaydırmaktadır.

ÇELTİK TARIMININ KONTROLSÜZ OLMASI

Uygulanan tarım yöntemleri (zirai ilaç, bilinçsiz sulama, kanalların yanlış ve kontrolsüz kullanımı) Ramsar alanını tehdit etmektedir. Tarımın kontrol altına alınması, iyileştirilmesi ve tarımsal faaliyetler konusunda eğitimlerin olması gerekmektedir. Bununla ilgili pilot bölgeler belirlenip 5 yıllık, 10 yıllık ve 20 yıllık kalkınma planları belirlenmelidir.

BALIKHANELERİN DURUMU

Alanda mevcut 4 adet balıkçı kooperatifi bulunmaktadır. Balıkçılık faaliyetlerine dair düzenli bir yerleşim bulunmamaktadır. Gerek bu faaliyetlerin uygun bir şekilde gerçekleşmesi gerekse de bölgedeki düzensizliğin önlenmesi için balıkçı barınakları gerekmektedir. Bu barınaklar bölgeyle uyum gösteren yapılar olarak en asgari düzeyde çevre dostu yapılar olması gerekmektedir.

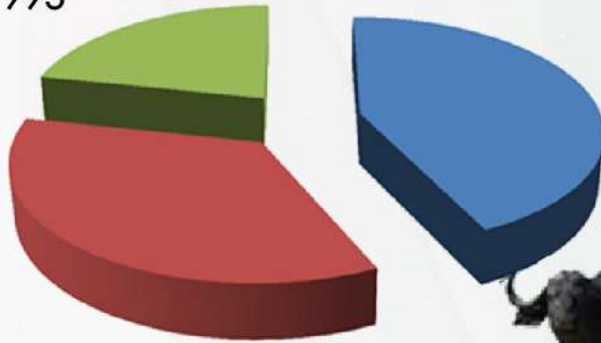
KANAL KULLANIMI

Kurutma, boytar ve tarım için açılan kanalların verimliliğinin incelenmesi gerekmektedir. Ayrıca yöre halkı tarafından tarımsal alanlardaki fazla suyun drene edilmesi için açılan kontrolsüz kanallar Ramsar Alanı'nı besleyen yer altı ve yüzey sularının alana ulaşmasını engelleyerek alandaki su miktarının düşmesine sebep olmaktadır. Kanalların daha verimli bir şekilde kullanılması ve alana olan zararın incelenip minimum düzeye indirilmesi gerekmektedir.

KAÇAK AVCILIK

Avcılığın izin verilen dönem ve bölgelerde yapılması için yaptırımlar olsa da pratikte kaçak avcılık ile etkin bir mücadele yapılamamaktadır. Bu bağlamda, kaçak avcılık ile mücadele için özellikle YHGS girişi kontrol altına alınmalı ve mevcut güvenlik noktasının iyileştirilmesi gerekmektedir. Kaçak avcılık sadece alandaki kuşların avlanması sorununa değil, aynı zamanda alana göçmen olarak gelen kuşların ürkütülmesi ve kaçırılması konularında da hassas bir önem arz etmektedir.

1995

2007

■ Koyun
■ Siğir
■ Manda

S (GÜÇLÜ YÖNLER)

- Biyoçeşitliliğin zengin olması
- Doğa koruma statülerinin bulunması
- Coğrafi konumu
- Verimli topraklara sahip olması
- Kontrollü saz kesimi gerçekleşmesi
- Farklı derinliklere ve farklı su tiplerine sahip su varlığına sahip olması

□ (FIRSATLAR)

- Taşıma kapasitesi çerçevesinde turizm potansiyeli barındırması
- Tarımsal çeşitliliğin olması
- Hayvancılık faaliyetlerinin olması
- Faunada nadir türlerin bulunması
- Euro-siberian kuş göçü yolu üzerinde olması
- Nadir peyzaj tiplerini barındırması

W (ZAYIF YÖNLER)

- Alana ulaşımın zayıf ve yetersiz olması
- Etkin bir yönetim birliğinin olmaması
- Bilimsel veri eksikliği
- Kaçak yapıların bulunması
- Mülkiyete bağlı sorunlar
- Kumul erozyonu
- Barajlarda su debisinin azalması
- Yöresel pazarın bulunmuyor olması

T (TEHDİTLER)

- Barajların bulunması
- Taban suyu seviyesinin azalıyor olması
- Kuşaklama kanallarının varlığı
- Kontrolsüz ve kaçak avlanma
- Tarım yapılırken anız yakımı ve herbisit kullanımı
- Suyun kontrolsüz kullanımı
- Yöre halkının alanın değeri hakkındaki bilinçlilik düzeyinin düşük olması
- Nehir ağzına dolgu yapılarak doğal sürece müdahale edilmesi

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

GÖLLERDEKİ OTLAŞMA SORUNU

Bu sorunun önüne geçmek amacıyla belirli zamanlarda tuzlu su girişine izin verilmesi önerilmiştir

KUMUL STABİLİZASYONU

Erozyonun önlenmesi amacı ile yeterli olmayan mahmuzların bulunduğu yerlerde bitkilendirme önerilmiştir.

ÇELTİK TARIMI

Zirai ilaçların deltaya zarar vermesi sebebiyle işaretli bölgedeki çeltik tarlalarının onarım ve izlemeye alınması, minimum kullanım yapılmasının gerekli olduğu belirlenmiştir. Sağlandığı takdirde bölgede kuraklığı destekleyen boytar kanalına olan ihtiyacın azalmasıyla kanalın uzun vadede kaldırılması önerilmiştir

BALIKÇILIK

Balıkçılığın düzensizliği sebebiyle oluşan sorunları, kooperatifleri birleştirerek çözülmesi önerilmiştir. Kötü görüntü ve balıkçılara zorluk yaratan barınakların tektipleştirilmesi ve yeniden tasarlanması gerektiğine karar verildi.

ZİYARETÇİ MERKEZİ

Var olan ziyaretçi merkezinin yetersizliği göz önünde bulundurulduğunda bölgenin yenilenmesi, ulaşımının bölgenin içinden de sağlanması gerektiği düşünüldü.

BİYOÇEŞİTLİLİĞİN KORUNMASI

Gemek gölü etrafında alanı karakterize eden canlıların bulunmasından dolayı bölgenin korunmaya alınması belli dönemler haricinde insan girmemesi, avcılığın yasaklanması, kısa vadede turizme bu maddeler göz önünde bulundurularak açılması önerilmiştir.

SAZCILIK VE MANDACILIK

Ekonominin en önemli kısmını oluşturan sazçılık ve mandacılığın bölgede belirli bir yerinin olması ve yapılacak olan turizm etkinliklerinin bu gelir kaynaklarına zararının engellenmesi önerilmiştir.

LONGOZ ORMANLARI

Su basar ormanlardaki hassasiyet sebebiyle bölgenin turizme belli dönemlerde açılması yaşanan kuraklığın su desteğiyle sağlanması düşünüldü.

Doğal ve kültürel süreçlerin, kaynakların tanımlandığı yaşam ortamlarının, koruma-kullanım dengesiyle kentsel, koruma-kırsal ve endüstriyel, turistik ve benzeri kullanımlarda var olan ve olası çevre sorunlarının giderilmesi ve önlenmesi temelinde kamu ve toplum yararını gözeterek açık ve/veya yeşil alanların oluşturulmasında koruma, onarım, yenileme, restorasyon ve yönetimi ile plan projelerin uygulanmasıdır.

KIZILIRMAK DELTASI KUŞ CENNETİ ZİYARETÇİ MERKEZİ PEYZAJ TAŞARIM PROJESİ

1. Danışma
2. Otopark
3. Bisiklet ve elektrikli araç kiralama noktası
4. Kafeterya
5. Eğitim Birimi
6. Sağlık Birimi
7. Satış Birimi
8. Fotoğraf - Baskı Birimi
9. Müze
10. Gözetleme Kulesi
11. Yapay Göl
12. İskele
13. Bisiklet Durağı

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

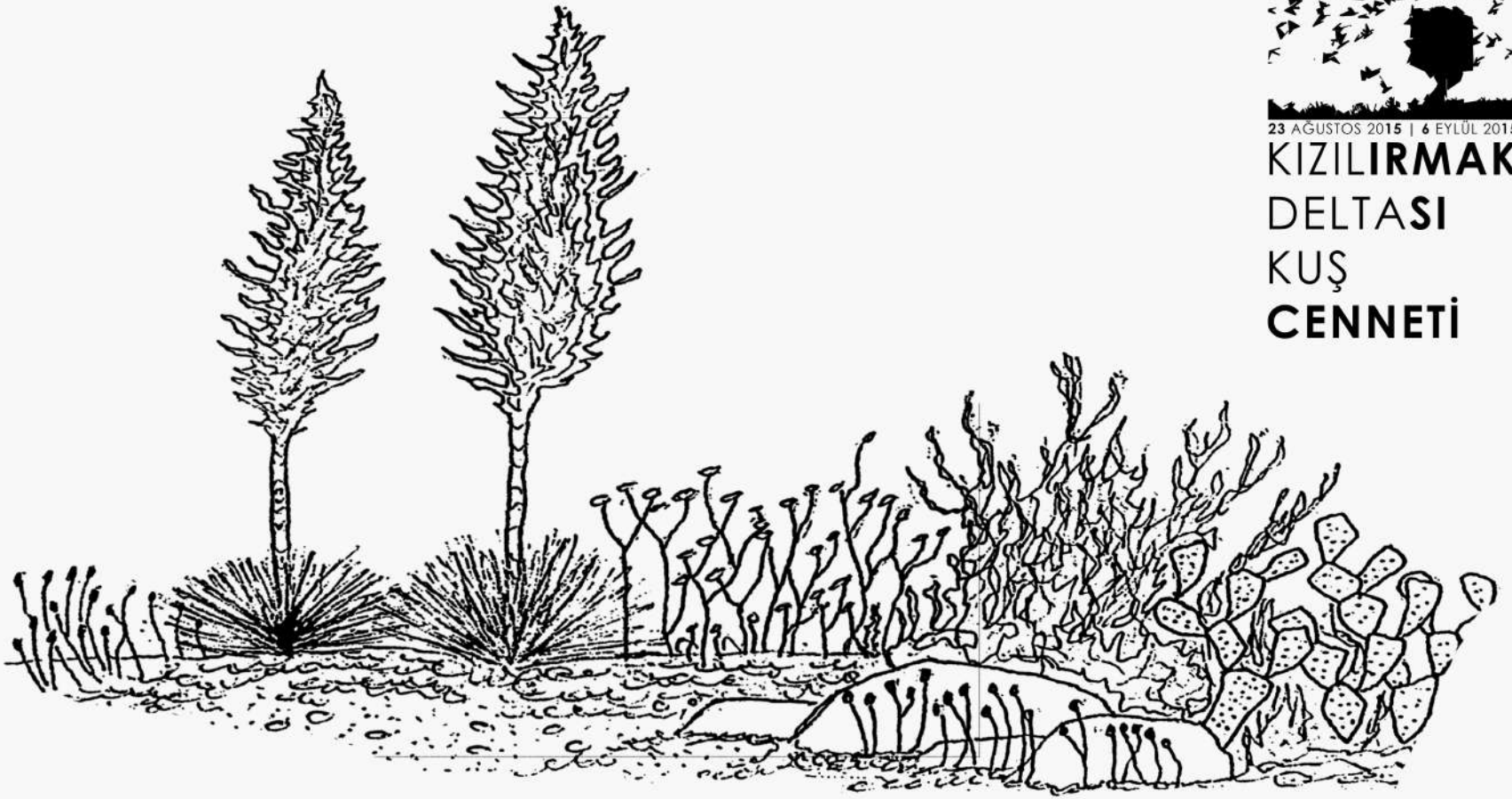
Genel Arazi Örüntüsü

23 AGÜSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA SI KUŞ CENNETİ

Genel Arazi Örüntüsü

Balıkçı Barnakları

ÇALIŞMA GRUBU 4

DENGESİZ MANDALAR

Üzerinde araştırılan delta, hem tarımsal faaliyetler hem de Ramsar sınırları içerisinde bulunduğu sığırlığı bakımından çok hassas dengede tutulması gereken alandır. Deltaın turizme kazandırılması, sadece Kuş Cenneti varlığıyla değil, deltada sürdürülen tarımsal faaliyetler ve hayvancılık ile mümkündür. Bu sebeple Kuş Cennetini turistik değer olarak ele alırken deltaın gıda turizmi potansiyelinin de değerlendirilmesi konusunda yabada tarımın ve hayvancılığın geliştirilerek iyileştirilmesi gerekmektedir.

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

Bilal Emre ARSLAN (Grup Koçu)
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ

Maviş KUL
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ

NERGİZ YILMAZ
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ

Buse KUL
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Serdar BOSTANCI
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

Sülen TÜRKYILMAZ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ

Rumeysa AKGÜN
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

Başak KIZILALP
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ

ÇELTİK TARIMININ KONTROLSÜZ OLMASI

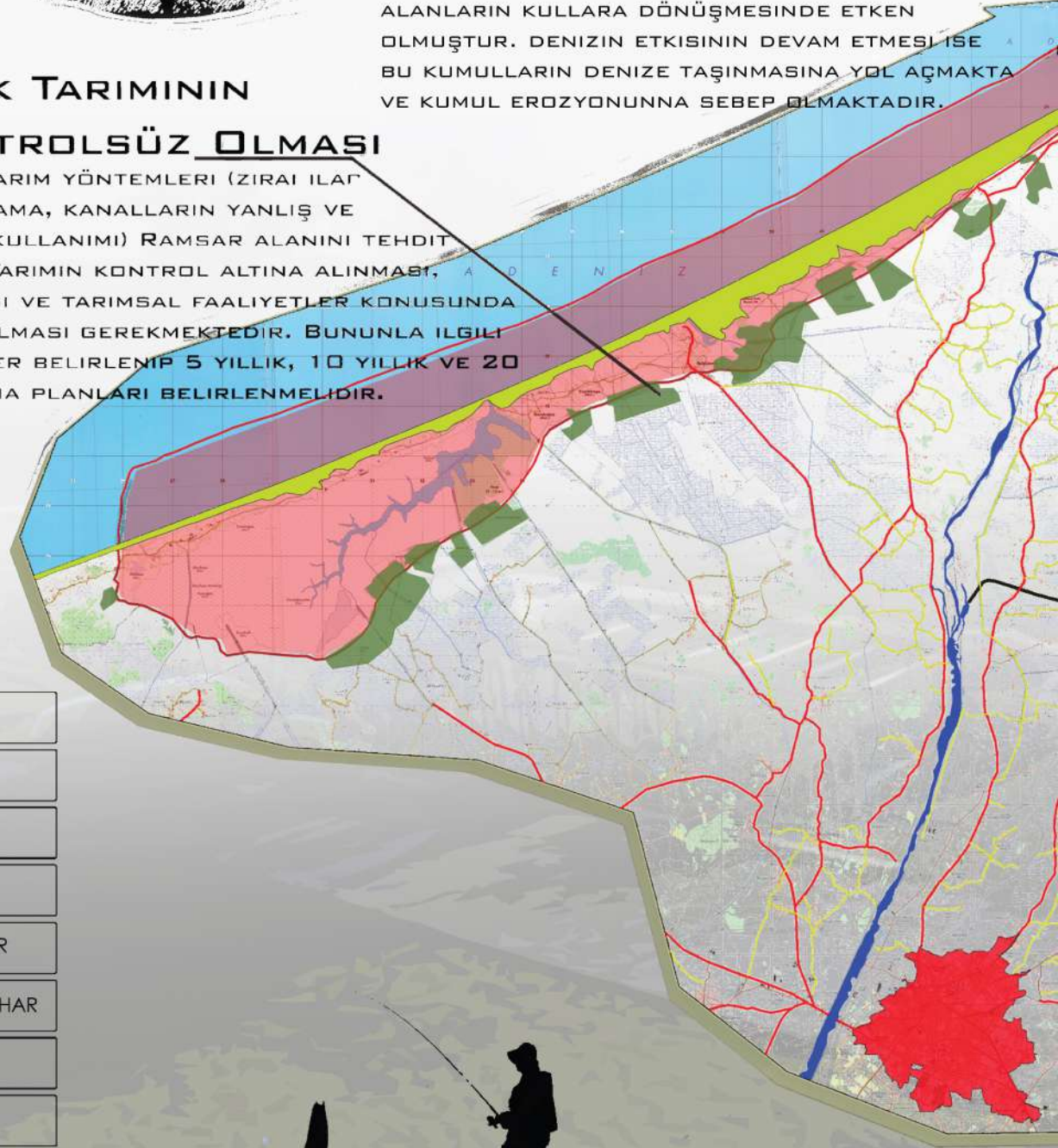
UYGULANAN TARIM YÖNTEMLERİ (ZİRAİ İLAÇ BİLİNÇSİZ SULAMA, KANALLARIN YANLIŞ VE KONTROLSÜZ KULLANIMI) RAMSAR ALANINI TEHDİT ETMEKTEDİR. TARIMIN KONTROL ALTINA ALINMASI, İYİLEŞTİRİLMESİ VE TARIMSAL FAALİYETLER KONUSUNDA EĞİTİMLERİN OLMASI GEREKMEKTEDİR. BUNUNLA İLGİLİ PILOT BÖLGELER BELİRLENİP 5 YILLIK, 10 YILLIK VE 20 YILLIK KALKINMA PLANLARI BELİRLENMELİDİR.

KUMUL EROZYONU

KIZILIRMAK ÜZERİNDE BULUNAN 2 ADET BARAJ, DELTAYA SEDİMENT VE ALÜVYON TAŞINIMINI ENGELLEMİŞTİR. BU SEBEPLERLE DENİZİN ETKİSİ ALAN ÜZERİNDE HAKİM OLMAYA BAŞLAMIŞ VE SULAK ALANLARIN KULLARA DÖNÜŞMESİNDE ETKEN OLMUŞTUR. DENİZİN ETKİSİNİN DEVAM ETMESİ İSE BU KUMULLARIN DENİZE TAŞINMASINA YOL AÇMAKTA VE KUMUL EROZYONUNUNNA SEBEP OLMAKTADIR.

ANAHTAR

	KURAKLIKTAN ETKİLENEN BÖLGE
	RAMSAR SINIRI
	SU BAŞAR ORMAN
	KOYUN SIĞIR
	YOĞUN KUŞ SONBAHAR
	YOĞUN KUŞ SAHASI BAHAR
	KOYUN
	KAÇAK YAPILAŞMA
	KIYI EROZYONU
	SAZ DEPOLAMAM İST.
	KUMUL
	ÇELTİK
	GÖL
	ŞEHİR MERKEZİ

BALIKHANELERİN DURUMU

ALANDA MEVUT 4 ADET BALIKÇI KOOPERATİFİ BULUNMAKTADIR. BALIKÇILIK FAALİYETLERİNE DAİR DÜZENLİ BİR YERLEŞİM BULUNMAMAKTADIR. GEREK BU FAALİYETLERİN UYGUN BİR ŞEKİLDE GERÇEKLEŞMESİ GEREKSE BÖLGEDEKİ DÜZENSİZLİĞİN ÖNLENMESİ İÇİN BALIKÇI BARINAKLARI GEREKMEKTEDİR. BU BARINAKLARIN BÖLGEYLE UYUM GÖSTEREN YAPILAR OLARAK EN ASGARI DÜZEYDE ÇEVRE DOSTU YAPILAR OLMASI GEREKMEKTEDİR.

23 AGÜSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA SI KUŞ CENNETİ

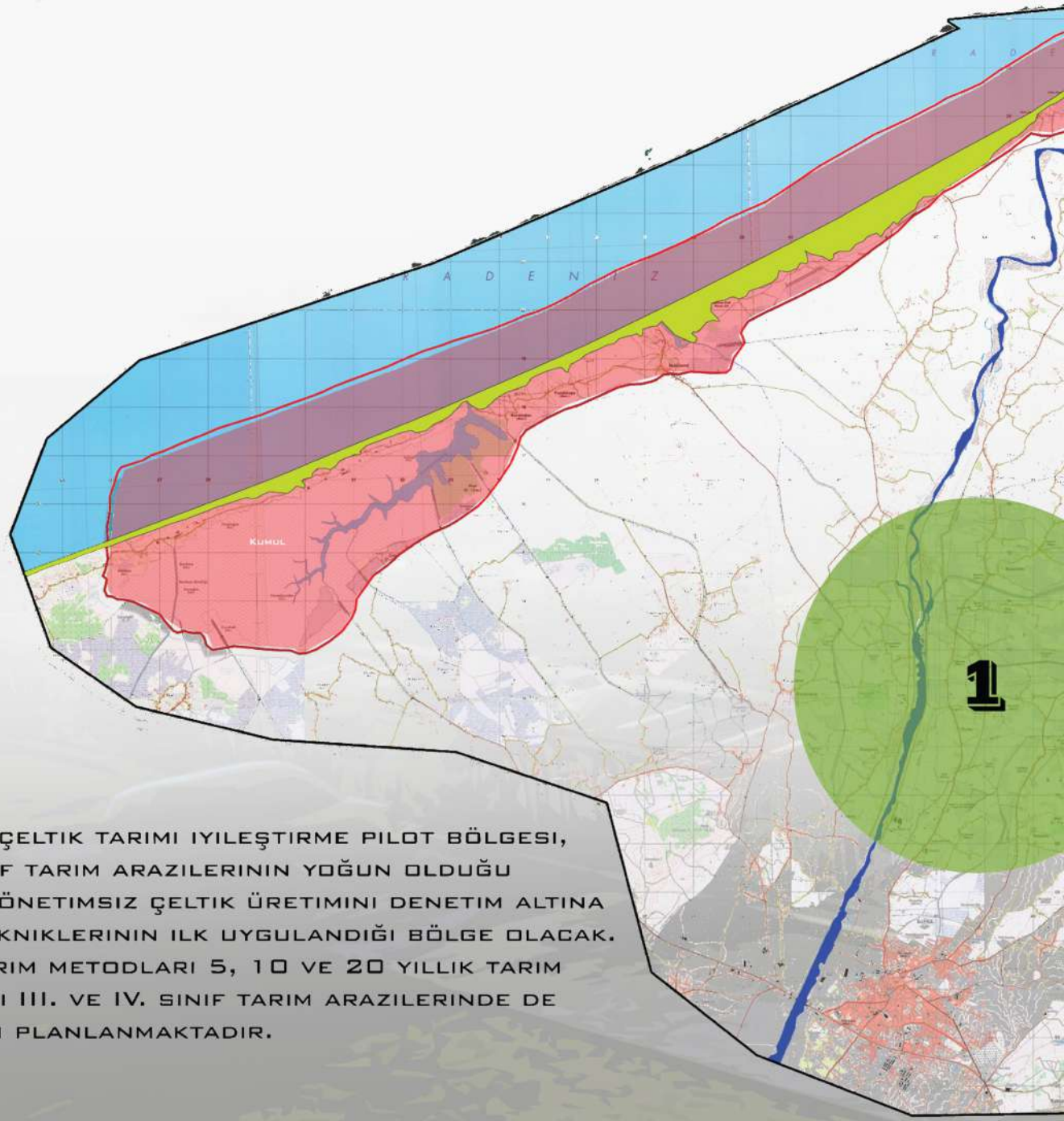
KANAL KULLANIMI

KURUTMA, BOYTAR VE TARIM İÇİN AÇILAN KANALLARIN VERİMLİLİĞİNİN İNCELENMESİ GEREKMEKTEDİR. AYRICA YÖRE HALKI TARAFINDAN TARIMSAL ALANLARDAKİ FAZLA SUYUN DRENE EDİLMESİ İÇİN AÇILAN KONTROLSÜZ KANALLAR RAMSAR ALANI'NI BESLEYEN YER ALTI VE YÜZEY SULARININ ALANA ULAŞMASINI ENGELLEYEREK ALANDAKİ SU MİKTARININ DÜŞMESİNE SEBEP OLMAKTADIR.

KAÇAK AVCILIK

KAÇAK AVCILIK İLE ETKİN BİR MÜCADELE YAPILAMAMAKTADIR. BU BAĞLAMDA, KAÇAK AVCILIK İLE MÜCADELE İÇİN ÖZELLİKLE YHGS GİRİŞİNİ KONTROL ALTINA ALMALI VE MEVCUT GÜVENLİK NOKTASININ İYİLEŞTİRİLMESİ GEREKMEKTEDİR.

1 ÇELTIK

HARITADA BELİRLENEN ÇELTIK TARIMI İYİLEŞTİRME PILOT BÖLGESİ, DELTADAKI I. VE II. SINIF TARIM ARAZİLERİNİN YOĞUN OLDUĞU BÖLGEDİR. BU BÖLGE YÖNETİMSİZ ÇELTIK ÜRETİMİNİ DENETİM ALTINA ALARAK İYİLEŞTİRME TEKNİKLERİNİN İLK UYGULANDIĞI BÖLGE OLACAK. BURADA İNCELENEN TARIM METODLARI 5, 10 VE 20 YILLIK TARIM PLANLARI İLE DELTADAKI III. VE IV. SINIF TARIM ARAZİLERİNDE DE UYGULAMAYA GEÇİLMESİ PLANLANMAKTADIR.

2 KUMUL EROZYONU

KUMUL EROZYONU RAMSAR ALANI İÇİN BÜYÜK BİR TEHDİT OLUŞTURMAKTADIR. BUNUNLA MÜCADELE İÇİN İNŞA EDİLEN MAHMUZLAR SÜRECİ SADECE YAVAŞLATABILMİŞTİR. DAHA ETKİN BİR MÜCADELE İÇİN KANALLARIN DOĞRU KULLANIMI GEREKMEKTEDİR. ALANA SU VE SEDİMENT TAŞINMASININ ÖNÜ AÇILMALI, YER YER BİTKİSEL TASARIM MÜDAHALELERİ İLE EROZYONUN ÖNÜNE GEÇİLMELİDİR.

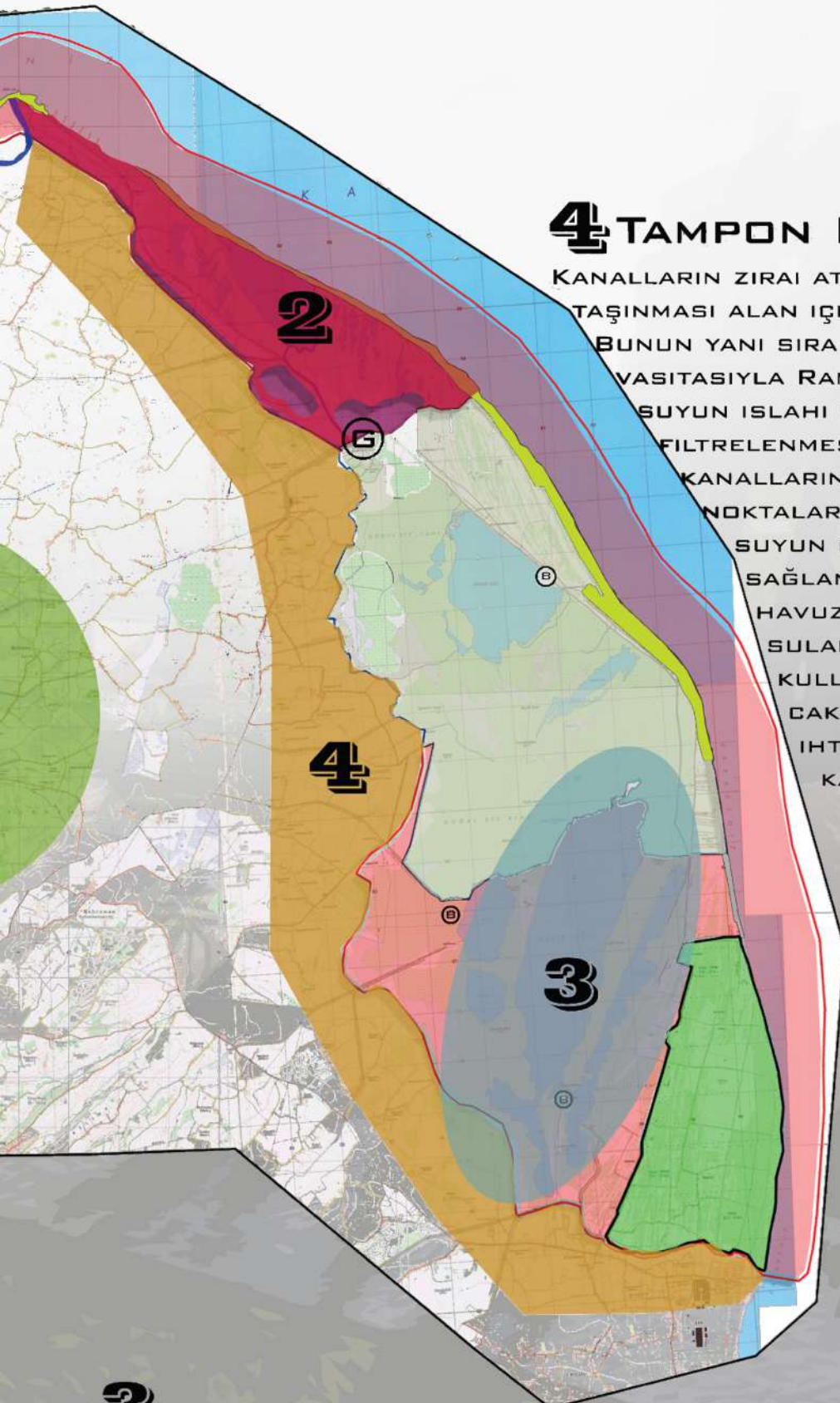

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

4 TAMPON BÖLGE

KANALLARIN ZIRAI ATIKLARININ RAMSAR ALANINA TAŞINMASI ALAN İÇİN TEHDIT OLUŞTURMAKTADIR. BUNUN YANI SIRA SULAK ALANLARIN BESLENMESİ VASITASIYLA RAMSAR ALANINA TAŞINACAK OLAN SUYUN ISLAHI VE EKOLOJİK YÖNTEMLERLE FİLTELLENMESİ İÇİN TAMPON BÖLGEDE, KANALLARIN RAMSAR ALANINA BAĞLANDIĞI NOKTALARDA HAVUZLAR OLUŞTURULUP SUYUN BITKİLER İLE FİLTELLENMESİ SAĞLANACAKTIR. BU EKOLOJİK FİLTRE HAVUZLARINDA FİLTELLENEN ZEHİRSİZ SULAR HEM TARIMDA YENİDEN KULLANILABİLİR NİTELİĞE KAVUŞACAK HEM DE SULAK ALAN SU İHTİYACINI TEMİZ BİR ŞEKİLDE KARŞILAYABİLECEKTİR.

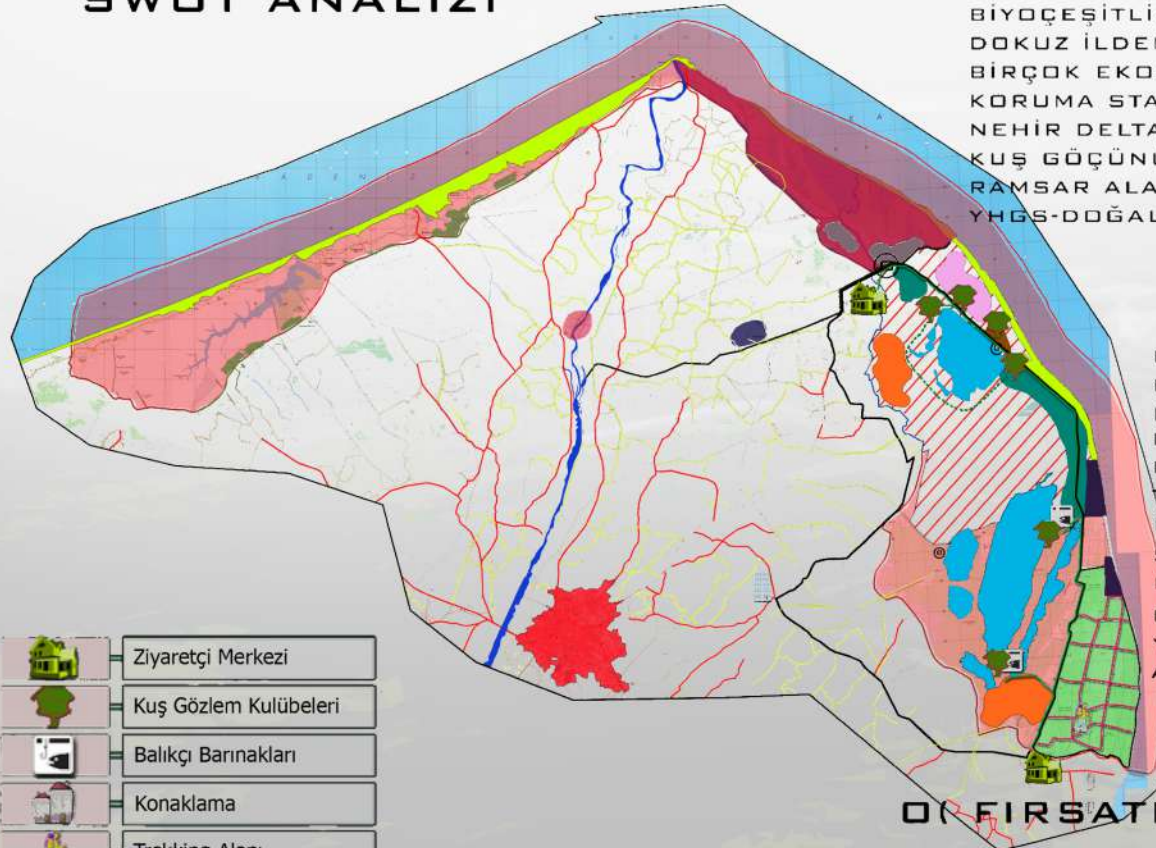
3 LEKE VE MATRİS ONARMA

TAMPON BÖLGENİN BİR DİĞER ÖNEMİ İSE EKOLOJİK BİR GEÇİŞ OLUŞTURUP TARIM YA DA YERLEŞİM ALANLARININ RAMSAR SINIRINA DOĞRUDAN ETKİSİNİ KESEDEK BİR YÖNTEM OLACAKTIR. SULAK ALANIN KORUNMASI, BOZULAN LEKE VE MATRİSLERİN REHABİLİTASYONU VE YENİDEN OLUŞTURULMASI ÇALIŞMALARINDA BU KANAL YÖNTEMİ ETKİN BİR YÖNTEM OLACAKTIR.

PROJE ÖZETİ

ÜZERİNDE ÇALIŞILAN DELTA, HEM TASARIMSAL FAALİYETLER HEM DE RAMSAR SINIRLARI İÇERİSİNDE BARINDIRDIĞI HABİTAT ZENGİNLİĞİ BAKIMINDAN ÇOK HASSAS DENGEDEN TUTULMASI GEREKEN ALANDIR. DELTANIN TURİZME KAZANDIRILMASI, SADECE KUŞ CENNETİ BARLIĞINDA DEĞİL, DELTADA SÜRDÜRÜLEN TARIMSAL FAALİYETLER VE HAYVANCILIK İLE MÜMKÜNDÜR. BU SEBELE KUŞ CENNETİ'Nİ TURİSTİK DEĞER OLARAK ELE ALIRKEN DELTANIN GIDA TURİZMİ POTANSİYELİNİN DE DEĞERLENDİRİLMESİ AÇISINDAN YÖREDE TARIMIN VE HAYVANCILIĞIN GELİŞTİRİLEREK İYİLEŞTİRİLMESİ GEREKMEKTEDİR. DELTANIN TURİZM AÇISINDAN GELİŞTİRİLMESİ HEDEFİNDE TARIM HAYVANCILIK, BALIKÇILIK FAKTÖRLERİDE GÖZ ARDI EDİLEMEZ. SUYUN KULLANIMI VE İYİ YÖNETİLMESİ İSE HAYATİ ÖNEM TAŞIMAKTADIR.

SWOT ANALİZİ

S (GÜÇLÜ YÖNLER)

BİYOÇEŞİTLİLİĞİN FAZLA OLMASI
DOKUZ İLDEN GEÇMESİ
BİRÇOK EKOSİSTEMİ BARINDIRMASI
KORUMA STATÜLERİNİ İÇERİSİNDE BARINDIRMASI
NEHRİN DELTANIN OLUŞMASINI SAĞLIYOR
KUŞ GÖÇÜNÜ İÇERİSİNDE BARINDIRIR
RAMSAR ALANINI BARINDIRMASI
YHGS-DDĞAL SİT ALANI BARINDIRMASI

W (ZAYIF YÖNLER)

BARAJLARIN BULUNMASI
MÜLKİYET PROBLEMİ
HAVZANIN KİRLİLİĞİNİ
DELTAYA TAŞIMASI KÜÇÜKBAŞ
HAYVANCILIK İÇİN UYGUN DEĞİLDİR
TARIM TATLI SUYUN YERİNİ
İŞGAL EDİYOR
SINIRLARIN EKOSİSTEME
UYGUN ÇİZİLMEMESİ
ORGANİK TARIMIN YAPILMAMASI
YETERLİ REKREASYONEL
ALANIN BULUNMAMASI

O (FIRSATLAR)

KUŞ GÖÇ YOLUNU BARINDIRMASI
NESLİ TÜKENMEKTE OLAN CANLILARI BARINDIRMASI
BİRÇOK EKOSİSTEMİ BARINDIRMASI
ZENGİN PEYZAJ TIPLERİNE SAHİPTİR
TARIMIN GELİR KAYNAĞI OLMASI
BİLİMSSEL ARAŞTIRMA MERKEZİ OLMASI
YOĞUN SAZLIK ALANA SAHİP OLMASI
MANDA POPÜLASYONUNA EV SAHİPLİĞİ YAPMASI
BALIKÇILIK YAPILMASI

T (TEHDİTLER)

BARAJLARIN BULUNMASI
HAVZANIN KİRLİLİĞİNİ DELTAYA TAŞIMASI
NEHRİN TAŞIP YAPILARA ZARAR VERMESİ
ZİRAİ İLAÇLAR
YOĞUN İNSAN FAALİYETİ
NESLİ TÜKENEN BİTKİLERİ BARINDIRMASI
NESLİ TÜKENEN HAYVANLARI BARINDIRMASI
KİRLİLİKTEN DOLAYI ÇEŞİTLİLİĞİN TEHLİKEYE
GİRMESİ

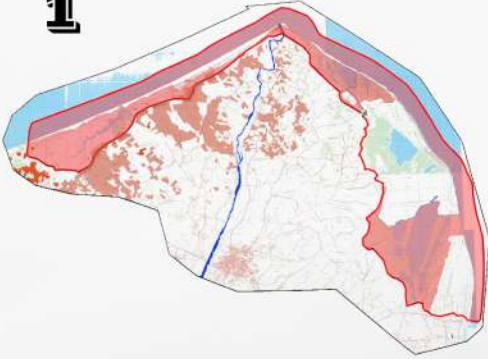
	Ziyaretçi Merkezi
	Kuş Gözlem Kulübeleri
	Balıkçı Barınakları
	Konaklama
	Trekking Alanı
	Kooperatif Binası
	Önerilen Yol
	Trekking Parkuru
	Önerilen İzinli Yol
	Kamp Alanı
	Ekolojik Rekreasyon Alanı
	Mesire Alanı

ÇELTİK ÜRETİMİ İYİLEŞTİRME AŞAMALARI

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

**KIZILIRMAK
DELTAŞI
KUŞ
CENNETİ**

1

MEVCUT DURUM

Haritada gösterilen alan, mevcut çeltik alanlarını göstermektedir. MEvcut çeltik üretimi düzensiz, denetimsiz ve su yönetimi açısından sorunlu bir şekilde yapılmaktadır. Deltanın kaldırabileceğinden fazla çeltik tarımı yapılmakta ve bu sırada fazlasıyla pestisit kullanılmaktadır. Deltayı ve Ramsar alanını en çok tehdit eden faktör yanlış su kullanımı ve aşırı pestisit kullanımınıdır.

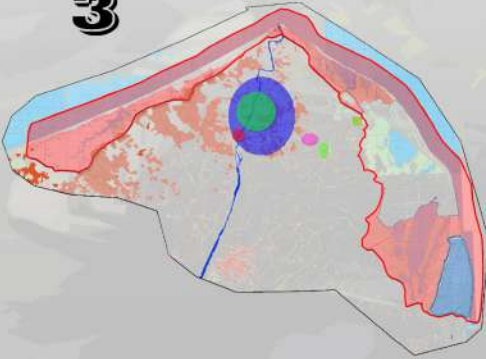
2

KISA VADE

Kısa vadede I. ve II. sınıf toprakların hakim olduğu alanda bir pilot bölge belirlenip deltanın organik/ekolojik tarım ile tanışmasını ve eğitimine başlaması planlanmaktadır. Verimin ve kirlilik düzeyinin incelenmesi için oluşturulacak pilot bölgede aynı zamanda kooperatif çalışmalarınıyla birlikte organik tarım eğitimi de verilecektir.

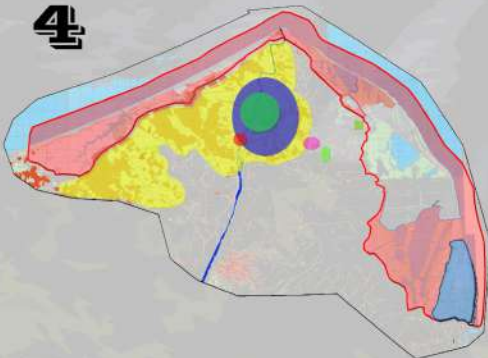
3

ORTA VADE

I. ve II. Sınıf toprak alanlarında organik ekolojik tarımın geliştirilmesi, kooperatif çalışmalarını, marka yaratma süreci, çeltik işleme tesislerinin kurulması, su kanallarının verimliliği artırılarak artezyen kuyularının kapatılmaya başlaması süreci ile taban suyu beslenmesinde iyileştirmeye gidilmesi süreci hedeflenmektedir.

4

UZUN VADE

Deltanın maksimum sulama kapasitesine bağlı olarak verimli ve ekoloji dostu bir şekilde üretilebilecek optimum çeltik üretimi belirlenerek iyi tarıma destek verilmesi düşünülmektedir. Tarım iyileştirme planı aynı zamanda sulak alan besleme ve taban suyu düzeyinin artırılması planlaması olarak düşünülmektedir. Çeltik tarımının yanında, yapılacak fizibilite çalışmalarınıyla birlikte alanda yetişebilecek diğer tarımsal ürünler de desteklenip tarımsal ürünlerde zenginliğe gidilecektir. Bu tarımsal faaliyetler de organik/ekolojik olarak yapılacak, bölgenin başlıca turizm cazibesi gıda üzerine yaratılacaktır.

- 1.İKİZTEPE ARKEOLOJİK SİT ALANI
- 2.KIZILIRMAK AĞZI
- 3.EKOTURİZM MERKEZİ
- 4.KAMP ALANI

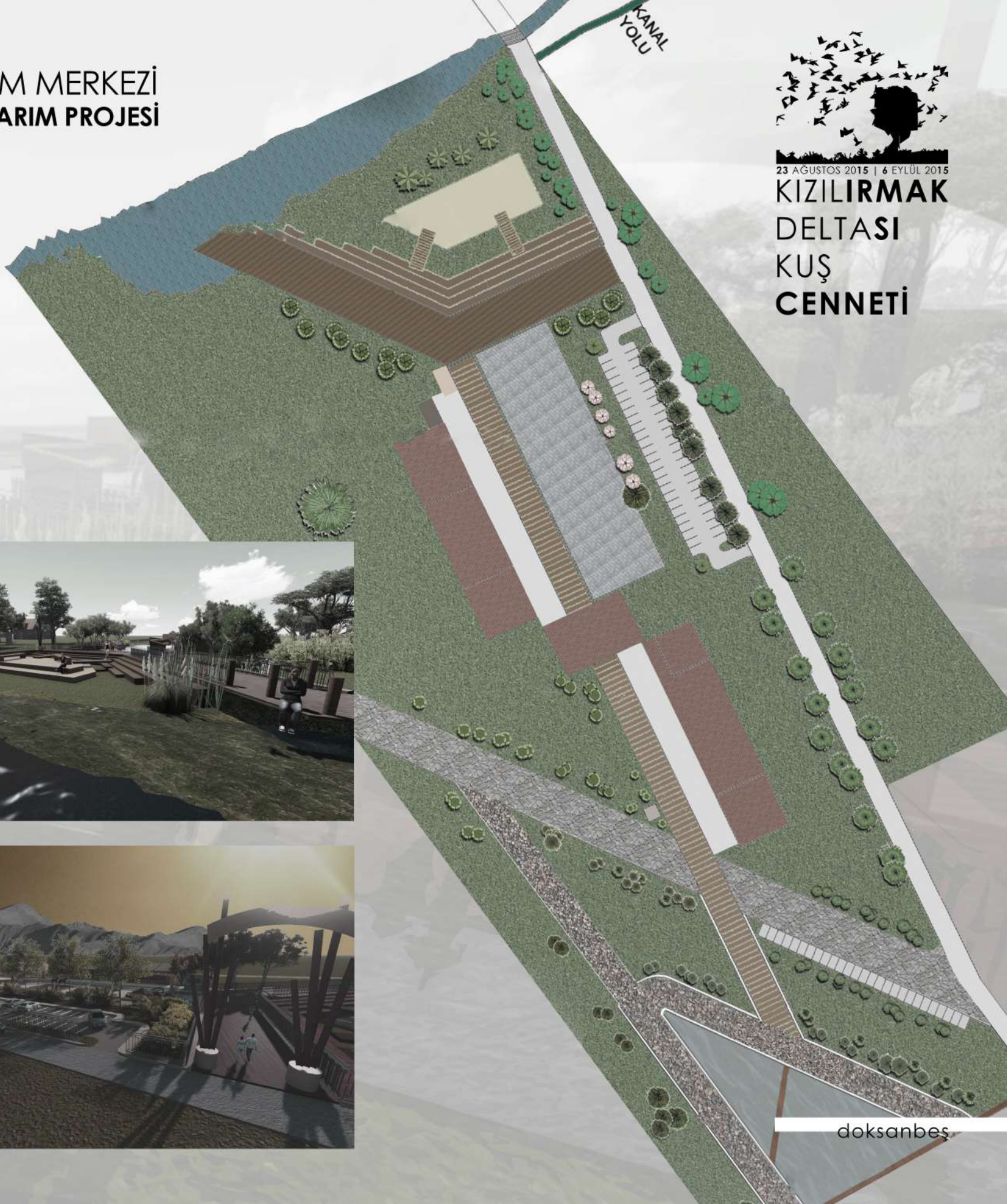
- 5.REKREASYON ALANI
- 6.KUŞ GÖZLEM EVİ
- 7.SUBASAR ORMANI

EKOTURİZM MERKEZİ PEYZAJ TASARIM PROJESİ

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

ÇALIŞMA GRUBU 5 SEBK

Samsun Kızılırmak Deltası'nın pragmatik olarak kent ve yöre halkına kazandırılıp, ekolojik ve sosyolojik etmenler göz önüne alınarak turizme açılması

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTAŞI KUŞ CENNETİ

Mesut TORAMAN (Grup Koçu)
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Aysel ÇELİK
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

Metin ÖNEN
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ

Ozan KAYA
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

Şindar SAĞLAM
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ

Gökhan YILDIRIM
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

Samet AYVAZ
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

Betül ŞİŞDAĞ
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

VİZYON

KIZILIRMAK DELTASININ PRAGMATİK OLARAK KENT VE YÖRE HALKI AÇISINDAN TURİZM FAALİYETLERİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ

GÖLLER BÖLGESİNDEKİ DENİZE PARALEL KUŞAKLAMA KANALLARININ KALDIRILMASI HEDEFLENMEKTEDİR. ALANA ZARARI BÜYÜK DERECEDE OLAN KANALLAR YERİNE ALTERNATİFLER ÜRETİLMESİYLE ZARARIN DÜŞÜRÜLMESİ VE ENGELLENMESİ ESASTIR.

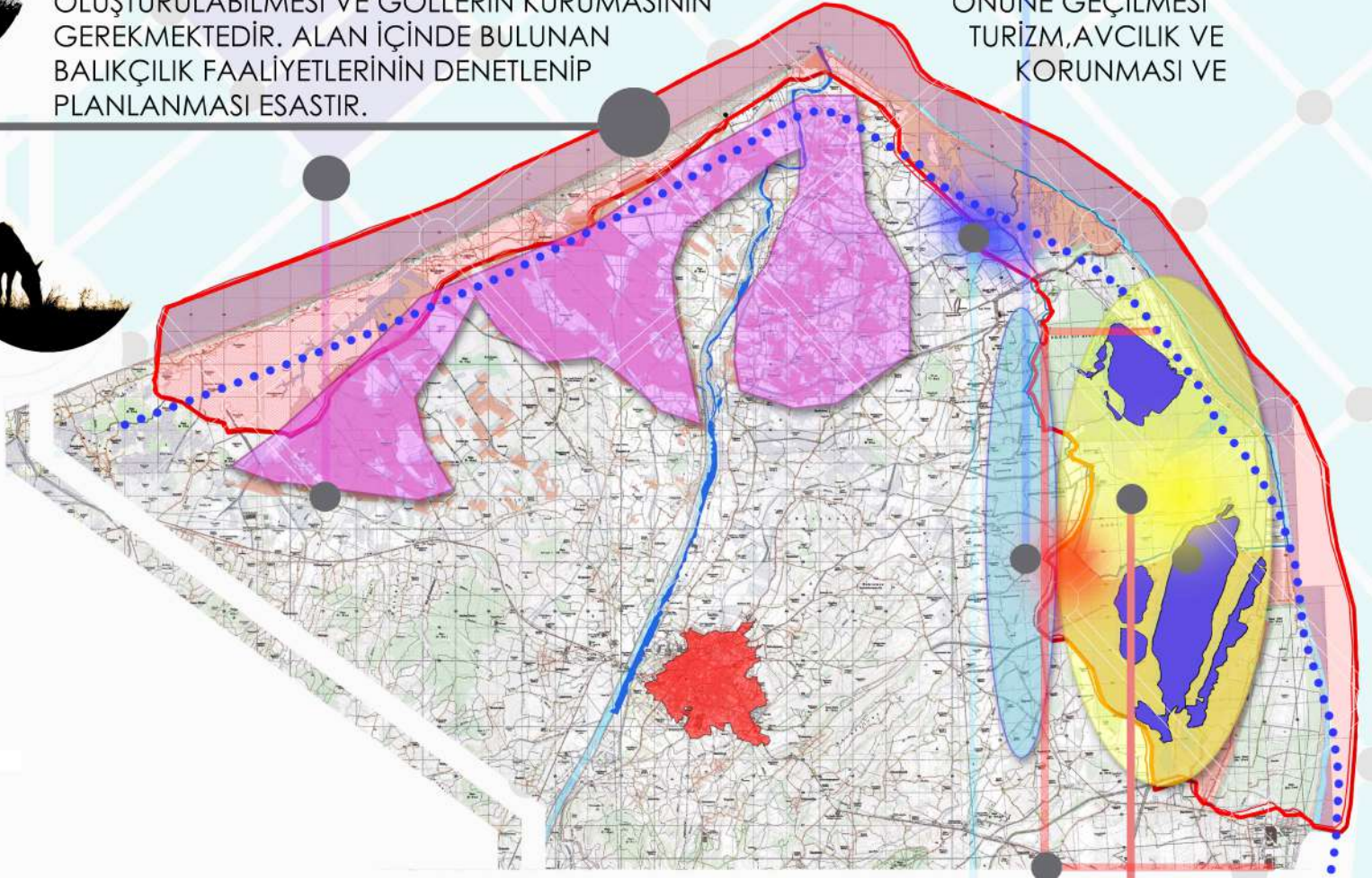
KALDIRILAN KUŞAKLAMA KANALLARINA BAĞLANAN İNCE KANALLARIN BİTİMİNE SİRİRAL ŞEKLİNDE ARITMA SİSTEMLERİ KURULARAK GÖLLERİN YER ALTI VE YERÜSTÜ SULARININ DESTEKLENMESİNİ SAĞLAMAK ÖNGÖRÜSÜ BENİMSENMELİDİR.

BAŞTA ÇELTİK TARIM OLMAK ÜZERE TARIM ŞEKLİNİN ORGANİK TARIMA ÇEVİRİLMESİ, ARAZİ TOPLULAŞTIRMA UYGULAMALARININ HAYATA GEÇİRİLMESİ, TARIMIN SINIRLANDIRILMASI VE KORUNMASI, TARIMIN DEVAMLILIĞI İÇİN TEŞVİK VE İSTİHDAM OLANAKLARININ OLUŞTURULMASI HEDEFLENMEKTEDİR. YÖRE HALKININ GEÇİM KAYAĞI OLAN TARIM FAALİYETLERİNİN KISITLANMASI DURUMUNDA OLUŞACAK GEÇİM KONUSUNDA Kİ BOŞLUKLARI YİNE BÖLGEDEKİ TARIM FAALİYETLERİNİ KULLANARAK KAPATMA DÜŞÜNCESİ HAKİM OLMALIDIR. (İSTİHDAM)

GÖLLER BÖLGESİNDEKİ TAHRİBATIN ONARILMASI VE EKOLOJİK İŞLEYİŞİN YOLUNA SOKULMASI AMACIYLA ALANDA ONARIM UYGULAMALARININ BAŞLATILMASI GÖLLER ARASINDA ÖNCEKİ YILLARDA OLUPTA ZAMANLA KAYBOLAN BAĞLANTILARININ TEKRAR OLUŞTURULABİLMESİ VE GÖLLERİN KURUMASININ GEREKMEKTEDİR. ALAN İÇİNDE BULUNAN BALIKÇILIK FAALİYETLERİNİN DENETLENİP PLANLANMASI ESASTIR.

ÖNÜNE GEÇİLMESİ
TURİZM,AVCILIK VE
KORUNMASI VE

Kuşların yumurtlama, kuluçka ve göç zamanları; ayrıca yoğun olarak bulunduğu alanlar dışındaki yerler planlamaya dahil edilmiştir. Bu bağlamda antropojen güçlerin kuşlar üzerindeki baskı ve tehditleri en aza indirgenmeye çalışılmıştır.

Nesli tükenme tehlikesi altında veya nesli hassas türlerin habitatların belirlenerek, özellikle bu habitatların bulunduğu alanların herhangi bir yapının yapılmaması ve bu habitatlar ile türlerin koruma altına alınması öngörülmüştür.

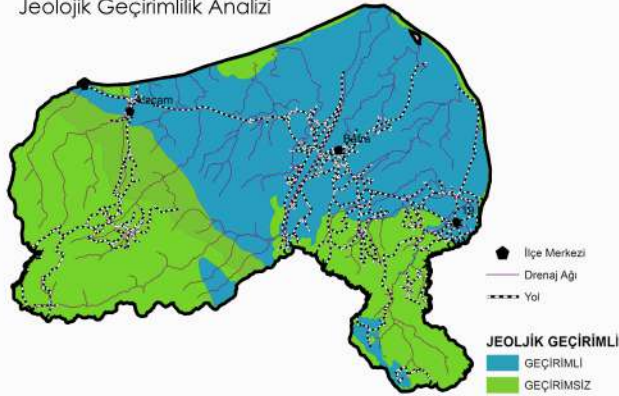
Alanda bulunan balıkçılık faaliyetleri ve kooperatiflerinin düzenlenmesi, balıkçı kooperatiflerinin birleştirilerek tek çatı altında yönetilmesi, avlanma faaliyetleri ve uygulamalarına sınırlandırma getirilmesi ve bunların takibinin sağlanması amacı güdülmüştür.

Alandaki kapasiteye göre (mera ve otlatma alanları) hayvancılık faaliyetlerinin düzenlenmesi, ilgili kuruluşlardaki araştırma ve denetlemelerin çoğaltılması, kapasiteye göre hayvan varlığının dengelenmesi ayda hayvan varlığına göre kapasitenin artırılması için ıslah çalışmalarının uygulanması, ayrıca hayvancılığı destekleyecek (teşvik vb.) uygulamaların yapılması hedeflenmiştir.

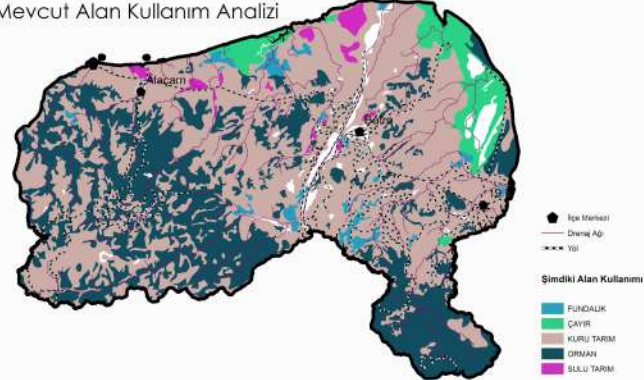
Alan içindeki mevcut yollara alternatif ek yol güzergahları eklenerek ulaşım daha kısa bir biçimde ele alınmıştır.

Kıyı erozyonu ve bu erozyona maruz kalan bölgelerin; alandaki koruma statüleri kapsamında söz konusu erozyonu engelleyecek şekilde planlanması ve önlenmesi uygun görülmüştür.

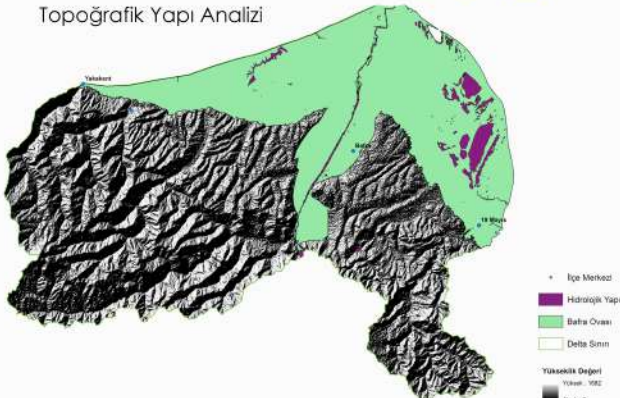
Jeolojik Geçirimsizlik Analizi

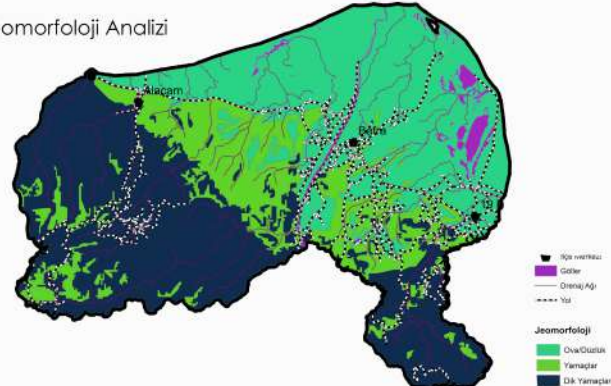
Mevcut Alan Kullanım Analizi

Topoğrafik Yapı Analizi

Jeomorfoloji Analizi

SEEEK YANVANILIN

GÜÇLÜ YÖNLER

- Biyoçeşitlilik açısından zengin olması
- Geniş bir havzaya sahip olması
- Çok farklı peyzaj karakterlerini barındırıyor olması
- Birden fazla koruma statüsünün bulunuyor olması
- Kuş Göç yolları üzerinde olması
- Ekolojik tolerans aralığının geniş olması
- Tatlı ve tuzlu su geçişinin olması
- Tahıl ihtiyacını karşılıyor olması
- Bölge rantını yükseltmesi
- Tarımın ve hayvancılığın gelişimine uygun olması
- Bir çok türe ev sahipliği yapıyor olması
- Gelir getirici etkinliklere uygun olması

ZAYIF YÖNLER

- Kızılırmak Nehri üzerine kurulu barajların bulunması
- Bilinçsiz alan kullanımı sonucu kirlilik oluşması
- Etkin Yönetim Birliğinin olmaması
- Mülkiyete bağlı sorunlar
- Tatlı su kullanımının artması
- Kaçak yapılaşma
- Alana ulaşımın zorluğu
- Organik tarım yapılmıyor oluşu
- Zirai ilaçların tür çeşitliliğini etkilemesi
- Zirai ilaçların balık habitatını olumsuz yönde etkilemesi
- Zirai ilaç kullanımına bağlı toprak kirliliği
- Alt yapı eksikliği
- Çeşitli rekreasyon alternatiflerinin bulunmaması
- Ekolojik planlamaya dayalı arazi sınırlarının belirlenmemiş olması

23 AGÜSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK
DELTA SI
KUŞ
CENNETİ

SWOT analizi.

FIRSATLAR

- Kuş göç yollarında üzerinde olması
- Nesli tükenmekte olan canlıları barındırıyor olması
- Çok fazla peyzaj karakterine sahip olması
- Hassas peyzaj alanlarına sahip olması
- Balıkçılık faaliyetlerinin yapıyor olması
- Ekonomik olarak bölgesel kalkınmaya imkan sağlayacak olması

TEHDİTLER

- Kirliliğin yoğunlaşması
- Denetimsiz uygulamaların olması
- Taban suyu seviyesinin azalmış olması
- Kuraklığın hissedilen seviyelere ulaşmış olması
- Yoğun sulama yapılması
- Zirai ilaçların kalıcı toprak kirlenmesine sebep olması
- Nesli tükenmekte olan floranın ve faunanın özel koruma altında olmaması

Alan kullanıcılarının turizm alanına girerken kullanacakları temel kullanımların görsel ve işlevsel olarak faaliyetleri bu projelerde görselleştirilmiştir.

Alanın topografik yapısının ve coğrafi konumunun dikkatle ele alındığı projelerde, bölge halkıyla ilişkili, turistik faaliyetler için uygun, genel alan yapısıyla uyumlu bir yapı işlenmeye çalışılmıştır.

Projelerin temel amacı doğal alana girecek olan ziyaretçileri alana hazırlamaktır. Alanla ilgili temel faaliyet göstererek ziyaretçilere bir önizleme sağlamaktır.

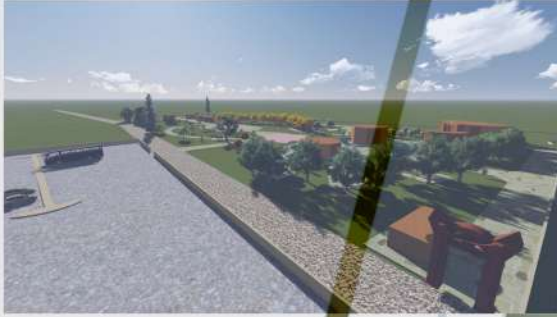
ZİYARETÇİ MERKEZİ PEYZAJ TASARIM PROJESİ 1. ÖNERİ

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA SI KUŞ CENNETİ

ZİYARETÇİ MERKEZİ PEYZAJ TASARIM PROJESİ 2. ÖNERİ

FOTOĞRAFLAR

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTAŞI KUŞ CENNETİ

FOTOGRAFARI

23 AGÜSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTAŞI KUŞ CENNETİ

FOR ORANGE

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

KRITİK

23 AĞUSTOS 2015 | 8 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTAŞI KUŞ CENNETİ

PEYZAJIMODA

yüzeniki

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

FORGRAVA

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015
KIZILIRMAK
DELTA SI
KUŞ
CENNETİ

yüzonbeş

FORUM

YAZ

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015
**KIZILIRMAK
DELTAŞI
KUŞ
CENNETİ**

yüzonyedi

FORGAYAVAR

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTAŞI KUŞ CENNETİ

23 AĞUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA KUŞ CENNETİ

PMOGENÇ SONUÇ BİLDİRGESİ

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK DELTA SI KUŞ CENNETI

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası'nın Öğrenci Üye Komisyonu (PMOGenç) 9. Yaz Kampı'nı verimli bir şekilde tamamlamıştır. Öğrencilerin mesleki örgütlülüğe üniversite sıralarından aşına olmasına ve üniversiteler arası PMOGençliler'in tanışıp paylaşımlarda bulunması için eşsiz fırsatlardan olan yaz kamplarının 9.'su bu yıl 14 üniversiteden 41 öğrencinin katılımı ile 23 Ağustos – 6 Eylül 2015 tarihleri arasında Samsun'da gerçekleşti.

Gerçek alanlarda, gerçek tasarımların ve planlamaların çalışılması fırsatını sunan kampımızın hayata geçmesini sağlayan başta TMMOB Peyzaj Mimarları Odası'na, Samsun Valiliği'ne, Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na teşekkürlerimizi sunarız.

“TÜM ZORLUKLARA RAĞMEN”

41nci PMOGençli'nin, kampa üç gün sonra katılabilmesi aslında ne şartlar altında umudu beslediğimizi göstermesi açısından iyi bir örnekti. Son katılımcı öğrencinin Şırnak/Uludere'den gelecek olması ve sürekli gelen yol kesme, bombalama haberlerinden ötürü yola çıkamaması haberi hepimizi etkilemiş, o süreçten bizzat etkilenmemiz ise işin ciddiyetini anlamamız açısından somut kanıt olmuştur. Ülkenin neresinde olursa olsun, tüm olumlu ya da olumsuz olaylar hepimizi doğrudan ilgilendirmektedir.

NELER YAPTIK?

PMO Genç Kızılırmak Deltası Planlama ve Tasarım Yaz Okulu sürecinde; “Sulak alanlar sistemi – kırsal kalkınma – ekoturizm” üçgeninde deltanın korunması ve yaşatılması ana kabulü proje stüdyosunda benimsendi. Önceki kamplardan farklı olarak, bu sene gerçekleştirilen kampımızda koruma, onarım ve iyileştirmeye yönelik peyzaj planlama çalışmaları ile birlikte tasarım yapıldı. İyi yapılmış bir planlamanın tasarıma en uygun altlığı hazırlamada etken olduğu vurgulandı.

Bafra, 19 Mayıs, Alaçam ilçelerini kapsayan Kızılırmak Nehri, subasar ormanlar, göller, kumullar, sazlık-bataklıklar, dereler, delta ağzı gibi sulak alanlar, deniz, kırsal yerleşimler, çiftlikler, tarım alanları gibi bir çok farklı ekosistemin birarada bulunduğu Kızılırmak Deltası'nın önceliği korunması ve iyileştirilmesi olmalıydı.

“HAVZADAN DELTAYA...”

Deltanın ve sulak alanların oluşumu (deniz ve nehir etkisi), tarım ve kırsal yaşamı öğrencilerin senaryolaştırması (1/25.000 ölçekli harita ile ilişkilendirmeleri) üzerinde durulmuştur. 56 ha'lık alanı öncelikle havza sınırlarından ele alınarak delta boyutuna kadar incelenmesi, peyzaj planlama çalışmalarının aslında ne kadar kapsamlı olduğunun kanıtıdır. İlerleyen safhalarda ise 1/25.000 haritalardan 1/200'lere kadar inip geri beslemelere ile meslek disiplinimizin ölçekler arası geçişlere ve çalışma prensibine aşinalığı bir kez daha ortaya kondu.

“HER ŞEYİN BAŞI SU!”

Kızılırmak Deltası'nın sosyo-ekonomik ve ekolojik açıdan incelenmesiyle bir çok farklı ekolojik öge barındırması, kuş göç yolu olması, Ramsar Alanı, Yaban Hayatı Geliştirme Sahası gibi özel statülere sahip olması, manda yetiştiriciliğinin önemli bir yer tutması, çeltik tarımı, balıkçılık gibi bir çok farklı konuda önemli bir yer tuttuğu, yapılan incelemeler sonucunda belirlenmiştir. Tüm bu sistemin oluşmasının temeli sudur ve bu sistemin sürekliliği suyun sürekliliğinden gelmektedir. Bu sebeple planlama kararları alınırken suyun ayrı bir yeri vardır. Deltayı besleyen, Kızılırmak Nehri'nin hidrolojik yapısına müdahale, deltanın hidrolojik rejiminin değişmesine neden olmuştur. Kıyı kenar çizgisinin deniz aşındırmasından dolayı gerilemesi, yeraltısu beslenme miktarının azalması, yeraltısu beslenme miktarındaki azalmaya bağlı olarak deltadaki göllerin kuruma noktasına gelmesi, sulak alanda depolanan suyun tutulma süresinin uzaması sonucunda su kalitesinde bozulma, taşkınların engellenmesi sonucunda organik madde veya besin miktarında azalma gibi değişimler, deltanın hidrolojik rejiminin değişmesinden kaynaklanmaktadır.

ÖNERİLER

- İnşa edilen barajlar ve kanallar ile taşkınların önüne geçilmesi ile sediment taşınması ve suyun sulak alanlara ulaşması kısıtlanmıştır. Bunun iyileştirilmesi için yeni ekolojik kanallar tasarlanmalı ve deltaya su ve sediment taşınması sağlanarak kumul erozyonlarının önüne geçilmeli, parçalanan ve azalan göl ekosistemlerinin tekrar onarılması sağlanmalıdır.

23 AGUSTOS 2015 | 6 EYLÜL 2015

KIZILIRMAK

DELTA SI

KUŞ

CENNETİ

- Çeltikten başlayarak bölgede yürütülen tarım faaliyetlerinde iyileştirmeye gidilip etkili sulama stratejileri ile sulak alanların yeraltı su beslenmesi sağlanmalıdır. Ayrıca yürütülecek iyi tarım politikaları ile pestisit ve gübre kullanımları düzenlenmeli, deltanın su kalitesi yükseltilmelidir.
- Tarım ürünleri üzerinden değer üretme ve bölgenin marka değeri taşıması yolunda kırsal kalkınma düşüncesinin geliştirilmesi ve bunun bölge turizmi ve sulak alan varlığı ile ilişkisi kurulmalıdır.
- Kızılırmak Deltası yönetim planı ve Kızılırmak Deltası yönetim birliğinin işlevi ve içeriğine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

“PLANLAMA İLE İÇ İÇE TASARIM”

Kampımızın ikinci haftasıyla birlikte planlama çalışmalarının yanı sıra 1/200 ölçekli tasarım çalışmalarına geçildi. Tasarım çalışmalarında, alınan plan kararları ışığında oluşturulacak eko-köylerin, Kuş Cenneti'ne gelen ziyaretçileri karşılayacak ziyaretçi merkezi, balıkçı barınakları ve çevresi, bisiklet ve elektrikli araç hatları, durak noktaları, kuş gözlem birimleri gibi birçok ihtiyaca yönelik, bölge ile uyumlu tasarımlar yapıldı.

PEYZAJ MİMARLARININ KAMUDAKİ YERİ

Kampımızın Samsun'da gerçekleşmesinde rol oynayan etmenlerden biri de Samsun Milletvekili, Yüksek Peyzaj Mimarı Çiğdem Karaaslan idi. Planlama ve tasarım aşamalarını bizzat gözlemleyen, öğrencilerle fikir alışverişini yapan Çiğdem Karaaslan, aynı zamanda Oda yöneticileri, akademisyenler, belediye başkanı, vali ve öğrencilerin katılım gösterdiği bir söyleşide mesleğin durumu ve kamudaki yeri ile ilgili soruları yanıtladı, önerileri dinledi ve görüşlerini aktardı.

#KamudaPeyzajMimarİstihdamıŞart

Kamp sonrasındaki süreçte Çiğdem Karaaslan ile olan diyaloglar sürdürülmüş, Oda yönetimi Sayın Karaaslan'ı makamında ziyaret ederek mesleğin geleceği ve kamudaki yeri ile ilgili çalışmalara başlamıştır.

PMOGenç 9. Yaz Kampı Katılımcıları

TEŞEKKÜR

**Oda'mız tarafından ilkinin 2006 yılında düzenlediğimiz
PMOGenç Öğrenci Yaz Kamplarının dokuzuncusunun
Samsun'da gerçekleşmesinde büyük emekleri geçen;**

**KIZILIRMAK
DELTAŞI
KUŞ
CENNETİ**

T.C. Samsun Valisi Sn. İbrahim ŞAHİN'e,

Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Yusuf Ziya YILMAZ'a,

Bafra Belediye Başkanı Zihni ŞAHİN'e,

Ondokuz Mayıs Belediye Başkanı Sn. Osman TOPALOĞLU'na,

Salıpazarı Belediye Başkanı Sn. Halil AKGÜL'e,

9. Yaz Kampı'mıza değerli katkıları sunan akademisyenlerimiz ve meslektaşlarımız
Prof. Dr. Adnan KAPLAN, Prof. Dr. Oğuz YILMAZ, Dr. Oktan NALBANTOĞLU,
Arş. Gör. Müge ÜNAL, Arş. Gör. Ahmet ÇİLEK ve Arş. Gör. Fırat Çağlar YILMAZ'a,

Değerli meslektaşımız, AK Parti Çevre, Şehir ve Kültürden Sorumlu
Genel Başkan Yardımcısı ve 25 - 26. Dönem Samsun Milletvekili
Sn. Çiğdem KARAASLAN'a,

Samsun Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanı
Sn. Necmi CAMAŞ'a,

Samsun Valiliği Özel Kalem Müdürü Hakan Kutlu'ya

Orman ve Su İşleri Bakanlığı 11. Bölge Müdürlüğü
Samsun Şube Müdürü Sn. Murat Demir ve Orman Mühendisi Sn. Özden Sağlam'a

Kampımızı ziyaret ederek desteklerini sunan
Şube ve Temsilciliklerimizin değerli yönetimlerine,

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Genel Merkez çalışanları
Harun KILIÇOĞLU, Burak SEVİM, Canan YAPICI,
Sevil BOLATBAŞ AKTAN ve Sultan SALGIN'a,

Ülkemizin dört bir tarafından meslek odamızın çağrısına
kulak verip, yüzlerce öğrenci arasından seçilerek gelen,
gecesiyle gündüzüyle Kızılırmak Deltası'nın geleceğine ilişkin
çözüm yolları arayan tüm PMOGenç'li öğrencilerimize

sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.

**TMMOB Peyzaj Mimarları Odası
11. Dönem Yönetim Kurulu**

yüzyirmiyedi

TMMOB Peyzaj Mimamları Odası Genel Merkezi
A Konur 2 Sokak 34/8 Meşrutiyet 06640 ANKARA
T +90.312.419.62.50
F +90.312.419.64.27
E peyzaj@peyzajmimoda.org.tr